

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2009-2013

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2005-2011 AKTUALIZĀCIJA

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA
2009-2013

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2005-2011 AKTUALIZĀCIJA

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS
RĪGA 2011

Saturs

Ievads	4
1. RPR Attīstības programmas 2005-2011 izvērtējums	8
2. Pašreizējā plānošanas perioda sociālās un ekonomiskās situācijas izvērtējums	14
- Reģiona teritorijas īss profils	14
- Galvenie tuvākā laika izaicinājumi	17
3. Attīstības stratēģiskās vadlīnijas	23
- Vadlīnijas nacionālajam un vietējam plānošanas līmenim	23
- RPR attīstības stratēģiskie mērķi un uzdevumi	24
4. Rīcības – risinājumi programmas ieviešanai	29
- Teritoriālais fokuss	30
- Tematiskais fokuss	32
- Stratēģiskās rīcības līdz 2020.gadam	33
- Tūlītējie soļi līdz 2013.gadam	37
- RPR darbības efektivitātes paaugstināšana	43
5. Ieviešana un uzraudzība	44
6. Sabiedrības līdzdalība	45

Pielikumi

1. Attīstības stratēģiskās vadlīnijas – Rīgas plānošanas reģiona, valsts un starptautisko dokumentu sasaite
2. Rīgas plānošanas reģions Baltijas jūras reģionā
3. RPR Attīstības programmas 2005-2011 izvērtējums /rādītāji/
4. Paziņojums par RPR Attīstības programmas līdz 2013.gadam publisko apspriešanu
5. RPR Attīstības programmas līdz 2013.gadam sabiedrisko apspriežu kopsavilkums

Saīsinājumi

AP – attīstības programma
 APSL – attīstības plānošanas sistēmas likums
 AS – attīstības stratēģija
 ATR – administratīvi teritoriālā reforma
 BJRAS – Baltijas jūras reģiona attīstības stratēģija
 BO SIA – Bezpeļņas organizācija sabiedrība ar ierobežotu atbildību
 EIAS – Eiropas ilgtspējīgas attīstības stratēģija
 Eiropa – 2020 - Stratēģija ātrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei
 ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds
 ES – Eiropas Savienība
 ESF – Eiropas Sociālais fonds
 IKP – iekšzemes kopprodukts
 KF – Kohēzijas fonds
 LIAA – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
 LIAS – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (Latvija 2030)
 LIZ – lauksaimniecībā izmantojamās zemes
 LLAP – Latvijas lauku attīstības programma
 LLAVSP - Latvijas lauku attīstības valsts stratēģijas plāns
 LR – Latvijas Republika
 LSAP – Latvijas stratēģiskās attīstības plāns (2010-2013)
 LV – Latvijas valsts
 MK – Ministru kabinets
 MVU – mazie un vidējie uzņēmumi
 NAP – Nacionālais attīstības plāns
 NVO – nevalstiskā organizācija
 RAL – reģionālās attīstības likums
 RP EZF – Rīcības programma Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā
 RPP – reģionālās politikas pamatnostādnes
 RPR – Rīgas plānošanas reģions
 RPR AP – Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma
 RPR AS – Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija
 RPR TP – Rīgas plānošanas reģiona teritorijas (telpiskais) plānojums
 RRAA – Rīgas reģiona attīstības aģentūra
 TAPL – teritorijas attīstības plānošanas likums
 VPD – Valsts probācijas dienests
 VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
 VASAB – Vīzijas un stratēģijas apkārt Baltijas jūrai
 VSID – Valsts stratēģiskais ietvardokuments
 ZNNSP – Zivsaimniecības nozares Nacionālais stratēģiskais plāns

Ievads

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas 2005.-2011.gadam (RPR AP) aktualizācija tika izstrādāta laikā, kad iepriekšējās attīstības programmas 7 gadu termiņš tuvojas noslēgumam. Sākotnēji definētie reģiona attīstības mērķi un uzdevumi aptver daudzas jomas, neparedzot prioritāras rīcības. Plānošanas reģiona statuss liedz reģionam koncentrēt aktivitātes visnepieciešamākajos virzienos, vairāk paliekot novērotāja pozīcijās. Tai pat laikā, programma ir iezīmējusi reģiona attīstībai būtiskās vadlīnijas. Vērtējot programmas ieviešanas īpatnības, jāsecina, ka reģiona programmā definētie 5 attīstības mērķi ir realizējušies galvenokārt pateicoties valsts centrālās pārvaldes un pašvaldību aktivitātēm.

Pasaules ekonomiskās krīzes ietekmē pēdējos gados ir strauji mainījusies ekonomiskā situācija. Latvijā tās sekas ir jūtamas pastiprināti. Pieaugošais nodokļu slogs apgrūtina uzņēmēju konkurenci, starptautiski palēninot ekonomisko aktivizēšanos. Straujo ekonomisko izaugsmi, šķietamo labklājības pieaugumu nomainījis bezdarbs, ekonomiskā recesija, sociālā spriedze. Ir palielinājusies sociālā noslāņošanās, bet ierobežotās darba iespējas liedz atrast ātrus risinājumus.

Jaunais programmēšanas periods no 2014.gada prasa pārskatīt jau esošos un definēt jaunus prioritāros attīstības virzienus, izvērtējot iepriekšējos periodos sasniegto. Valstī tiek izstrādāti jauni plānošanas dokumenti, kas sagatavo pamatu attīstības finansēšanai pēc 2014.gada. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (LIAS) līdz 2030.gadam īstenošanas un uzraudzības Rīcības plāns, Latvijas attīstības stratēģiskais plāns (LSAP) 2010.-2013.gadam, plānotais jaunais Nacionālais attīstības plāns (NAP) 2014.-2020.gadam, iezīmē galvenos valsts attīstības virzienus tuvākajā, vidējā un tālākā perspektīvā.

Blakus tam, valstī notiek pārvaldes administratīvo un teritoriālo struktūru reformēšana, kas izpaužas jauna administratīvi teritoriālā (ATR) iedalījuma izveidē, kur galveno lomu spēlē novadi un lielās pilsētas, reģionālās pārvaldes struktūrvienības. Turpmākā reģionālā pārvaldes līmeņa loma pašlaik nav skaidra. Norit valsts pārvaldes reorganizācija, pārskatot funkcijas, samazinot izdevumus, efektīvizējot darbu, kas rada jaunu plānošanas situāciju.

Jaunās izveidotās pašvaldības uzsākušas jaunu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādi. Ņemot vērā hierarhisko plānošanas principu, būtiski ir balstīties uz augstāka līmeņa plānošanas dokumentiem. RPR AP ir tāds dokuments attiecībā pret vietējo plānošanas līmeni.

Valstī tiek pārveidota plānošanas dokumentu sistēma, saistot dažāda termiņa un atbildības līmeņu plānošanas procesus vienkopus, padarot tos uzraugāmus un nodrošinot to sasaisti ar finansējuma segumu. Attīstības plānošanas sistēmas likums (APSL), grozījumi Reģionālās attīstības likumā (RAL), jaunais Teritorijas attīstības plānošanas likums (TAPL), plānotās jaunās Reģionālās politikas pamatnostādnes (RPP) ir daļa no izmaiņu reglamentējošajiem tiesību aktiem.

Starptautiski nozīmīgs kļūst Baltijas jūras makroreģions, kur izstrādāta Baltijas jūras reģiona attīstības stratēģija (BJRAS), pieaugošā starptautiskā sadarbība šajā reģionā ir mērķēta uz dziļāku integrāciju, tai pat laikā, palielinot konkurenci starp nozīmīgākajiem attīstības centriem. ES līmenī makroreģioni var veidoties kā viens no nākotnes reģionālās politikas mērķteritorijām. Arvien lielāku nozīmi iegūst Austrumu - Rietumu kravu tranzīts un enerģētiskie avoti. Nozīmīga kļūst Baltijas jūras telpa un tās izmantošana enerģētikas un tranzīta jomā un tātad - šīs telpas plānošana. Tiek sagaidīts, ka jaunu lielu starptautisku projektu realizācija enerģētikas un tranzīta jomā, paplašinās mobilitāti reģionā un dažādos enerģētikas avotus.

Programmas mērķis

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas aktualizācijas mērķis ir izveidot darboties spējīgu, laika satvaram atbilstošu attīstības dokumentu, kas kalpotu kā vadlīnijas vietējo attīstības plānošanas dokumentu izstrādei un paustu reģionālās intereses valsts plānošanas dokumentu izstrādei.

Programmas uzdevumi

Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programmas aktualizācijas uzdevumi:

- Izvērtēt RPR Attīstības programmas 2005.-2011.gadam realizāciju
- Iezīmēt ilgtermiņa prioritātes un izveidot pamatotas vidēja termiņa prioritāras rīcības
- Noteikt rīcības tuvāko 3 gadu prioritārajiem risinājumiem (tūlītējie soļi) un iezīmēt ilgtermiņa risinājumus līdz 2020.gadam (stratēģiskās rīcības)
- Izveidot vadlīnijas nacionāla un vietēja plānošanas līmeņa reģionālo risinājumu izstrādei

Dokumenta statuss

RPR AP aktualizācija ietver jaunās attīstības programmas 2009.-2013.gadam izstrādi, kas papildina esošo dokumentu un pagarina tās darbības laiku līdz jauna dokumenta izstrādei. RPR AP aktualizē prioritātes un rīcības, kas ir svarīgas pašreizējā plānošanas periodā. Tā veido pārejas posmu starp esošo plānošanas periodu un tālāko plānošanas periodu pēc 2014.gada. Šādas pieejas nepieciešamību ir noteicis neskaidrais reģiona pārvaldes līmeņa statuss valsts pārvaldē un pašlaik pieejamie plānošanas līdzekļi. Šis dokuments ir lietojams kopā ar esošo RPR AP 2005.-2011.gadam, ievērojot jaunās prioritātes un rīcības.

Attīstības programmas pieeja

RPR AP kā dokuments veido „tiltu” starp dokumenta 2005.gadā apstiprināto versiju un jaunajām attīstības vajadzībām pēc 2014.gada.

RPR AP veidota balstoties uz šādiem trijiem apsvērumiem:

- Ņemot vērā jaunos valsts politikas dokumentus, programma fokusējas uz īstermiņa risinājumiem, iezīmējot prioritārās projektu jomas, kas ir papildināma un integrējama citās saistītajās jomās. Galvenais mērķis šādai pieejai ir rast tūlītējus risinājumus, kas var tikt uzsākti vai nu nekavējoties vai arī tuvāko divu gadu laikā. Tā ir RPR reakcija uz esošo situāciju krīzes apstākļos. Projekti ar tūlītējiem risinājumiem tiek fokusēti uz ieguldījumu vidēja termiņa un ilgtermiņa attīstības veicināšanā.
- Otra pieeja paplašina tematiski un laika fokusējumā tās jomas, kas Rīgas kā galvaspilsētas reģionam ir būtiskas ilgtermiņā un tām jābūt nepārtraukta atbalsta un uzmanības lokā. Šādas nozares vai jomas ir saskaņojamas ar valsts ilgtermiņa prioritātēm, specificējot reģiona īpašo vietu valsts politikas realizācijā.
- Trešā pieeja ir reģiona profilēšanās un specifisku interešu noteikšana vidējā termiņā. Šādām prioritātēm pašlaik var arī nebūt pietiekošs finansējums, tomēr, tām ir jākalpo kā attīstības plānošanas „bākugunīm” pēc 2014.gada, tās cieši saistot ar reģionālo politiku.

Katra no šīm pieejām nodrošina atšķirīgus RPR AP izstrādes uzdevumus. Īstermiņa risinājumi ir saistīti ar RPR kā iestādes resursiem, tai pat laikā, atspoguļojot reģiona funkcionālo profilu un reģiona vajadzības. Īstermiņa risinājumi ir iepriekšējā RPR AP redakcijā iztrūkstošā daļa, kas ir reāli ieviešama un uzraugāma, izmantojot RPR kapacitāti sadarbībā ar pašvaldībām. Tematiskie risinājumi ir uzskatāmi par attīstības programmas rīcības plānu / finansēšanas plānu tuvākajam periodam.

Ilgtermiņa skatījums balstās uz reģiona lomu, no vienas puses, un integrē valsts ilgtermiņa plānošanas dokumentus, no otras. Pieeja neparedz konkrētas rīcības vai finansējumu, tomēr tā kalpo kā vietējā un valsts līmeņa reference dokumentu izstrādē. Tā balstās uz jau izstrādāto politikas dokumentu uzstādījumiem un to kritisku pārvērtējumu, gan ņem vērā reģiona attīstības iezīmētās tendences.

Vidēja termiņa rīcības iezīmē būtisku ilgtermiņa skatījuma sasaisti ar nepieciešamo finansējumu. Tā kā šādai pieejai ir laika nobīde (2014.-2020.g.), ņemot vērā valsts programmēšanas dokumentu (NAP) izstrādes laika grafiku, tam ir būtiskākā nozīme kā vadlīnijām tālāku dokumentu izstrādei.

Attīstības programmas dalībnieki un mērķgrupas

RPR AP balstās uz vairāku iesaistīto pušu interesēm. Nozīmīgākie plānošanas procesa dalībnieki ir Rīgas pašvaldība, reģiona pašvaldības un valsts līmenis. Katrai no šīm grupām ir sava loma RPR AP izstrādes procesā. Rīga ir nozīmīgākais spēlētājs un reģiona kodols. Rīga daudzējādā ziņā nosaka, kas un kāds ir reģions tajā izpratnē, ko mēs saprotam ar reģiona profilu jeb īpatnējo raksturojumu. No procesiem, kas norit Rīgā un tās ietekmes areālā, ir atkarīga reģiona attīstības stratēģija. Reģiona intereses ir dažādu pašvaldību interešu kopsummas vispārinājums. Šajā kontekstā vietējās pašvaldības ir nozīmīgs izstrādes dalībnieks. Ņemot vērā to daudzveidību un dažādās intereses ir jāatrod līdzsvars. Kā galvenais kritērijs tam ir šo interešu filtrēšana caur „reģionālu skaitījumu”, vai „reģionāla abstrakcija”, ko veic RPR sadarbībā ar partneriem. Valsts līmeņa intereses pauž pieņemtie dokumenti un reālās politikas procesi. Šīs intereses pašlaik ir visneskaidrāk formulētas.

Kā papildus dalībnieki izstrādes procesā tiek iesaistītas sabiedriskās organizācijas, augstskolas un biznesa vides dalībnieki.

Mērķgrupas šajā izpratnē ir pašvaldības, uz ko programma tiešā veidā attiecas, valsts institūcijas (ministrijas), caur ko iespējams veidot reģionālo interešu realizācijas mehānismu, citi dalībnieki, kas var gūt labumu no programmas īstenošanas.

Reģiona pārvaldes līmeņa funkcijas un loma

Reģiona pārvaldes līmenis nodrošina saikni starp nacionālo un vietējo pārvaldes līmeni, padarot valsts pārvaldi efektīvāku – veicot koordinējošo funkciju reģions spēj aptvert tās lietas, kas pārsniedz vienas pašvaldības robežas, tai pat laikā, formulējot nacionāla līmeņa teritoriālo risinājumu pieprasījumu.

Kopš 2006.gada – RPR ir valsts budžeta finansēta iestāde. Reģiona attīstības politikas noteicēja un lēmēj institūcija ir RPR Attīstības padome, ko ievēl vietējās pašvaldības.

Reģions pašlaik pilda šādas galvenās funkcijas:

- Reģiona teritorijas attīstības plānošana, kas ietver reģionālo plānošanas dokumentu – reģiona attīstības stratēģijas, reģiona telpiskā plānojuma, attīstības programmas pilnveidi, īstenošanu un uzraudzību;
- Reģionāla un vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentu savstarpējās saskaņotības un atbilstības normatīvo aktu prasībām izvērtēšana;
- Līdzdalība valsts līmeņa attīstības dokumentu un tiesību aktu izstrādē;
- Projektu izstrāde un koordinācija, lai īstenotu reģiona attīstības dokumentus;
- Informācijas aprites nodrošināšana par finansējuma iespējām reģionā.

Kopš 2010.gada 1.janvāra RPR papildus veic šādas funkcijas:

- Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizācija un plānošana;
- Valsts kultūrpolitikas īstenošanas atbalsts reģionā.

Blakus formālajām funkcijām, RPR veic papildus uzdevumus. Reģiona reprezentācija valstī un starptautiski ir iespēja piesaistīt citas aktivitātes, pozicionējot pašvaldību un sadarbības partneru lomu. Sadarbības platformas izveide un nodrošināšana starp reģiona pašvaldībām palīdz veidot dialogu starp dažādām pašvaldībām reģiona iekšienē un ārpus tā.

1. RPR Attīstības programmas 2005-2011 izvērtējums

RPR AP 2005.-2011.gadam tika izstrādāta laikā, kad reģioniem nav savu programmas ieviešanas instrumentu. AP kalpo kā vadlīnijas vietējam plānošanas līmenim un ieteikumi valsts plānošanas līmenim reģionam nozīmīgu jautājumu risināšanā. Šādā izpratnē AP darbojas arī pašlaik, jo reģiona statuss un funkcijas nav būtiski mainījušās.

RPR AP esošās programmas izvērtējums balstīts uz rīcības virzienu prioritātēm, mērķu un rīcības virzienu rādītājiem.

RPR AP rīcības virzieni ir sagrupēti primārajos un sekundārajos, kas gan nav tālāk uzturēti pēc svarīguma turpmākajās programmas daļās. Vērtējot programmas primāros un sekundāros darbības virzienus, jāsecina, ka to ieviešanai nav bijusi nozīmīga loma. Piemēram, reģiona pārvaldes efektivitātes paaugstināšana vai reģiona tēla virzīšana nav bijusi reāla prioritāte ne valsts, ne reģiona līmeņa plānošanā un pasākumu ieviešanā. Tas ir skaidrojams ar šāda prioritārā sadalījuma nosacītību un reģiona kapacitātes iespējām ierobežotas funkcionālās atbildības apstākļos. No otras puses, valsts plānošana nav bijusi saistīta ar reģiona līmeņa attīstības programmām, kas nozīmē – prioritāras ir tās jomas, kas ir noteiktas finansēšanas instrumentu dokumentos – Vienotajā ietvardokumentā un darbības programmās. Šajā nozīmē valsts atbalsts noteiktām jomām ir tas indikators, pēc kā var vērtēt, cik minētās prioritātes ir ieviestas. Piemēram, demogrāfiskās situācijas uzlabošana ir valsts līmeņa jautājums, un kā tāds, tas nav bijis prioritārs pēdējos 20 gados. Vietējā un reģionālā līmeņa dokumenti ir pakārtojami reāli finansētajām valsts prioritātēm.

RPR AP mērķu un rīcību rādītāji veidoti ņemot vērā reģiona lomu šo rādītāju ietekmēšanā – nosakot rādītājus bez konkrētām vērtībām. Šādā kontekstā pateikt, vai konkrētās rīcības ir izpildītas un kādā apjomā var balstoties uz statistikas datiem vai kvalitatīvu vērtējumu, kas šajā gadījumā ne vienmēr atspoguļos AP vai valsts darbību efektivitāti. Šādā izpratnē AP nav definētu uzraudzības rādītāju (vērtību).

RPR AP izvērtējums var tikt veikts balstoties uz jau minētiem datiem, kas raksturo tikai kopējo situāciju valstī vai reģionā. Līdzīga situācija ir arī valsts līmeņa dokumentu ietekmes vērtēšanā, kur ir noteiktas rādītāju vērtības, tomēr neatkarīga rīcību ietekmes rādītāju vērtēšana netiek veikta.

RPR AP 5 mērķi ir veidoti ar dažādu detalizācijas pakāpi, ietverot no divām līdz sešām rīcībām un attiecīgi atšķirīgu rīcību virzienu skaitu. Pirmie četri mērķi ir vairāk ārēji, kuru rezultāti ir mazāk atkarīgi no paša reģiona, bet piektais – vērsts uz reģiona lomas pieaugumu – ir vērtējams kā iekšējs, kas vairāk balstās uz RPR kā iestādes aktivitātēm. Abos gadījumos izpildes rādītāji ir cieši saistīti ar valsts politiku atbilstošā jomā un vērtējums ir drīzāk indikatīvs šīs politikas atspoguļojums, nevis paša reģiona izraisīto rīcību sekas.

Ne visu rīcības virzienu rādītāji ir formulēti precīzi, kas neļauj vērtēt tos skaitliskā izteiksmē. Bieži nav pieejami dati, lai raksturotu procesu tendenci. Šajā gadījumā tika izmantots ekspertu vērtējums.

Pilna RPR AP 2005.-2011.gadam mērķu un rīcību analīze ir pieejama *3.pielikumā*.

Secinājumi par RPR Attīstības programmas 2005-2011 mērķiem un rīcībām

1.mērķis. Augsta cilvēkresursu kvalitāte un attīstība

AP izpratnē mērķi raksturo demogrāfiskie, veselības, izglītības, sociālās nodrošinātības, kultūrās un pakalpojumu, mājokļu nodrošinātības, nodarbinātības, informācijas un pilsoniskās līdzdalības rādītāji. Katra no šīm jomām tiek pārvaldīta atšķirīgās ministrijās, veidojot dažādas politikas.

Demogrāfiskās situācijas uzlabošana

Iedzīvotāju dabiskā pieauguma rādītāji ir sasniegti galvenokārt uz citu reģionu rēķina (gan ņemot vērā iedzīvotāju kopskaitu, gan struktūru). Migrācijas dati iezīmē negatīvu tendenci reģiona demogrāfiskajā attīstībā, kas tuvākajā laikā novedīs pie iedzīvotāju skaita samazinājuma. Ņemot vērā valsts pasīvo politiku demogrāfiskās situācijas uzlabošanā pēdējos 20 gados, paredzama situācijas krasi pasliktināšanās jau tuvākajos gados. Paredzams, ka tuvākajos gados samazināsies pieprasījums pēc pirmsskolas izglītības iestādēm. Esošās tendences uzrāda ārējās migrācijas strauju pieaugumu.

Veselības, sociālās, izglītības un kultūras infrastruktūras un pakalpojumu attīstība

Veselības aprūpes kvalitāti nosaka ne tikai esošā medicīniskā aparatūra, bet arī pati aprūpes sistēma, ietverot gan fizisko, gan materiālo pakalpojumu pieejamību. Neskatoties uz pozitīviem veselības pašnovērtējumiem aptaujās, Latvijā veselības rādītāji ir slikti (vidējais mūža garums), kas liecina par esošās sistēmas nepilnībām. Veicot medicīnas iestāžu reģionalizāciju, daudzas tika slēgtas vai pārprofilētas. Šāda koncentrācija ne vienmēr liecina par iespēju saņemt veselības pakalpojumus tuvu dzīvesvietai, bet valsts finansējuma samazināšanās samazina medicīnas pakalpojumu finansiālo pieejamību.

Bieži vien sporta infrastruktūras objekti ir izvietoti skolās, kur tos visaktīvāk izmanto ikdienā. AP darbības laikā tika uzskatīts, ka nepieciešams veidot lielas sporta būves pilsētās. Šāda pieeja ir pamatota tur, kur tas finansiāli atmaksājas, uzturot un izmantojot šīs būves.

Pēdējās divās desmitgadēs nav bijusi saskaņa starp nepieciešamo nodarbināto pieprasījumu un valsts pasūtījumu. Radās pārprodukcija atsevišķās jomās un citās trūkst kvalificētu darbinieku. Īpaši tas attiecas uz profesionālo izglītību un nozarēm, kas var attīstīties Latvijas apstākļos. Pēdējos gados īpaši ir mainījies pieprasījums pēc darbaspēka krīzes apstākļos. Krasi samazinājies un tuvākajā laikā nebūs darbaspēka pieprasījuma būvniecībā, nekustamo īpašumu un finanšu pakalpojumu jomā. Skolas projektu ietveros saņēma modernu aprīkojumu, tai pat laikā, samazinoties skolēnu skaitam (prognozē līdz pat 1/3 samazinājumu tuvākajā desmitgadē) pedagogu un skolu skaits varētu krietni sarukt.

Bibliotēkas ir kļuvušas par informācijas sistēmas sastāvdaļu, kas nodrošina ne tikai iespēju lasīt, bet arī pieeju meklēšanas sistēmām internetā. Kultūras informācija pašlaik ir decentralizēta, izjaucot kādreizējo rajona pārvaldes līmeni. Reģions pašlaik vēl nav pilnībā pārņēmis šīs funkcijas.

Mājokļu nodrošinātības uzlabošana

Mājokļu politika pēdējā desmitgadē valstī veidojās nerēķinoties ar dažādu iedzīvotāju grupu interesēm un vajadzībām. Kopumā Rīgā un citās lielākajās pašvaldībās tika būvēti sociālie dzīvokļi, tomēr pieprasījums pēc tiem nav apmierināts. Mājokļu finansēšana pārsvarā tika veikta izmantojot banku kredītēšanu. Rezultātā, iestājoties kredītēšanas krīzei, samazinoties iespējai atdot kredītus, daudzi mājokļu īpašnieki ir nonākuši

finansiālās grūtībās. Valsts, ne arī bankas neuzņemas atbildību par šādu situāciju. Palielinās izdevumi par mājokļu uzturēšanu, īpaši krīzes laikā, kad ir samazināti mājokļu īpašnieku ienākumi. Kopumā jāsecina, ka lai gan daudzi ir uzlabojuši mājokļu situāciju, tirgus nav spējis noregulēt un nodrošināt šī mērķa realizēšanu.

Nodarbinātībai labvēlīgu priekšnosacījumu radīšana

Rādītāji, kas bija paredzēti AP balstījās uz izaugsmes un stabilitātes scenāriju. Tomēr iestājoties krīzei, nodarbinātības un bezdarba rādītāji ievērojami pasliktinājās gan reģionā kopumā, gan atsevišķās teritorijās. Situācija var mainīties atsākoties ekonomiskajai izaugsmei, palielinoties emigrācijai vai arī ar laiku samazinoties nodarbināto reģistrācijas dēļ.

Informācijas sabiedrības veidošana

Ir vērojams progress datorizācijas, interneta lietošanas un informācijas aprites jomā, tomēr, salīdzinot ar citām ES valstīm, Latvijas rādītāji nav vērtējami kā augsti. Būtiski uzlabojušās pašvaldību mājas lapas un to informatīvā kvalitāte. Plašāka ir kļuvusi ministriju un citu institūciju informācija. Tālākais solis ir platjoslas interneta ieviešana, kas nodrošina augstu ātrumu un kvalitāti. Svarīgas ir interaktīvās interneta iespējas, kas kļūst arvien plašāk izmantojamas komunikācijā starp iedzīvotājiem un pārvaldi.

Pilsoniskas sabiedrības veidošana

Iedzīvotāju sadarbība ar institūcijām un pašvaldībām veidojas komunikācijas rezultātā un bieži nav ietilpināma formālos rādītājos. Kā rezultējošs rādītājs veidojas attieksme, apmierinātība. Reģionā nav veikts pētījums par situāciju šajā jomā. Var pieļaut, ka situācija var būt atšķirīga dažādās pašvaldībās un sabiedriskās grupās.

Nevalstisko organizāciju skaits ir samazinājies pēc 2004.gada jauno likumu pieņemšanas par sabiedriskās organizācijām (Biedrību un nodibinājumu likums, Sabiedriskā labuma organizāciju likums). Turpmākajos gados NVO skaits palielinājies un pieaudzis NVO aktīvo personu skaits, veidojoties māju apsaimniekošanas kooperatīviem, pārreģistrējoties BO SIA, ES SF pieejamība, brīvā laika organizācijas. Lielākoties tās ir interešu un apsaimniekošanas organizācijas, kas veido 2/3 no NVO. 6% NVO ir ar izteiktu komerciālu raksturu. Lielākā daļa ir sabiedriskas organizācijas. Iesaistīto personu skaits pēdējos gados NVO krīzes ietekmē samazinās.

2.mērķis. Ērta reģiona starptautiskā un vietējā sasniedzamība

AP izpratnē mērķi raksturo transporta un sakaru infrastruktūras un pārvadājumu rādītāji, kas tiek plānoti galvenokārt Satiksmes ministrijā un Ekonomikas ministrijā.

Transporta un transporta infrastruktūras attīstība

Ir izstrādāts Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāns, kas paredz drošību kā vienu no mērķiem un dzelzceļa transportu kā sabiedriskā transporta mugurkaulu. Dzelzceļu garums pēdējos divdesmit gados ir krietni samazinājies – slēgtas līnijas uz Ērgļiem un Limbažiem – Rūjienu. Adevātu ceļu trūkums šajos virzienos samazina teritoriju sasniedzamību. Sasniedzamību nodrošina galvenokārt pieaugošais privātais transports. Joprojām nav atrisinātas sastrēgumu problēmas Rīgā, sabiedriskais transports nav kļuvis par pamattransportu, īpaši Pierīgā, pastāv sabiedriskā transporta reisu nesaskaņotības problēmas. Samazinoties valsts finansējumam, aktuāls ir sabiedriskā transporta plānošanas jautājums.

Ir iegādāti jauni efektīvāki un videi drošāki transporta līdzekļi Rīgas satiksmei. Rīgā ir ieviesta vienota E-biļete, tomēr pašlaik nedarbojas vienota sabiedriskā transporta pārvaldība. Transporta veidi tiek plānoti atsevišķi, bieži vien pārklājoties un savstarpēji konkurējot savā starpā. Elektrificētā transporta izmantošana nav palielinājusies pēdējos divdesmit gados – nav uzbūvēta neviena elektrificētā dzelzceļa līnija, nav atklāta neviena jauna tramvaja vai trolejbusa līnija. Nav atrisināta arī kopējā transporta sistēmā nozīmīgu objektu, piemēram, Starptautiskās lidostas „Rīga” ērta sasniedzamība no Rīgas, Jūrmalas un reģiona nozīmes centriem.

Transporta politika ir nacionālās atbildības joma. Autobusu sabiedriskā transporta reģionālo pārvaldījumu pārvaldība ir plānošanas reģiona funkcija. Tai pašā laikā citu transporta veidu saskaņošana un finansēšana ir valsts kompetence. Plānošanas reģions pašlaik nevar plānot sistēmiski un ietekmēt sabiedriskā transporta attīstību reģionā.

Sakaru infrastruktūras attīstība

Arvien nozīmīgākas kļūst mobilās telekomunikācijas ietverot mobilo internetu. Stacionārā infrastruktūra kļūst relatīvi mazāk nozīmīga. Tai pat laikā jāatzīmē, ka nav vienots sarunu tarifs, pastāv asa konkurence starp fiksētajiem operatoriem un mobilo tīklu. Ir izveidoti interneta publiskās pieejas punkti.

3.mērķis. Konkurētspējīga tautsaimniecība, daudzveidīga un aktīva uzņēmējdarbība

AP izpratnē mērķi raksturo inovāciju, uzņēmējdarbības, saimniecības nozaru rādītāji, kas ir galvenokārt Ekonomikas ministrijas atbildība.

Inovāciju paplašināšana uzņēmējdarbībā

Rīgas reģiona inovatīvās attīstības programma 2005.-2010.gadam neparedzēja ieviešanas un uzraudzības instrumentus, tādēļ programmas mērķi un rīcības bija vadlīnijas, kas tika ieviestas ar citu instrumentu palīdzību (galvenokārt valsts un privāti finansēto). Valsts atbalsts inovāciju ekonomikas attīstībai nav bijusi prioritāte, kas ietver plašāku pieeju sākot no izglītības skolās līdz zinātnei un tehnoloģiskiem risinājumiem. Pašlaik atbalsts paredzēts atsevišķām nozarēm un pasākumiem, kas savstarpēji ir maz saistīti.

RPR neorganizē uzņēmēju, pašvaldību un zinātnieku tikšanās, tomēr atsevišķās pašvaldībās ir šādas sadarbības prakse (piemēram, Rīgā).

Produktivitātes paaugstināšana

Produktivitātes rādītāji nav pieejami par pēdējiem gadiem, ko raksturo ekonomiskā recesija. Esošās rīcības paredzēja ekonomikas izaugsmes scenāriju, kas arī noteica rādītāju izvēli. Sākot ar 2008.gadu samazinājās IKP, kopējā pievienotā vērtība, strādājošo skaits, algas, kas gan dažās nozarēs var rezultēties ar produktivitātes kāpumu.

Uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšana

MVU pieaugums ir viens no valsts pēdējā gada nodokļu instrumentu rezultātiem, kas patiesībā būs vērtējams pēc kāda laika. AP darbības laikā valsts politika attiecībā pret MVU un pašnodarbinātajām personām nav bijusi labvēlīga. Pašnodarbināšanās un mikrouzņēmumu veidošana ir tradicionāli maz attīstīta latviešu kultūrā. Tādēļ Latvijas MVU proporcijas un nozīme ekonomikā salīdzinoši ir maz attīstīta.

Palielinoties eksportam pēdējo gadu laikā ir veidojusies situācija, ka pieaug arī imports. Valsts monetārā politika nav bijusi vērsta uz eksporta veicināšanu. Tai pat laikā VPD paredzēja pasākumus eksporta veicināšanas atbalstam.

Tūrisma attīstība

Valstī nav bijis īpaša atbalsta tūrisma nozares attīstībai kā prioritātei. Nodokļu izmaiņas pēdējo divu gadu laikā un krīzes situācija radīja ievērojamus zaudējumus nozarē. Īpaši būtiska tūrisma loma reģionā ir Rīgai, Jūrmalai un Siguldai. 2010.gads tūrisma nozarei tiek vērtēts kā pozitīvs, īpaši Rīgā, kur tika veikta liela mārketinga kampaņa. Jūrmala attīstās kā piejūras veselības kūrorts. Siguldas novads ir atpazīstams kā tūrisma, aktīvas atpūtas un aktīva dzīvesveida centrs. Lauku tūrismā pēdējos gados vērojams kritums.

4.mērķis. Augstas kvalitātes dzīves vide

AP izpratnē mērķi raksturo enerģētikas, vides/komunālā infrastruktūra, pilsētas un lauku dzīves vides rādītāji, kā arī piekraste, kā speciāli akcentēta dzīves, darba un atpūtas telpa. Mērķis ir vairāku valsts un pašvaldību institūciju pārziņā.

Efektīvas enerģijas un vides infrastruktūras attīstība

Pēdējos gados, lielā mērā pateicoties ES politikai un pieejamajam finansējumam atjaunojamās enerģijas jomā, ir attīstījusies saules, vēja, jūras un biomasas zaļo tehnoloģiju izmantošana enerģijas ražošanā un izmantošanā dažādās jomās, piemēram, ielu apgaismošanā u.c.

Pilsētvides kvalitātes uzlabošana

Pēdējos gados izmantojot ES finansējumu ir sakārtotas daudzas ielas un pārejas. Ir ierīkoti veloceliņi Rīgā, kas sasaista pilsētas nomales ar centru. Tai pat laikā runāt par drošu ielu infrastruktūru ir pārāgri. Palielē daudz neatrisinātu jautājumu par maģistrāļu šķērsošanu, drošu velo satiksmi ārpus veloceliņiem. Gājējs nav kļuvis par galveno satiksmes dalībnieku pilsētā, pat Vecrīgā, kur ir atjaunota brīva satiksme (iepriekš bija caurlaižu režīms). Nav atbilstošas velo infrastruktūras. Daļēji šo situāciju raksturo atbilstošas velo kultūras trūkums. Reģiona pašvaldībām, plānojot un veicot ielu rekonstrukcijas darbus, būtu jāparedz veloceliņu ierīkošana, lai veicinātu vides aizsardzību un aktīvāku dzīvesveidu.

Daudzveidīga lauku teritoriju attīstība

Pierīgas teritorijās notiek lielas lauksaimniecībā izmantojamo zemju transformācijas apbūves vajadzībām. Līdzīgi procesi notiek ar mežu platībām, tikai mazākos apmēros. Šādu situāciju noteica nekontrolēts tirgus pieprasījums pēc apbūves zemēm piepilsētā, kā rezultātā citi zemes izmantošanas mērķi zaudēja savu vērtību. Apbūvētās teritorijas veido vienlaidus struktūras, neveidojas kompakta apdzīvotas vietas, kas pazemina gan apdzīvoto vietu, gan lauku kvalitāti. Nav ievērojami pieaudzis bioloģisko lauku saimniecību skaits.

Uzņēmējdarbības attīstība laukos - valsts politika orientējās uz atbalstu lielajiem uzņēmējiem un saimniecībām, paredzot tādā veidā kāpināt konkurētspēju. Pretēji tam daļa no lauku cilvēkiem neredzot citas alternatīvas pārcēlās uz dzīvi pilsētās vai emigrēja. Iestājoties ekonomiskajai krīzei samazinājās darba vietu skaits un palielinājās bezdarbs.

Piekrastes integrēta attīstība

Piekrastes teritorijas ir saglabājušas savu pievilcību un vērtību, neskatoties uz lielo privāto interešu spiedienu. Tai pat laikā, daudzas teritorijas ir maz pieejamas tūristiem un atpūtniekiem, kur traucē neattīstītā tūrisma infrastruktūra. Pašlaik tiek meklēts līdzsvars starp nepieciešamās attīstības veicināšanu un dabas vērtību saglabāšanu izmantojot plānošanas instrumentus.

5.mērķis. Rīgas reģiona lomas un ietekmes pieaugums nacionālā un starptautiskā līmenī

AP izpratnē mērķi raksturo valsts pārvalde, sadarbība, komunikācija, kas vairāk attiecas uz VARAM, pašvaldībām, RPR administrāciju

Reģiona pārvaldes efektivitātes paaugstināšana

Plānošanas reģions darbojas kā politikas un rīcību koordinētājs starp pašvaldībām un valsts līmeni. Tai pašā laikā reģiona neskaidrā statuss bieži vien ir traucējis efektīvi veikt šo funkciju. Pašvaldības kā autonomas valsts pārvaldes vienības bieži darbojas tieši ar valsts centrālo pārvaldi. Pašvaldības reģionu ir uztvērušas gan kā „palīgu”, gan kā „traucēkli” savas politikas risināšanā. Rīgas plānošanas reģiona sadarbības komisija, kas bija iecerēta kā vienojoša institūcija, pēc divu gadu darba pārstāja darboties. Dažādām valsts institūcijām nav bijusi liela vēlme un vajadzība veidot teritoriāli viendabīgas struktūras un koordinēt to darbu. Reģionā tiek veikts attīstības uzraudzības darbs un veidota informatīva bāze.

Rīgas plānošanas reģionam ir pietiekoša profesionālā kapacitāte valsts noteikto funkciju veikšanai. Lai paaugstinātu reģiona darbības efektivitāti nepieciešama arī ārējo apstākļu maiņa, kas saistās ar reģiona nozīmi attīstības jautājumu risināšanā valstī.

Sadarbības paplašināšana valsts un starptautiskā līmenī

Reģiona pārvaldes līmenis netika saistīts ar valsts teritoriālo pārvaldes reformu (ATR), kas skāra tikai vietējās pašvaldības. 2010.gadā valsts politika deklarēja reģiona līmeņa nelietderību. 2011.gadā Saeima lēma par reģiona līmeņa saglabāšanu, tomēr to statuss nākotnes pārvaldes sistēmā paliek neskaids.

Reģioni sadarbojas atsevišķu jautājumu saskaņošanas un vienotu pozīciju izstrādē, arī kopēju projektu izstrādē. Ir izveidojusies neformāla komunikācija speciālistu vidū. Nav izveidojusies formalizēta sadarbības struktūra. Kā koordinējošais spēks pašlaik darbojas VARAM.

Pēdējo gadu laikā strauji palielinājies projektu izstrādes apjoms un dalība starptautiskos projektos. Reģionam nav mērķtiecīgas starptautiskas politikas, ko daļēji kavē neskaidrā reģiona statuss.

Vienota reģiona tēla virzīšana

Pašlaik nav izveidojusies vienots priekšstats par Rīgas plānošanas reģionu. Kā politiski administratīvs veidojums tas pārklājas ar dabiski funkcionējošu Rīgas aglomerāciju un kultūrvēsturiski nosacīto Kurzemes un Vidzemes identitāti. Katram no tiem ir sava vieta teritorijas izpratnē.

Pašlaik nav vienota mērķtiecīga reģiona komunikāciju politika. Materiāli, kas pieejami internetā, viedokļi, kas tiek pausti pasākumos, ir galvenokārt vērsti uz speciālistu mērķauditoriju.

RPR AP 2005-2011 izvērtējuma kopējie secinājumi

RPR AP 2005-2011.gadam mērķi esošās situācijas kontekstā ir adekvāti, skatot tos no ieviešanas un reģiona lomas, kas nav mainījusies kopš AP izstrādes. Kas attiecas uz ekonomisko un sociālo situāciju reģionā, tad tā prasa AP korekcijas un piemērošanu mainīgajiem apstākļiem. AP nav tikusi koriģēta kopš tās izstrādes, kas padarīja to mazāk izmantojamu rīcību virzienu līmenī (konkrētie pasākumi), kas neapšaubāmi prasa īstermiņa un vidēja termiņa risinājumus un atbilstošu reakciju uz izmaiņām. Kā ilgtermiņa dokuments mērķu un rīcību daļā tas ir aktuāls arī pašlaik.

2.Pašreizējā plānošanas perioda sociālās un ekonomiskās situācijas izvērtējums

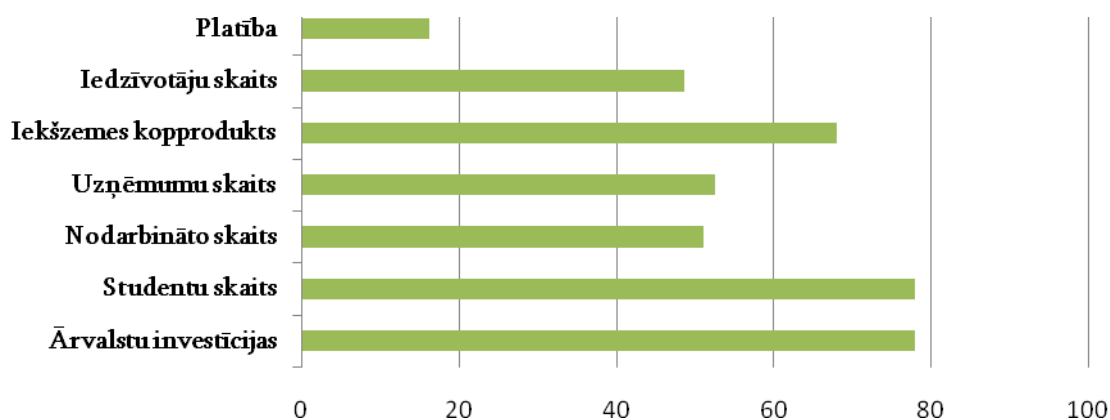
Reģiona teritorijas īss profils

TERITORIJA		IEDZĪVOTĀJI	
Platība	10 435 km ²	Iedzīvotāju skaits (2010)	1 095 706
Pašvaldības	Rīga, Jūrmala 28 novadi	Lauku iedzīvotāji	15 %
		Iedzīvotāju blīvums	105 cilv/km ²
		Reģiona centrālajā daļā (Rīga, Jūrmala, Pierīga)	280 cilv/km ²
EKONOMIKA		Iedzīvotāju skaita izmaiņas (2005-2010)	0,3 %
IKP (2008)	9 840 Ls/iedz.	Dzimuma struktūra (2009)	54,7 % sievietes 45,3 % vīrieši
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (2009)	338 Ls/iedz.	Vecuma struktūra (2009)	13,4 % līdz darbspējai 66,5 % darbspējas vecumā 20,1 % virs darbspējas
Bezdarba līmenis (2010)	10,3 %	Nacionālais sastāvs	52,3 % latvieši 33,5 % krievi 14,2 % pārējās tautības
Darba samaksa (2010)	508 Ls		
Nodarbināto izglītība	30 % augstākā 35 % profesionālā 25 % vispārējā		
Ekonomiski aktīvās statistikas vienības (2009)	66 tūkstoši		
Jaundibināto uzņēmumu skaits (2009)	6,7 tūkstoši		

NOVADU TERITORIĀLĀS ATŠĶIRĪBAS

	Lielākais	Mazākais
Platība	1 198 km ² Tukuma novads	48 km ² Saulkrastu novads
Iedzīvotāju skaits (2010)	38 776 Ogres novads	2 459 Sējas novads
Iedzīvotāju skaita izmaiņas (2005-2010)	34 % Mārupes novads	- 9 % Jaunpils novads
Pašvaldības nodokļu ieņēmumi (2009)	483 Ls/iedz. Garkalnes novads	168 Ls/iedz. Alojas novads
Uzkrātās tiešās ārvalstu investīcijas (2010)	88 milj. Ls Mārupes novads	4 tūkst. Ls Baldones novads

SALĪDZINĀJUMS AR CITIEM REĢIONIEM (reģiona īpatsvars Latvijā, %)

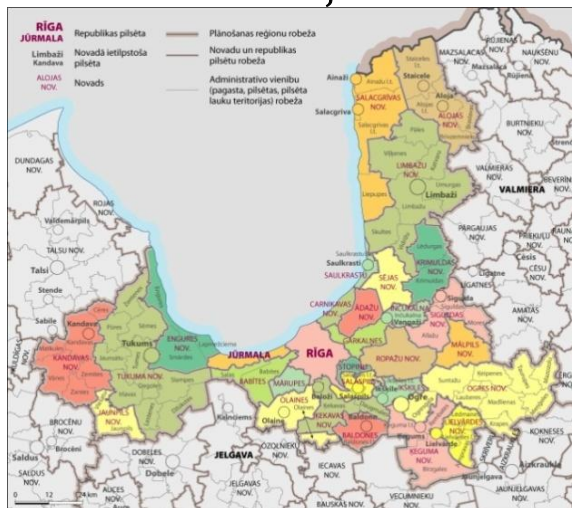
Teritorija

Rīgas plānošanas reģiona teritoriju nosaka 05.05.2009. Ministru kabineta noteikumi Nr.391 „Noteikumi par plānošanas reģionu teritorijām”. Rīgas plānošanas reģions sastāda 16 % no valsts kopplatības. Saskaņā ar Ministru kabineta 28.04.2004. noteikumiem Nr.271 “Par Latvijas Republikas statistiskajiem reģioniem un tajos ietilpstošajām administratīvajām vienībām”, atbilstoši ES regulai (EK) Nr.1059/2003, Rīgas plānošanas reģions sastāv no diviem NUTS III līmeņa statistiskajiem reģioniem – Rīgas un Pierīgas.

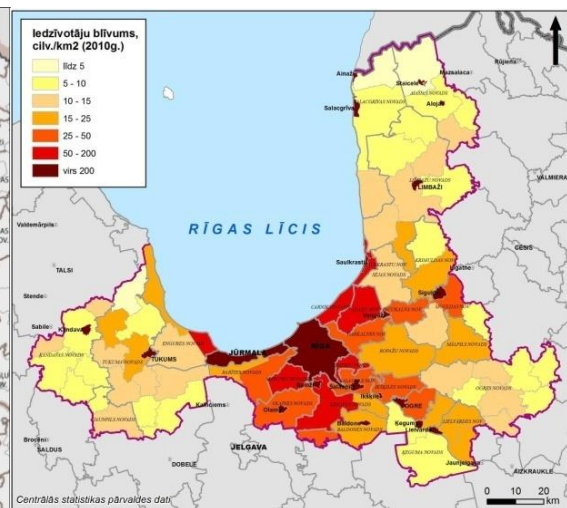
Iedzīvotāji

RPR dzīvo 1/2, bet Rīgas pilsētā 1/3 no Latvijas iedzīvotājiem. Ap Rīgu veidojas aglomerācijas telpa, kas koncentrē Latvijas darbaspēka, cilvēkresursu, radošuma, ražošanas potenciālu. Aglomerācija ir cieši saistīta ar Rīgu un teritoriāli iesniedzas blakus plānošanas reģionos.

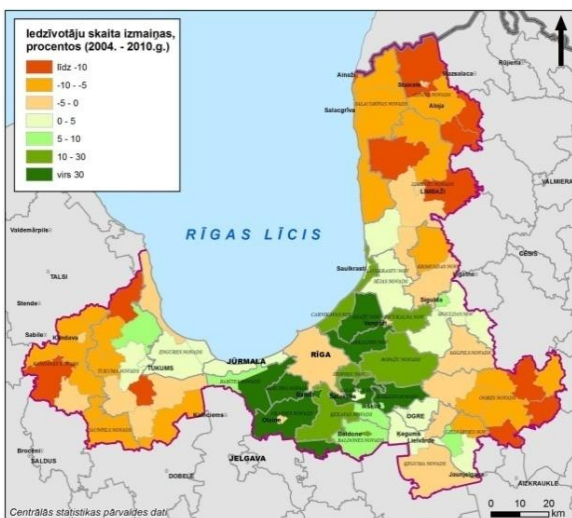
Rīgas plānošanas reģiona administratīvais iedalījums

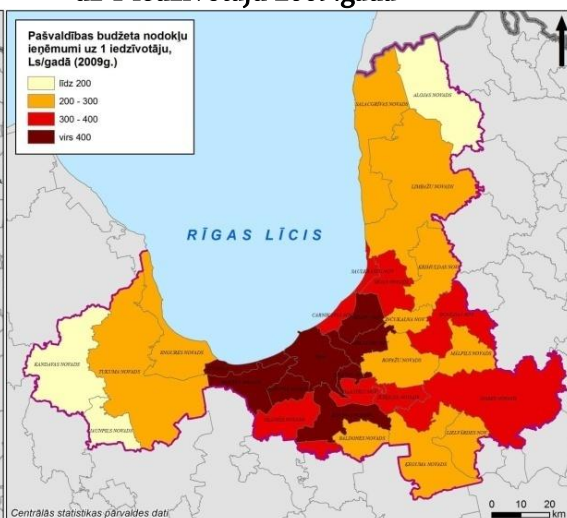
Iedzīvotāju blīvums 2010.gada sākumā

Iedzīvotāju skaita izmaiņas (2004-2010)

RPR pašvaldību nodokļu ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju 2009.gadā

Ekonomika

Rīgas plānošanas reģions veido 2/3 no valsts iekšzemes kopprodukta. Objektīvās RPR pozīcijas Latvijā nosaka reģiona specializāciju – valsts mēroga pakalpojumu sniegšanā – izglītības, veselības aizsardzības, valsts pārvaldes, finanšu, tirdzniecības jomās. Ir vairākas nozares, kuru lokalizācijai nav izteikts galvaspilsētas efekts, bet kas veidojušas vēsturiski – piemēram – kokapstrāde, ķīmiskā rūpniecība, metālapstrāde, tūrisma uzņēmējdarbība.

Lielākie reģiona eksporta uzņēmumi koncentrējas galvaspilsētā Rīgā, atsevišķās pašvaldībās vērojama specializācija (Jūrmala – tūrisma uzņēmējdarbība, veselības tūrisms, Mārupes novads – gaisa transports, Stopiņu novads – minerālu izstrādājumu ražošana, Olaines novads – farmācija, Inčukalns – koksnes izstrādājumu ražošana).

Perspektīvākās *ražošanas nozares* Rīgas reģionā ir metālapstrāde, kokapstrāde, ķīmiskā rūpniecība, pārtikas produktu un dzērienu ražošana, kā arī tekstilizstrādājumu un apģērbu ražošana.

Perspektīvākās *pakalpojumu nozares* Rīgas reģionā ir transporta un sakaru, informācijas un komunikācijas pakalpojumu, bankas un finanšu sektora, kā arī profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu jomas.

Augsts attīstības potenciāls izveidojies tādās nozarēs kā rūpniecība, radošās industrijas, gaisa un jūras satiksme, tūrisms, kā arī zaļās ekonomikas un ilgtspējīga dzīvesveida nozares. Šīs jomas tiek uztvertas kā noteicošie reģiona attīstības risinājumi, kas sniedzas pāri vienas nozares robežām.

Novadi

Rīgas plānošanas reģionu pēc administratīvi teritoriālās reformas 2009.gadā veido divu republikas nozīmes pilsētu – galvaspilsētas Rīgas, Jūrmalas un 28 novadu vietējās pašvaldības.

Pastāv būtiskas atšķirības vietējo pašvaldību budžeta ieņēmumos. Atskaitot valsts budžeta transfertus, vietējo pašvaldību galvenais ieņēmumu avots ir iedzīvotāju ienākuma nodoklis. Atsevišķās Pierīgas pašvaldībās iedzīvotāju ienākuma nodokļa īpatsvars pašvaldības budžetā pārsniedz 70 %.

Rīgas reģionā, tāpat kā Latvijā kopumā, ienākumi koncentrējas nelielā sabiedrības daļā, vidusslānis ir vāji attīstīts. Iedzīvotāju sadalījumu pēc ienākumiem raksturo augsts zema ienākuma mājsaimniecību īpatsvars. Sabiedrībā, it īpaši laukos, pieaug sociālā nevienlīdzība.

Rīgas plānošanas reģiona vieta Baltijas jūras reģionā

Starptautiskā salīdzinājumā Rīgas plānošanas reģions konkurē ar līdzīgiem galvaspilsētu un citiem reģioniem. Atsevišķi pētījumi un statistiskie salīdzinājumi rāda, ka Rīgas reģions atpaliek no vadošajiem reģioniem Baltijas jūras reģiona telpā (*2.pielikums*).

Rīga tiek pozicionēta kā kultūras pilsēta ar uz augstskolām balstītu zināšanu ekonomikas potenciālu, tomēr jauno tehnoloģiju ražošana ir pirmsākumos. Kā svarīgāko nākotnes ierobežojošo apstākli jāmin iedzīvotāju skaita samazināšanos. Rīgā trūkst uzņēmējdarbības pieredzes pirms 1990.gada un specializācija uz tirdzniecību un pakalpojumiem neliecina par inovācijām. Mācību un kultūras iespējas ir labas, bet aprīkojums neatbilst Eiropas līmenim. Zināšanu pilsēta varētu būt ieguldījums Rīgas starptautiskā konkurētspējā. Rīgai

ievērojama nodarbinātība zināšanu intensīvās industrijās¹. Tomēr tā maz izmanto jaunrades ekonomikas iespējas – tā veido maz inovāciju, darba ražīguma ziņā Latvijas iedzīvotāji būtiski atpaliekot no vecajām ES dalībvalstīm.

Tomēr Rīgas reģions ar galvaspilsētu Rīgu un tādiem tūrisma galamērķiem kā Jūrmala un Sigulda ir nozīmīgs tūrisma „magnēts” Baltijas jūras reģionā, un ar savu dziedniecisko dabu, kultūrvēsturisko mantojumu un mūsdienīgu tūrisma infrastruktūru un transporta loģistiku ir konkurētspējīgs tūrisma reģions Eiropā.

Galvenie tuvākā laika izaicinājumi

Būtiskākie tuvākā laika izaicinājumi ir ekonomiskā un demogrāfiskā situācija valstī. Tas noteiks valsts sociālās un teritoriālās īpatnības.

Ekonomiskā situācija

Makroekonomiskā situācija

Valsts attīstība RPR AP darbības laikā (sākot no 2005.gada) pieredzējusi strauju izaugsmi 10-12% IKP (līdz 2007.gadam) un strauju samazinājumu – 18% (2009.gadā). 2010.gadā Latvijas IKP ir 2004.-2005.gada līmenī. Šādas svārstības atstāja ietekmi uz sociālo sfēru, nodarbinātību un daudziem attīstības rādītājiem.

Latvijas IKP struktūra ir orientēta uz patēriņu un pārdali nevis uz ražošanu. Tikai 10 % no kopējās pievienotā vērtības tiek ražota apstrādes rūpniecībā. Latvijā ir liels un neefektīvs valsts pārvaldes aparāts, kas nozaru struktūrā veido 8 %, kas krietni pārsniedz attiecīgos rādītājus ES vidēji un kaimiņvalstīs. RPR tas izteikts īpaši, jo te koncentrējas viss valsts centrālās pārvaldes aparāts. Lai mainītu situāciju, jāpārstrukturē ekonomika, palielinot konkurētspēju un, valsts pārvalde, palielinot tās efektivitāti.

Rīgas plānošanas reģiona īpatnības, lielās sociālās un ekonomiskās atšķirības, attīstības iespējas rada unikālu problēmu risinājumu situāciju, kur reģionālās prioritātes bieži vien nozīmē valsts līmeņa risinājumus. Risinājumi bieži vien jāmeklē galvenajos Latvijas ekonomikas vilcējspēkos – Rīgas pilsētā un svarīgākajos resursus koncentrējošajos uzņēmumos.

Pašreizējais valsts attīstības posms ir raksturojams kā krīzes pārvarēšanas pasākumu kopums. Tai pašā laikā, ņemot vērā ekonomikas atvērtību pret Eiropā un pasaulē notiekošajiem procesiem, šis uzdevums ir stipri atkarīgs no notikumiem, kur Latvijai nav tiešas ietekmes.

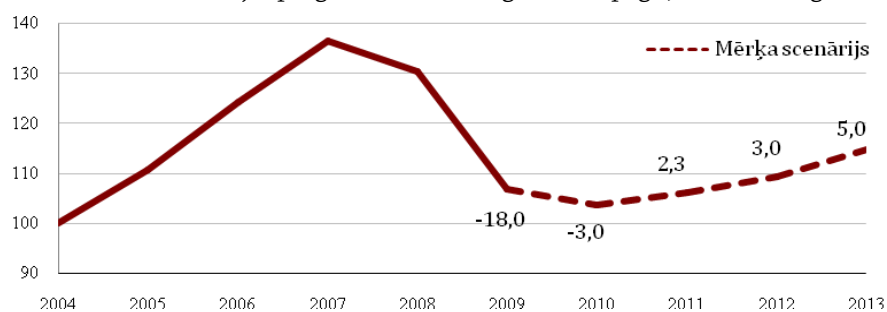
Pašlaik valsts finanšu stabilitāte ir lielā mērā starptautisko aizdevēju noteikta, iekšēju strukturālu pasākumu, valsts ekonomiskās darbības atbalsta efektivitātes un vietējās iniciatīvas rezultāts. Tas savukārt rezultējas valsts noteiktās politikās un līdzekļu ieguldīšanā noteiktos „spēka pielikšanas punktos”.

Straujā ekonomiskā lejupslīde, kas sākās 2008.gada otrā pusē un pastiprinājās 2009.gadā ir bremsējusies un apstājusies - atsevišķās nozarēs sākot ar 2009.gada beigām bija vērojami uzlabojumi, kas atsaucās uz iekšzemes kopprodukta, nodarbinātības un citiem rādītājiem. 2010.gadā izaugsmi pieredzējušas tirdzniecības, enerģētikas un apstrādes rūpniecības nozares. Makroekonomiskie rādītāji 2008.-2010.gadā ir bijuši labāki nekā paredzēja attīstības scenārijs.

1 Kovács, Zoltán and Alan Murie Sako Musterd, etc.. (2007). Accommodating Creative Knowledge — Competitiveness of European Metropolitan Regions within the Enlarged Union. Comparing paths of creative knowledge regions. University of Amsterdam

Latvijas iekšzemes kopprodukts (% , 2004.gads = 100)*

* - Ekonomikas ministrijas prognoze, līdz 2009.gadam atspoguļoti faktiskie gada dati

Ar ko jārēķinās tuvākajos gados? Valsts paredz nodokļu palielinājumu, ja netiks izpildītas ieņēmumu prognozes, pieaugs energoresursu cenas, inflācija, samazināsies strādājošo skaits publiskajā sektorā – gan strukturālu izmaiņu rezultātā, gan pakalpojumu apjoma samazinājuma dēļ sarūkot iedzīvotāju skaitam. Šādā gadījumā, nav paredzama ātra izkļūšana no krīzes situācijas. Jaunu darba vietu trūkums var palielināt emigrāciju. Kopumā, Latvijā var iestāties ilgstošs ekonomiskās stagnācijas posms ar nelieliem uzlabojumiem.

Latvijas izaugsme tiek saistīta ar eksporta pieaugumu rūpniecības nozarēs. Pašlaik ir palielinājusies konkurētspēja algu samazināšanas dēļ, bet tas var nebūt ilgstoši atjaunojoties ražošanai Eiropas valstīs. Būtisks faktors ilgtermiņā var būt tikai augstāks ražošanas līmenis (produktivitāte). Galvenais risks turpmākai izaugsmei ir nepietiekoši efektīva struktūrpolitika ekonomikas konkurētspējas uzlabošanai ierobežotos valsts budžeta un privātā finansējuma pieejamības apstākļos. Kā ekonomikas izaugsmes dzinējspēks tiek skatīta rūpniecība, kā arī informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, transports un loģistika, tūrisms. Galvenās īstermiņa prioritātes ekonomiskās politikas jomā – atbalsts eksportam, mikrouzņēmumiem un enerģētiskās neatkarības veicināšanai.

Ņemot vērā gan Ekonomikas ministrijas veikto analīzi tautsaimniecības nozaru griezumā, gan Latvijas Bankas pētījumus ir izkristalizējušies vairāki valsts atbalsta prioritārie segmenti:

- konkurētspējīgi uzņēmumi ar augstu izaugsmes un eksporta potenciālu;
- apstrādes rūpniecības nozares ar nozīmīgu ieguldījumu pievienotās vērtības un eksporta pieaugumā, kā arī ar augstu izaugsmes un eksporta potenciālu nākotnē;
- uz eksportu orientētas pakalpojumu nozares.

Ir izstrādāti divi attīstības makroekonomiskie scenāriji.

Optimistiskais makroekonomiskais scenārijs

	2008	2009	2010	2011	2012
Iekšzemes kopprodukts, faktiskajās cenās, milj. Ls	16274,5	13073,7	12303,8	12588,1	13165,7
Pieaugums faktiskajās cenās, %	10,1	-19,7	-5,9	2,3	4,6
Pieaugums salīdzināmajās cenās, %	-4,6	-18,0	-2,7	3,4	3,8
PCI, (gada vidējā), %	15,4	3,5	-3,7	1,1	3,0
Vidējā darba samaksa tautsaimniecība, latos	479	455	425	441	466
Pieaugums faktiskajās cenās, %	20,5	-5,0	-6,7	3,9	5,7
Nodarbinātība, tūkst. cilvēku	1124,1	997,0	962,8	977,8	989,6
Pieaugums, %	0,5	-11,3	-3,4	1,6	1,2
Eksporta pieauguma tempi faktiskajās cenās, %	8,8	-23,4	6,5	6,8	7,2
Importa pieauguma tempi faktiskajās cenās, %	-3,2	-39,4	-3,5	1,8	10,2

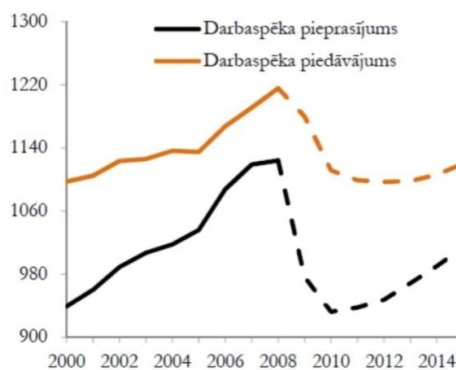
Pesimistiskais makroekonomiskais scenārijs

	2008	2009	2010	2011	2012
Iekšzemes kopprodukts, faktiskajās cenās, milj. Ls	16274,5	13073,7	11586,8	11349,9	11661,6
Pieaugums faktiskajās cenās, %	10,1	-19,7	-11,4	-2,0	2,7
Pieaugums salīdzināmajās cenās, %	-4,6	-18,0	-5,6	1,1	2,7
PCI, (gada vidējā), %	15,4	3,5	-4,7	-2,8	-0,8
Vidējā darba samaksa tautsaimniecība, latos	479	455	401	390	396
Pieaugums faktiskajās cenās, %	20,5	-5,0	-11,9	-2,8	1,8
Nodarbinātība, tūkst. cilvēku	1124,1	997,0	928,3	907,7	909,0
Pieaugums, %	0,5	-11,3	-6,9	-2,2	0,1
Eksporta pieauguma tempi faktiskajās cenās, %	8,8	-23,4	1,6	4,4	5,5
Importa pieauguma tempi faktiskajās cenās, %	-3,2	-39,4	-11,4	0,4	5,5

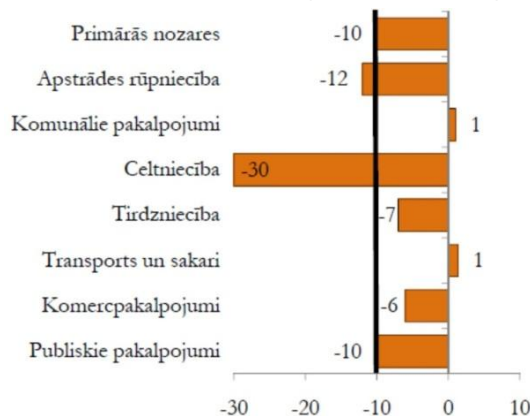
Nodarbinātība

Nozaru attīstības rādītāju apsīkumam sekoja ievērojams nodarbināto skaita kritums (tostarp vismazāk – sabiedrisko pakalpojumu nozarēs). Paredzams, ka darba tirgū atkopšanās gaidāma vēlāk nekā ekonomikas izaugsme atjaunošanās, jo tā balstīsies uz produktivitātes, nevis nodarbināto skaita pieaugumu.

Sociālās problēmas, kas saistītas ar zemu nodarbinātību, būs aktuālas nākamajos 3-4 gados. Vidēja termiņa periodā pieprasījums pēc darbaspēka nepārsniegs 2008.gada līmeni un pieauguma tempi saglabāsies lēni, kas skaidrojams ar paredzamo produktivitātes pieaugumu uz darba ražīguma rēķina.

Darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma prognozes (tūkst. cilvēku)

*līdz 2008. gadam atspoguļoti faktiskie gada dati; avots – CSP

Darbaspēka pieprasījuma izmaiņas 2015.gadā pret 2008.gadu pa nozarēm (%)

Ir sagaidāms, ka līdz 2015.gadam saglabāsies ievērojams darbaspēka piedāvājuma pārsvars pār pieprasījumu. Bezdarba līmeņa samazināšanos galvenokārt noteiks ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita samazināšanās, bet ne nodarbinātības pieaugums.

Tiek prognozēts pieprasījuma samazinājums visos izglītības līmeņos. Ir sagaidāms, ka līdz 2015.gadam turpināsies palielināties darbaspēka piedāvājums ar augstāko izglītību un samazināsies vidējās kvalifikācijas un mazkvalificētā darbaspēka piedāvājums. Pastāv risks, ja ekonomika nespēj absorbēt šos darba resursus, tad iedzīvotājiem ar augstāku kvalifikāciju jāstrādā zemākas kvalifikācijas darbs, kas var novest pie vispārīgas augstākās izglītības vērtības samazināšanās un emigrācijas. 2015.gadā nozīmīgāks darbaspēka pārpalikums veidojās augstākās kvalifikācijas grupā, savukārt iztrūkums var veidoties pēc vidējās kvalifikācijas darbiniekiem.²

Demogrāfiskā situācija

Viens no nozīmīgākajiem faktoriem, kas stipri ietekmēs nākotnes attīstību Latvijā ir demogrāfiskā situācija. Demogrāfiskā situācija tiek saistīta ar ekonomisko ilgtspēju.

Vidējā termiņā darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaita samazinājums nebūs šķērslis ekonomikas izaugsmei. Ilgtermiņā saskaņā ar Eurostat demogrāfiskajām prognozēm Latvijas iedzīvotāju skaits 2060.gadā būs par 26 % mazāks nekā 2007.gadā. Ievērojami mainīsies arī iedzīvotāju vecuma sastāvs, būtiski pieaugot vecu cilvēku īpatsvaram.³

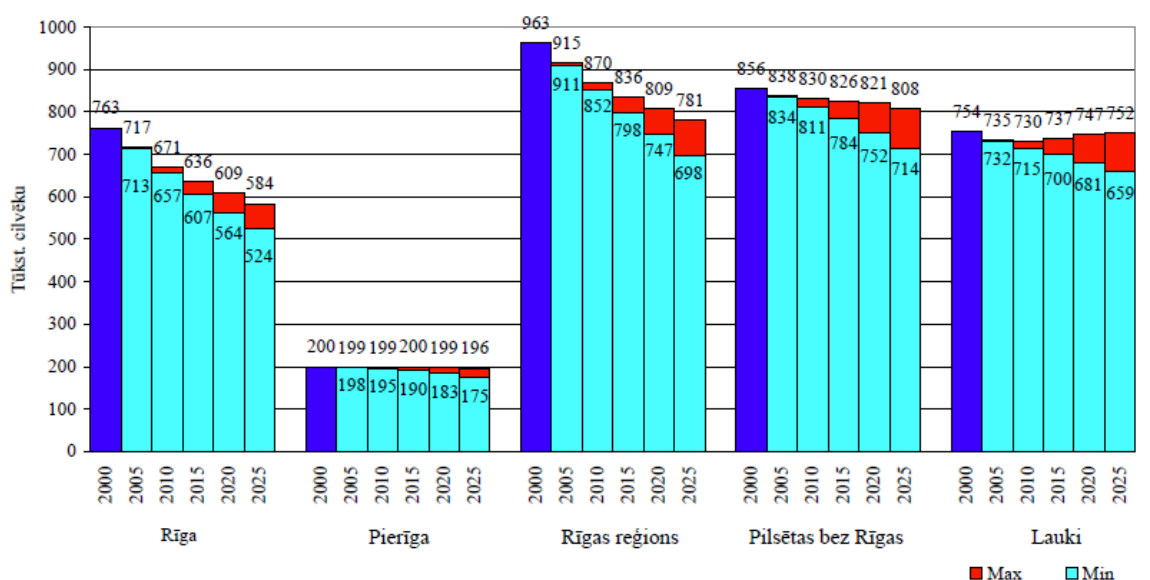
Jau tuvākajos 5-10 gados prognozes liecina par ievērojamu jauniešu skaita samazinājumu, kas novedīs pie izglītības iestāžu skaita samazinājuma. Tuvākajos gados situāciju ietekmēs emigrācija. Pašlaik nav ticamu datu par iedzīvotāju reālo daudzumu Latvijā un atsevišķās pašvaldībās, kas varētu būt pēc 2011.gada tautas skaitīšanas galīgo rezultātu apkopojuma.

Salīdzinot Rīgu ar pārējo Latviju jāsecina, ka Rīgā iedzīvotāju sastāva atjaunināšanas nepieciešamība ir vēl aktuālāka nekā valstī kopumā. Apmešanās Rīgā daudziem cilvēkiem liedz piemērotu mājokļu piedāvājums par viņiem pieņemamu cenu. Latvijas jaunatnes neierobežota pārceļšanās uz Rīgu ar laiku izbeigsies.⁴

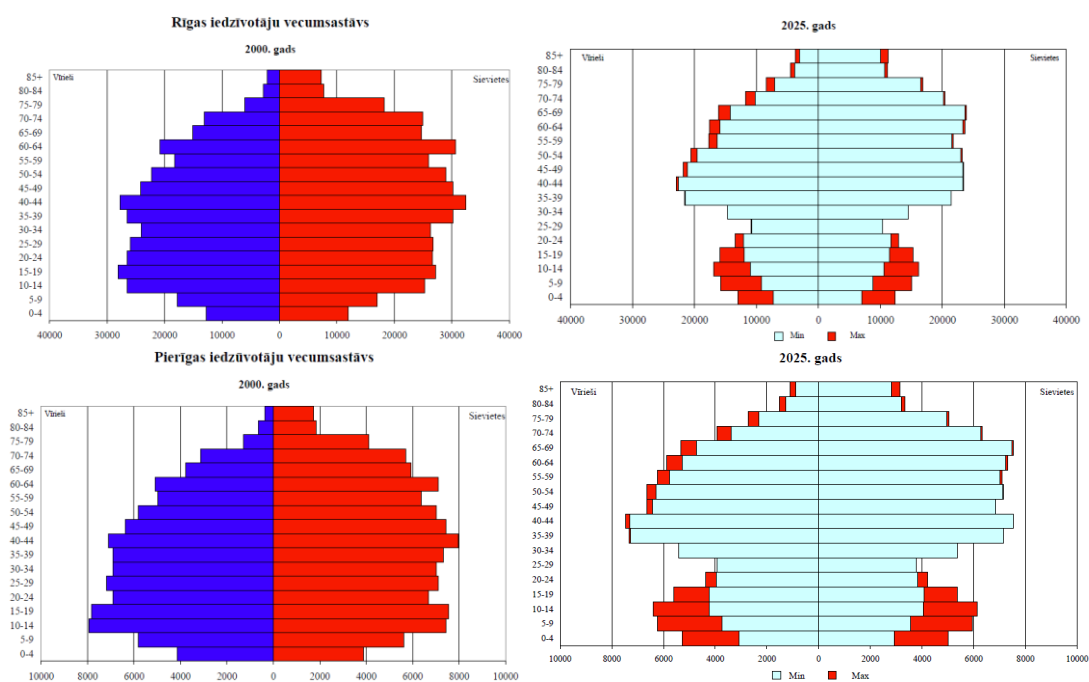
Eiropas Komisijas „2009.gada ilgtspējas ziņojumā” Latvija tika ierindota pie valstīm ar augstu risku attiecībā uz valsts ilgtermiņa ilgtspēju.⁵

Iedzīvotāju skaita paredzamās pārmaiņas Rīgā un Pierīgā 2025.gadā

Iedzīvotāju skaita paredzamās pārmaiņas Rīgā, Pierīgā un pārējās Latvijas teritorijās līdz 2025. g., tūkstošos cilvēku

Iedzīvotāju vecumsastāva paredzamās pārmaiņas Rīgā un Pierīgā 2025.gadā

Avots: LU demogrāfijas centra dati⁶

Tendences - teritoriālā, ekonomiskā un sociālā diferencēšanās

Teritoriālās attīstības tendences. Pēdējās divās desmitgadēs ir pastiprinājušies teritoriālā diferencēšanās Latvijā kopumā un Rīgas reģionā – attīstība koncentrējas Rīgā un Pierīgā (reģiona attīstības kodolā) pretēji Rīgas reģiona nomalēm. Attīstības diferencēšanās starp Rīgu un Pierīgu veido konfliktsituācijas starp Pierīgas pašvaldībām un Rīgas pilsētu. Apkārtējie attīstības centri – Tukums, Ogre, Sigulda, Limbaži ir pēc potenciāla dažādi un to attīstības tendences neveicina policentrisku Pierīgas attīstību. Rīgas aglomerācija – funkcionāla teritorija, kas nesakrīt ar reģionu robežām netiek skatīta un plānota vienkopus. Veidojas atšķirības starp Pierīgu un reģiona nomali nozaru griezumā. Rīga un Pierīga ir dzīvojamā un darba vietu telpa, kur lielākā nozīme ir pakalpojumiem, tai skaitā sabiedriskiem pakalpojumiem, loģistikai, rūpnieciskajai ražošanai, tūrismam, kamēr reģiona nomalēs – veidojas lauksaimniecības un meža produkcijas ražošana un pārstrāde un vietējo pakalpojumu sniegšana iedzīvotājiem. Piekrastei ir tendence veidoties kā apdzīvotuma teritorijai bez darba vietu piesaistes, izņemot atsevišķas piekrastes pašvaldības, kurās ir aktīva zvejniecība un Jūrmalu, kas piekrasti izmanto kūrorta ārstniecības un veselības tūrisma attīstībai.

Sociālās attīstības tendences. Strauja iedzīvotāju novecošanās un jaunu cilvēku absolūtā un relatīvā skaita samazināšanās palielina „spiedienu uz budžetu”. Šo tendenci pastiprina izbraukušo iedzīvotāju skaits, kas tikai daļēji var kompensēt to zaudējumu. Neskaidrā pensiju sistēma un sociālā nedrošība nākotnē neveicina nodokļu nomaksu, tādējādi samazinot līdzekļus šodienas risinājumiem nākotnei. Tuvāko gadu darbaspēka prognozes uzrāda ievērojamu darbaspēka pārpalikumu visās izglītības grupās un gandrīz visās nozarēs. Šādā situācijā, ja tā nekompensēsies ar individuālo komersantu aktivitāti, valstij būs grūti nodrošināt sociālās garantijas.

⁶ Zvidriņš P. (red.). Latvijas demogrāfiskās attīstības prognozes: 1998.-2025. gads. Rīga: LU Demogrāfijas centrs, 1999, 74 lpp.

Ekonomiskās attīstības tendences. Pastāv vairāki būtiski riski, kas ietekmē turpmākās attīstības gaitu tuvākajos gados. Krīze, kas sākumā tika paredzēta kā īstermiņa grūtības, turpināsies vismaz vairākus gadus. Produktivitātes pieaugums, kas tika cerēts jau tuvākajos gados acīmredzot nenotiks vismaz tajā apjomā, kas spētu izmainīt ekonomisko situāciju valstī. Finanšu aizdevumu slogs būtiski ietekmēs iespējas valsts iespējas investēt tuvākajos gados, jo būs nepieciešams atdot aizdevumus. Privātā kapitāla līdzekļi var izrādīties nepietiekoši, lai īstermiņā risinātu ekonomijas restrukturizācijas jautājumus. Pieaugot nodokļu slogam, palielinās pelēkā ekonomika.

Paredzamais teritoriālais izvietojums

Pēdējo gadu attīstības teritoriālā izvietojuma tendences Eiropā un Latvijā liecina par ražošanas un pakalpojumu koncentrēšanos ap lielajiem izaugsmes centriem – lielajās pilsētās un to apkārtnēs. Rīga un Pierīga kļūst par Latvijas ekonomikas dzinuli. Palielinoties nekustamā īpašuma cenām un izdevīgāka novietojuma (pieejamības) dēļ pēdējos gados vairāki uzņēmumi, loģistikas centri, pakalpojumu iestādes atradušas savu vietu piepilsētā. Šāda tendence var pieaugt palielinoties nodokļiem no nekustamā īpašuma. Rīga un Pierīga veidojas kā vienota dzīves, darba, ražošanas un pakalpojumu teritorija.

Pretēji tam – notiek reģiona malu iztukšošanās – nomale, kas nav saistīta ar galvaspilsētas attīstības areālu kļūst ar vien mazāk apdzīvota, ar samazinošām darba iespējām. Palielināsies nomales funkcijas, kas saistās ar atpūtu, otrajām mājām. Paredzams, ka šāda tendence turpinās attīstīties.

Īpašu lomu te spēlē pilsētas, kas atrodas Rīgas ietekmes sfērā, tai pat laikā to sasniedzamība ir nepietiekoša galvenokārt neattīstītās ātrvilcienu satiksmes dēļ. Ogre, Tukums, Sigulda, Limbaži ir Rīgas reģiona pilsētas, kuras kalpo par centriem apkārtējām lauku teritorijām. 30 minūšu Rīgas sasniedzamība būtu nozīmīga to lomas pieaugumam un jaunu iespēju veidošanai šajās pilsētās un to apkārtnē. Atbalsts teritoriju attīstībai ir infrastruktūras nodrošināšana un tādējādi iekļaujot šādas teritorijas lielpilsētas saimnieciskajā „apritē”.

Rīgas plānošanas reģionā būtiskākais izvietojuma faktors būs atrašanās pie transporta infrastruktūras, tādēļ pašvaldībām ir svarīgi paredzēt atbilstošas teritorijas turpmākai attīstībai.

3. Attīstības stratēģiskās vadlīnijas

Vadlīnijas nacionālajam un vietējam plānošanas līmenim

Reģiona intereses nacionālajam līmenim

- Valstij jāpārskata plānošanas dokumentu savstarpējā pakārtotība un finansēšanas kārtība. Esošā dokumentu hierarhija nenodrošina prioritāšu definēšanu un realizēšanu reģionālā līmenī;
- Reģionāla līmeņa prioritātēm jābūt valstiski saskaņotām un reģionāli atbalstītām un finansētām (dažādi avoti);
- Reģiona līmeņa valsts atbalsta instrumenti jāaskaņo ar plānošanas reģionu teritoriju;
- Nacionālo interešu telpām (Pierīga, Piekraste, Lauki, Reģiona centri) būtu nepieciešama attīstību veicinoša politika, nodrošinot plānošanu funkcionālās teritorijās.

Vadlīnijas vietējam plānošanas līmenim

- Izstrādājot vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentus, paredzamas rīcības reģiona attīstības programmas mērķu un rīcību īstenošanai;
- Izstrādājot vietēja līmeņa teritorijas attīstības dokumentus, jāņem vērā RPR attīstības stratēģijas, teritorijas plānojuma kā ilgtermiņa dokumenta pamatnostādnes, konkretizējot tās vidējā un īstermiņa risinājumos;
- RPR AP iepriekšējās redakcijas prioritātes un rīcības ir spēkā esošas līdz jaunas RPR AP izstrādei;
- Aktualizētās RPR AP prioritātes un tām pakārtotās rīcības ir vadlīnijas vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrādei, tai pat laikā tās nenoliedz agrākajā redakcijā paustos uzstādījumus.

RPR attīstības stratēģiskie mērķi un uzdevumi

Ilgtermiņa risinājumu laiks aptver periodu, kas ir ilgāks par 7 gadiem. RPR Attīstības programmas izpratnē tas ir periods, kas sniedzas līdz 2020.gadam. Rīgas plānošanas reģiona ilgtermiņa attīstības mērķi un uzdevumi ir noteikti spēkā esošajos RPR attīstības dokumentos. Tie saglabā savu aktualitāti arī pašlaik.

RPR Attīstības stratēģija 2000.-2020.gadam definē Rīgas reģiona attīstības vispārējo mērķi:

Veicināt reģiona ekonomisko izaugsmi, konkurētspējas paaugstināšanos un integrēšanos Baltijas jūras reģiona telpā un Eiropā, iedzīvotāju labklājības stabilitu un būtisku pieaugumu un veselīgas un drošas vides saglabāšanu, radot priekšnosacījumus reģiona ilgtspējīgai un līdzsvarotai attīstībai.

Stratēģija definē reģiona intereses un nosaka 8 atsevišķus attīstības mērķus.

Vidēja termiņa risinājumu laiks ir līdz 7 gadiem. RPR Attīstības programmas aktualizācijas izpratnē tas ir periods, kas iesniedzas nākošajā plānošanas periodā (pēc 2013.gada). Būtiski, lai šie risinājumi ir saistīti ar jaunā NAP izstrādi un finansējumu.

RPR Attīstības programmas vispārējais mērķis:

Veicināt reģiona stabilitu, sabalansētu un ilgtspējīgu attīstību, paaugstinot katra iedzīvotāja dzīves kvalitāti un nodrošinot reģiona konkurētspēju starptautiskā mērogā.

Aktualizētā Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma nosaka 7 attīstības prioritātes, kam pakārtoti rīcības virzieni, pasākumi, pašvaldību un reģiona projekti un aktivitātes šajās jomās.

Īstermiņa risinājumi tiek noteikti laika periodam līdz 3 gadiem. Aktualizētās RPR Attīstības programmas kontekstā tas ir laiks līdz 2013.gadam. Attīstības programmas rīcības plāns ietver tūlītējos soļus līdz 2013.gadam, kas ir pakārtoti noteiktajām prioritātēm.

RPR attīstības vīzija

RĪGAS REĢIONS 2020.GADĀ

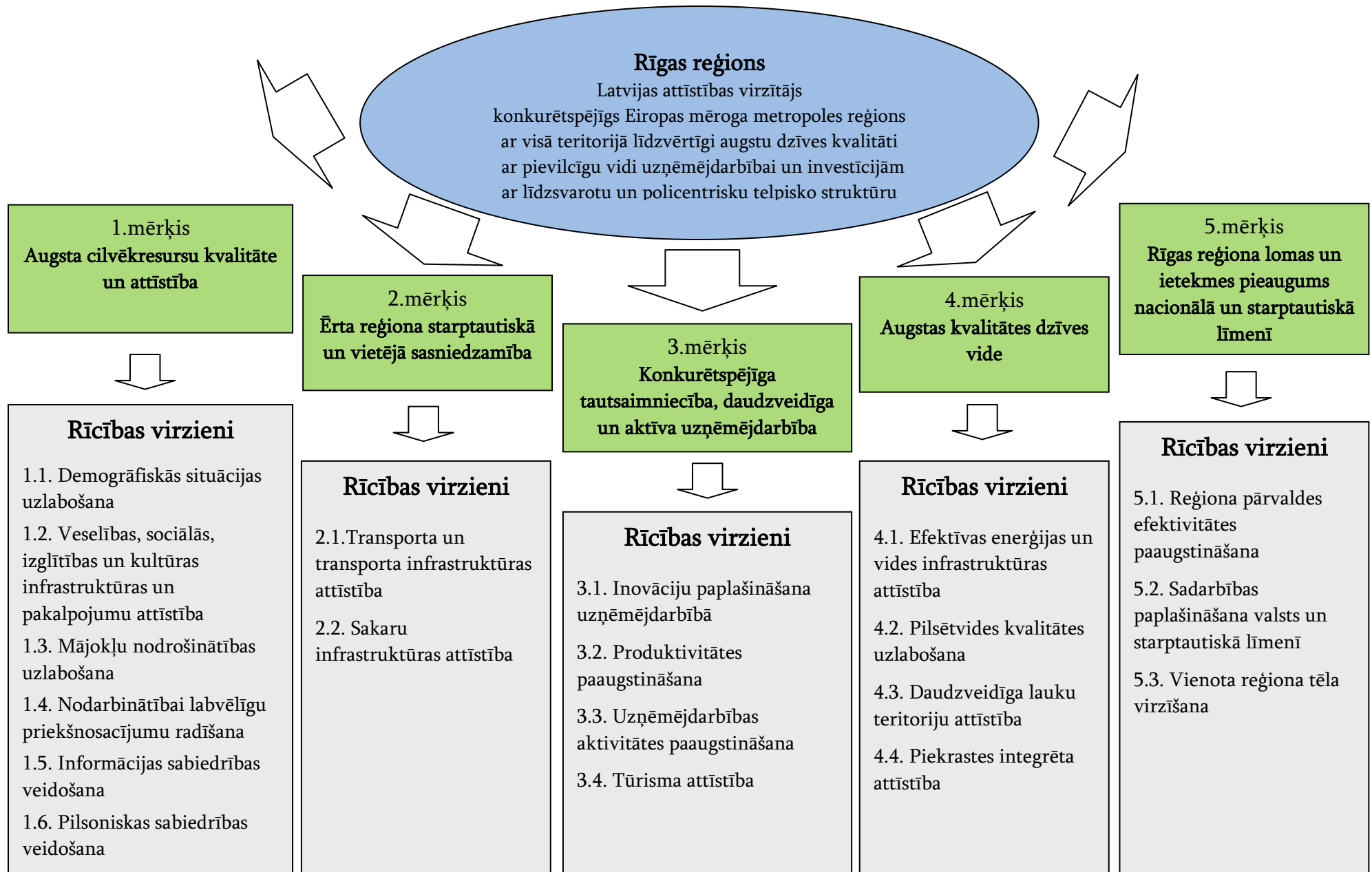
- Starptautiski konkurētspējīgs izglītības, pētniecības un darījumu reģions.
- Ilgtspējīgs un policentriski integrēts Latvijas, Baltijas jūras piekrastes un Eiropas metropoles reģions.
- Latvijas saimnieciskā sirds, atvērta investīcijām un tūristiem no visas pasaules.
- “Vārti” un plūsmu krustpunkts no Rietumiem uz Austrumiem, no Ziemeļiem uz Dienvidiem.
- Viens no galvenajiem Baltijas jūras reģiona attīstības centriem.
- Kultūras centrs ar bagātu kultūrvēsturisko mantojumu un pievilcīgu dabu un jūru.
- Sociāli stabila, pievilcīga dzīves un darba vieta zināšanu un informācijas sabiedrībai.

RPR Attīstības stratēģijas līdz 2020.gadam mērķi un uzdevumi

<p>1. mērķis Rīgas reģiona starptautiskās lomas un ietekmes pieaugums Eiropā, Baltijas jūras baseina reģionā</p>		<p>1. uzdevums Līdzdalības paaugstināšana Baltijas jūras reģiona un Eiropas politikas veidošanā 2. uzdevums Starptautiskā sadarbības tīkla veidošana un pieredzes apmaiņa 3. uzdevums Reģiona tēla un atpazīstamības veidošana starptautiskajā telpā, sevišķi kā Baltijas jūras baseina un piekrastes reģiona attīstībai</p>
<p>2.mērķis Rīgas reģiona cilvēku potenciāla – spēju un sociālās aktivitātes pieaugums</p>		<p>1. uzdevums Ģimeņu labklājības un iedzīvotāju dabiskās kustības atbalsta pasākumu veicināšana izstrādājot reģiona un atbalstot valsts mājokļu attīstības politiku 2. uzdevums Zināšanu ietilpīgai nodarbinātībai labvēlīgu priekšnosacījumu radīšana 3. uzdevums Izglītības kvalitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana 4. uzdevums Pieaugušo mūžizglītības atbalstīšana 5. uzdevums Veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana un pieejamības nodrošināšana 6. uzdevums Atpūtas iespēju paplašināšana un kultūras pasākumu pieejamības nodrošināšana</p>
<p>3.mērķis Konkurētspējīga tautsaimniecība un labvēlīga uzņēmējdarbības vide</p>		<p>1. uzdevums Uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšana un jaunu konkurētspējīgu produktu ražošanas atbalstīšana 2. uzdevums Uz zināšanām un pētniecību balstīto inovāciju, moderno tehnoloģiju un klasteru attīstība 3. uzdevums Izglītības, zinātnes, inovatīvā un pētniecības tīkla attīstība 4. uzdevums Reģiona kā starptautiski atzīta un Baltijas galvenā pakalpojumu centra attīstības stiprināšana 5. uzdevums Pievilcīgas, drošas un atvērta uzņēmējdarbības vides veidošana</p>

<p>4.mērķis</p> <p>Efektīva sadarbība starp reģiona pašvaldībām, citiem reģioniem, valsts institūcijām, NVO un uzņēmējiem Latvijas kopīgās attīstības un izaugsmes interesēs</p>		<ul style="list-style-type: none"> 1. uzdevums Reģiona pašvaldību darbības koordinācijas nodrošināšana vienotas politikas veidošanā 2. uzdevums Dialoga uzturēšana ar citiem Latvijas reģioniem, privāto sektoru un nevalstiskajām organizācijām 3. uzdevums Rīgas reģiona un valsts attīstības interešu saskaņošana 4. uzdevums Rīgas un Pierīgas pašvaldību sadarbības organizēšana integrēta
<p>5.mērķis</p> <p>Attīstību rosinošas reģiona satiksmes, komunikāciju, informācijas, enerģijas un vides infrastruktūra</p>		<ul style="list-style-type: none"> 1. uzdevums Aktīvas informācijas telpas veidošana reģionā, balstoties uz zināšanu ieguves un informācijas tehnoloģiju pieejamību 2. uzdevums Enerģijas taupīšana, efektīva energoresursu izmantošana, atjaunojamo un jaunu enerģijas avotu attīstības veicināšana 3. uzdevums Vides infrastruktūras sakārtošana un attīstība
<p>6.mērķis</p> <p>Droša, ērta un videi draudzīga reģiona starptautiskā un vietējā sasniedzamība</p>		<ul style="list-style-type: none"> 1. uzdevums Starpsektoru transporta attīstības politikas izveide un darbības koordinācija reģiona līmenī 2. uzdevums Reģiona konkurētspējas paaugstināšana Eiropas transporta pakalpojumu tirgū 3. uzdevums Ātra un ērta reģiona starptautiskā sasniedzamība, atbalstot visus transporta veidus 4. uzdevums Ātra un ērta reģiona vietējā sasniedzamība reģiona teritorijā, balstoties uz vienotu un efektīvu sabiedriskā transporta sistēmu 5. uzdevums Videi draudzīga transporta attīstība
<p>7.mērķis</p> <p>Vietējā un starptautiskā tūrisma attīstība balstoties uz daudzveidīgās vides, savdabīgās kultūras un kultūrvēsturiskajām vērtībām</p>		<ul style="list-style-type: none"> 1. uzdevums Reģiona tūrisma attīstības politikas veidošana un plānošana 2. uzdevums Tūrisma infrastruktūra, produkta kvalitātes un daudzveidības pilnveidošana 3. uzdevums Veicināt reģiona tūrisma mārketingu un informācijas attīstību 4. uzdevums Kultūrvēsturiskā mantojuma un kultūrainavu saglabāšana un attīstība 5. uzdevums Kūrortu attīstības resursu saglabāšana un atjaunošana
<p>8.mērķis</p> <p>Augstas kvalitātes veselīga dzīves vide</p>		<ul style="list-style-type: none"> 1. uzdevums Daudzcentru apdzīvotuma struktūras attīstīšana reģionā 2. uzdevums Vērtīgu pilsētu un lauku kultūrainavu un dabas resursu attīstīšana, saglabāšana un aizsardzība 3. uzdevums Pievilcīgas dzīves vides un mājokļu attīstība 4. uzdevums Vērtīgo dabas teritoriju saglabāšana un aizsardzība

RPR Attīstības programmas 2009.-2013.gadam mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONA PRIORITĀTES

1. prioritāte	Pievilcīga dzīves vieta ar augstas dzīves kvalitātes iespējām
2. prioritāte	Nozīmīgs valsts un starptautisks transporta mezgls
3. prioritāte	Uz lietotājiem orientēta inovāciju un jaunrades vide
4. prioritāte	Augstas kvalitātes izglītība visa mūža garumā
5. prioritāte	Mājvieta strauji augošiem un eksportspējīgiem uzņēmumiem
6. prioritāte	Daudzveidīgi un starptautiski pievilcīgi tūrisma pakalpojumi
7. prioritāte	Energoefektīvs reģions

Rīgas plānošanas reģiona prioritātes ir noteiktas ņemot vērā:

- Rīgas plānošanas reģiona Attīstības stratēģijas 2000.-2020.gadam un Attīstības programmas 2005.-2011.gadam stratēģiskos uzstādījumus
- Rīgas plānošanas reģiona Attīstības programmas 2005.-2011.gadam izvērtējumu
- Pašreizējā plānošanas perioda sociālās un ekonomiskās situācijas izvērtējumu
- Attīstības programmas aktualizācijas procesā organizēto darba sanāksmju un semināru rezultātus

Noteiktās prioritātes kalpo par pamatu Attīstības programmas Rīcības plāna ietvara noteikšanai un tajā iekļauto rīcības virzienu, pasākumu, projektu un aktivitāšu strukturēšanai (skat. sadaļu „4. Rīcības – risinājumi programmas ieviešanai”).

4. Rīcības – risinājumi programmas ieviešanai

Rīcības plāns ir veidots balstoties uz teritoriālu un tematisku programmas ieviešanas risinājumu pamata.

Teritoriālais fokuss balstās uz būtiskām teritorijām, kurām ir nepieciešami kompleksi risinājumi. Teritoriāli projekti ir nozīmīgi, jo tie aptver vairāku nozaru iniciatīvas noteiktā teritorijā.

Tematiskie risinājumi ir balstīti uz noteiktām prioritātēm reģiona attīstībai, kā arī paredz risinājumus Rīgas plānošanas reģiona darbības efektivitātes paaugstināšanai.

Šāda pieeja nosaka vai iezīmē galvenos vēlamos rīcības virzienus ilgtermiņā (stratēģiskās rīcības līdz 2020.gadam) un īstermiņā (tūlītējie soļi līdz 2013.gadam), kas ir savstarpēji saistīti un papildinoši. Tas ir satvars konkrētu projektu izstrādei un sadarbības vadlīnijas noteiktu reģionālu mērķu realizēšanai starp dažādiem spēlētājiem.

RĪCĪBAS PLĀNA IETVARS				
Teritoriālais fokuss	Tematiskais fokuss		Laika dimensija	Rīcības
Rīgas aglomerācija Piekraste Reģiona centri Lauku teritorijas Iekšējie ūdeņi	RPR prioritātes 1. Pievilcīga dzīves vieta ar augstas dzīves kvalitātes iespējām 2. Nozīmīgs valsts un starptautisks transporta mezgls 3. Uz lietotājiem orientēta inovāciju un jaunrades vide 4. Augstas kvalitātes izglītība visa mūža garumā 5. Mājvieta strauji augoši un eksportspējīgiem uzņēmumiem 6. Daudzveidīgi un starptautiski pievilcīgi tūrisma pakalpojumi 7. Energoefektīvs reģions	RPR darbības efektivitātes paaugstināšana 1. Reģiona pārvaldības kapacitātes paaugstināšana 2. Sadarbības paplašināšana valsts un starptautiskā līmenī	STRATĒĢISKĀS RĪCĪBAS (LĪDZ 2020)	Rīcības virzieni Pasākumi
			TŪLĪTĒJIE SOĻI (LĪDZ 2013)	Projekti Aktivitātes

Teritoriālais fokuss

Rīgas aglomerācija

Teritorija: Rīgas funkcionālā reģiona aglomerācija tiek uzlūkota kā ar galvaspilsētu funkcionāli saistīta ekonomiskās un sociālās kustības telpa. Rīgas pilsētas ietekmes areāls neaptver visu Rīgas plānošanas reģionu – piemēram, Kandavas, Jaunpils, Salacgrīvas un Alojas novadu teritorijas tajā neietilpst, savukārt ietekmes areālā atrodas nozīmīga daļa Zemgales reģiona.

Risināmie jautājumi:

- Pierīgas apdzīvojums – suburbanizācijas procesu skatījums kā Rīgas metropoles veselums. Fokusēšanās uz uzraudzības organizācijas un plānošanas jautājumiem. Pilsētas un piepilsētas attiecības – politiskā pārvalde, plānošana;
- Transports – organizācija, plānošana un pārvaldība, sabiedriskais transports;
- Formālās un neformālās robežas, to veidošanās, noteicošie faktori, virzītāji un izmaiņas. Vai piepilsēta ir pilsēta vai lauki? Vietējā identitāte pret metropoli, lauku un pilsētas telpas un ainavu konglomerāts;
- Valsts un reģionālā līmeņa loma procesu regulēšanā, procesu uzraudzība, uzraudzības organizācija un atbildības, vietējās iniciatīvas un to loma piepilsētas un lielpilsētas saskarē.

Piekraste

Teritorija: Piekraste ir Baltijas jūras un sauszemes saskares josla, kur iedzīvotāju dzīvesveids un kultūras mantojums atšķiras no iekšzemes. Piekrastes attīstība ir saistīta ar sociālajiem, ekonomiskajiem un vides procesiem daudz plašākā teritorijā, nereti ar to saprot piekrastes pašvaldību administratīvās teritorijas – Rīgas plānošanas reģiona gadījumā 7 piekrastes pašvaldības no Engures novada līdz Salacgrīvas novadam.

Risināmie jautājumi:

- Piekrastes attīstība un aizsardzība – vietējās, nacionālās un starptautiskās intereses, konflikti un risinājumi;
- Unikālais un tipiskais, tradicionālais un inovatīvais piekrastē – kultūras un identitātes konteksts, vietējās iniciatīvas un integrēšanās, ainavu plānošana un integrēšana attīstībā;
- Piekrastes teritoriju un Jūras plānošanas integrēšana;
- Pārvaldības un uzraudzības jautājumi – reģiona loma un pašvaldību sadarbība;
- Īpašumtiesību sakārtošana piekrastes un jūras teritorijām;
- Dabas aizsargājamās teritorijas – sabiedrības un īpašnieku interešu salāgošanas risinājumi, sabalansētas ilgtspējīgas tūrisma infrastruktūras veidošana, piekrastes applūšanas problemātikas risināšanas nepieciešamība;
- Uzņēmējdarbības dažādošanas pasākumi, lai novērstu tās sezonālo raksturu;
- Zvejniecības kā dzīvesveida saglabāšana un zivju produkcijas pārstrādātāju attīstība;
- Piekrastes attīstības centru, piemēram, Saulkrastu un Salacgrīvas vieta kopējā reģiona apdzīvojuma centru struktūrā.

Reģiona centri

Teritorija: Reģionāla līmeņa apdzīvojuma centri - Tukums, Ogre, Sigulda, Limbaži

Risināmie jautājumi:

- Reģiona nozīmes attīstības centru stiprināšana attīstot policentrisku apdzīvojumu ar spēcīgu mazo un vidējo pilsētu tīklu;
- Reģiona nozīmes centru sasaiste ar Rīgu kā policentriskās attīstības „mezglu” infrastruktūras, sasniedzamības, pakalpojumu un uzņēmējdarbības attīstības jomā;
- Attīstības centru specializācijas jautājumi Rīgas ekonomiku papildinošā ražošanā, mājokļu izvietojumā, rekreācijas jomā un citos pakalpojumos;
- Reģionāla un vietēja līmeņa apdzīvojuma centru saikne – pakalpojumu nodrošinājums un speciālā loma reģionā;
- Apdzīvojuma un pakalpojumu centru plānošana.

Lauku teritorijas

Teritorija: Teritorijas ārpus Rīgas plānošanas reģionā ietilpstošajām republikas pilsētām, reģiona centriem un citām blīvi apdzīvotām teritorijām, kam ir raksturīgas pilsētvides īpatnības.

Risināmie jautājumi:

- Nodarbinātības un iniciatīvas veicināšana laukos;
- Reģiona perifērijas un piepilsētas lauku teritoriju attīstības potenciāla izmantošana;
- Uzņēmējdarbības veicināšana, nodarbinātība, pakalpojumu pieejamība, sasniedzamības nodrošināšana;
- Vietējās iniciatīvas atbalsts, jaunu attīstības iespēju meklējumi, „plaisas” starp pilsētām un laukiem mazināšana;
- Esošo lauku teritoriju iedzīvotāju perspektīvas, lauku dzīves stils un pilsētnieku loma lauku teritoriju attīstībā.

Iekšējie ūdeņi

Teritorija: Rīgas plānošanas reģiona teritorijā ietilpstošās ūdensteces un ūdenstilpes, kā arī tām pieguļošās teritorijas un ūdensmalas.

Risināmie jautājumi:

- Iekšējo ūdeņu attīstības plānošana un pārvaldība, iekšējos ūdeņus un to apkārtējās teritorijas uzlūkojot gan kā attīstības resursu, gan saudzējamu dabas teritoriju;
- Specifiski attīstības plānošanas risinājumi tūrisma, aktīvās atpūtas, ūdens transporta u.c. attīstībai; ūdens telpas integrēšana teritorijas attīstībā;
- Pievilcīga teritorija dzīvošanai, labiekārtojama teritorija jau esošo apdzīvoto vietu attīstībai, dabas teritoriju saglabāšanas nepieciešamība, ainavas;
- Sadarbība ar citiem plānošanas reģioniem un pašvaldībām iekšzemes ūdeņu apsaimniekošanas jautājumu risināšanā (piemēram, Salacas upes baseina apsaimniekošana sadarbībā ar Vidzemes plānošanas reģionu un Rūjienas novadu).

Tematiskais fokuss

STRATĒGISKĀS RĪCĪBAS LĪDZ 2020

TŪLĪTĒJIE SOĻI LĪDZ 2013

1. prioritāte: Pievilcīga dzīves vieta ar augstas dzīves kvalitātes iespējām

Rīcības virzieni:

- 1.1. Integrēts dabas, rekreācijas un kultūras pakalpojuma tīkls
- 1.2. Publiskās telpas modernizācija
- 1.3. Kvalitatīvi un pieejami veselības un sociālie pakalpojumi

Projekti:

- E-pakalpojumu attīstība
- Sociālo pakalpojumu attīstības modeļa ieviešana
- Piekastes plānošana un pārvaldība
- Ilgspējīga ūdens resursu apsaimniekošana

2. prioritāte: Nozīmīgs valsts un starptautisks transporta mezgls

Rīcības virzieni:

- 2.1. RPR integrācija starptautiskos transporta tīklos
- 2.2. Iedzīvotāju mobilitātes iespēju paaugstināšana

Projekti:

- RPR ilgtermiņa attīstības stratēģijas ar telpisko perspektīvu izstrāde

3. prioritāte: Uz lietotājiem orientēta inovāciju un jaunrades vide

Rīcības virzieni:

- 3.1. RPR inovāciju sistēmas izveide
- 3.2. Radošā potenciāla kāpināšana

Projekti:

- Starptautiskais biznesa inkubatoru tīkls
- Mazās inovatīvās uzņēmējdarbības atbalsta tīkls
- Videi draudzīgu produktu un pakalpojumu attīstība

4. prioritāte: Augstas kvalitātes izglītība visa mūža garumā

Rīcības virzieni:

- 4.1. Integrēta RPR mūžizglītības tīkla izveide
- 4.2. Starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības veicināšana

Projekti:

- Mūžizglītības attīstības programmas izstrāde

5. prioritāte: Mājvieta strauji augošiem un eksportspējīgiem uzņēmumiem

Rīcības virzieni:

- 5.1. Jaunu eksportspējīgu uzņēmumu atbalstīšana
- 5.2. Uzņēmumu eksportspējas un produktivitātes kāpināšana

Projekti:

- Vienota investoru piesaistes platforma
- Klāsteru attīstība

6. prioritāte: Daudzveidīgi un starptautiski pievilcīgi tūrisma pakalpojumi

Rīcības virzieni:

- 6.1. RPR tūrisma mārketinga
- 6.2. Daudzveidīgi un integrēti tūrisma pakalpojumi

Projekti:

- Integrētas tūrisma attīstības veicināšana
- Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte
- Ūdenstūrisma attīstība

7. prioritāte: Energoefektīvs reģions

Rīcības virzieni:

- 7.1. Energoefektivitātes pasākumi
- 7.2. Atjaunojamo enerģijas resursu izmantošana

Projekti:

- Atjaunojamo un alternatīvo energoresursu izmantošanas un ražošanas tehnoloģiju veicināšana

RPR DARBĪBAS EFEKTIVITĀTES PAAUGSTINĀŠANA

Rīcības virzieni:

- R.1. Reģiona pārvaldības kapacitātes paaugstināšana
- R.2. Sadarbības paplašināšana valsts un starptautiskā līmenī

STRATĒĢISKĀS RĪCĪBAS LĪDZ 2020.GADAM

1. prioritāte: Pievilcīga dzīves vieta ar augstas dzīves kvalitātes iespējām

Rīcības virzieni:

- 1.1. Integrēts dabas, rekreācijas un kultūras pakalpojuma tīkls
- 1.2. Publiskās telpas modernizācija
- 1.3. Kvalitatīvi un pieejami veselības un sociālie pakalpojumi

Teritoriālais fokuss: Rīgas aglomerācija, reģiona centri, lauku teritorijas, piekraste un iekšējie ūdeņi

Finansējuma avoti: ERAF, ESF, citas atbalsta programmas, pašvaldību budžeti

Pasākumi:

1. Vienotas mājojļa politikas īstenošana RPR ietvaros
2. Ainavu apsaimniekošanas projektu izstrāde
3. Kvalitatīvu publisko atpūtas vietu izveidošana
4. Degradēto teritoriju un objektu attīstība un revitalizācija
5. Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana
6. Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība
7. Gaisa kvalitātes uzlabošana
8. Trokšņu piesārņojumu mazināšana
9. Ūdens resursu aizsardzība
10. Pretplūdu pasākumu veikšana
11. Piejūras un upju krasta erozijas un plūdu problemātikas risinājumi
12. Publisko ūdensmalu sakārtošana un pieejamības nodrošināšana
13. Esošo inženierkomunikāciju tehniskā stāvokļa uzlabošana un jaunu komunikāciju sistēmu izveide
14. Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība
15. Videi draudzīgu rīcību cilvēku vidū veicināšana
16. Veselīga dzīvesveida popularizēšana
17. Atbalsts ģimenes, ģimenes vērtību un dzimstības veicināšanai
18. Sociālo pakalpojumu, veselības aprūpes un sociālās rehabilitācijas pieejamības veicināšana
19. Publiskās telpas pielāgošana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām
20. Veselības, rehabilitācijas un kūrortu infrastruktūras pilnveidošana
21. Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras sakārtošana un attīstība
22. Dažādu mērķa grupu tautas sporta pasākumu organizēšana
23. Interesu attīstība un brīvā laika pavadīšanas iespēju pieejamības veicināšana
24. Dažādu organizāciju līdzdalība darbā ar jaunatni
25. Iedzīvotāju radoša brīvā laika pavadīšanas veicināšana
26. Kultūrvēsturisko objektu saglabāšana un attīstība
27. Atbalsts kultūras projektu realizācijai
28. Kultūras un izklaides infrastruktūras attīstība un pasākumu organizēšana
29. Meistarklašu un mākslinieku rezidenču organizēšana
30. Attālinātas pieejas izmantošana un e-pakalpojumu attīstība

2. prioritāte: Nozīmīgs valsts un starptautisks transporta mezgls

Rīcības virzieni:

- 2.1. RPR integrācija starptautiskos transporta tīklos
- 2.2. Iedzīvotāju mobilitātes iespēju paaugstināšana

Teritoriālais fokuss: Rīgas aglomerācija un reģiona centri

Finansējuma avoti: ERAF, ESF, KF, citas atbalsta programmas, pašvaldību budžeti

Pasākumi:

1. Starptautisko dzelzceļa tīklu attīstība
2. Rīgas brīvostas un mazo ostu attīstība
3. Iekšējo ūdeņu izmantošana sabiedriskā transporta pakalpojumu attīstībā
4. Starptautiskās lidostas „Rīga” paplašināšana, reģionālo lidostu (Tukuma lidosta) un mazo lidlauku attīstība
5. Starptautiskās lidostas „Rīga” ērtas sasniedzamības nodrošināšana starp Rīgu, Jūrmalu un reģiona nozīmes centriem
6. Transporta sistēmas pilnveide un satiksmes drošības uzlabošana
7. Ceļu un ielu infrastruktūras sakārtošana, apsaimniekošana un attīstība t.sk. asfaltētu ceļu izbūve no novadu centriem uz pagastu centriem
8. Transporta koridoru attīstība, multimodālo transporta mezglu izbūve
9. Sabiedriskā transporta attīstības veicināšana
10. Velotransporta infrastruktūras attīstība, integrācija starptautiskajā Eiro Velo tīklojumā
11. Pārvaldījumu transporta pakalpojumu kvalitātes, pieejamības un sasaistes RPR ietvaros nodrošināšana
12. Intelīgento satiksmes vadības sistēmu attīstība
13. Rīgas un Pierīgas mobilitātes plāna rekomendāciju ieviešana
14. Sadarbība ar citiem plānošanas reģioniem un pašvaldībām iekšzemes un pārrobežu transporta projektu risināšanā (piemēram, „Ziemeļu stīga”, „Rail Baltica” u.c.)

3. prioritāte: Uz lietotājiem orientēta inovāciju un jaunrades vide

Rīcības virzieni:

- 3.1. RPR inovāciju sistēmas izveide
- 3.2. Reģiona radošā potenciāla kāpināšana

Teritoriālais fokuss: Rīgas aglomerācija un reģiona centri

Finansējuma avoti: ERAF, ESF, LIAA, citas atbalsta programmas, pašvaldību budžeti

Pasākumi:

1. Radošo industriju attīstība
2. Kultūras un radošo industriju kvartālu attīstība
3. Pētniecības ideju komercializācija
4. Kompetences un inovāciju centru izveide
5. Radošo un sociālo inkubatoru izveide
6. Profesionālo izglītības programmu izveide radošo industriju nozarēs
7. Atbalsts inovācijām mobilitātes jomā
8. Atbalsts tehniskai jaunradei un inovācijām ražošanas nozarēs
9. Inovatīva aprīkojumu un jaunrades attīstības veicinošas vides attīstības atbalsts

4. prioritāte: Augstas kvalitātes izglītība visa mūža garumā

Rīcības virzieni:

4.1. Integrēta RPR mūžizglītības tīkla izveide

4.2. Starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības veicināšana

Teritoriālais fokuss: Rīgas aglomerācija, reģiona centri un lauku teritorijas

Finansējuma avoti: ERAF, ESF, citas atbalsta programmas, pašvaldību budžeti

Pasākumi:

1. Pašvaldību sadarbības paplašināšana ar izglītības iestādēm
2. Izglītības attīstības stratēģiju izstrāde un ieviešana
3. Pirmsskolas izglītības iestāžu labiekārtošana un attīstība
4. Vidējās izglītības iestāžu labiekārtošana un attīstība
5. Skolēnu zinātniski pētnieciskās darbības veicināšana, publicitātes nodrošināšana un inovāciju atbalsta sistēmas izveide
6. Uzņēmējprasmju programmu attīstība bērnu un jauniešu vidū
7. Izglītības sistēmas konkurētspējas uzlabošana izvērtējot un ieviešot jaunas, specializētas, darba tirgum atbilstošas izglītības programmas
8. Augstākās izglītības studiju programmu kvalitātes paaugstināšana
9. Materiāli tehniskās bāzes uzlabošana visu līmeņu izglītības iestādēs
10. Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju integrēšana izglītības procesā
11. Mūžizglītības sekmēšana un pilnveidošana
12. Nevalstisko organizāciju un mūžizglītības centru attīstība

5. prioritāte: Mājvieta strauji augošiem un eksportspējīgiem uzņēmumiem

Rīcības virzieni:

5.1. Jaunu eksportspējīgu uzņēmumu atbalstīšana

5.2. Uzņēmumu eksportspējas un produktivitātes kāpināšana

Teritoriālais fokuss: Rīgas aglomerācija, reģiona centri, lauku teritorijas un piekraste

Finansējuma avoti: ERAF, ESF, uzņēmējdarbības atbalsta programmas, sabiedriskie fondi, pašvaldību budžeti

Pasākumi:

1. Pozitīvas RPR atpazīstamības starptautiskos tirgos veicināšana
2. Vienotas marketinga koncepcijas izveide
3. RPR ekonomikas profila noteikšana
(norādot galvenās nozares un globālās sadarbības galvenos virzienus)
4. Kvalitatīvas infrastruktūras attīstība un pieejamība uzņēmējiem
5. Investīciju piesaistes veicināšana
6. Sadarbība starp RPR pašvaldībām, valsts institūcijām un privāto sektoru
7. Starptautiskajam tirgum paredzētu investīciju projektu sagatavošana
8. Izstāžu un kongresu centru attīstība
9. Biznesa un radošo inkubatoru attīstība
10. Klāsteru (puduru) attīstība
11. Rūpniecības paplašināšana un modernizēšana
12. Uzņēmējdarbības atbalsta programmu izstrāde un ieviešana
13. Uzņēmējdarbības atbalsta centru attīstība

14. Industriālo parku attīstība
15. Informācijas sistēmu izveide par pieejamajiem nekustamajiem īpašumiem un iespējām uzņēmējdarbības attīstības vajadzībām
16. Uzņēmējiem nepieciešamā personāla apmācība darba vietās
17. Atbalsts nevalstisko organizāciju darbībai un mikrouzņēmējdarbības dažādošanai

6. prioritāte: Daudzveidīgi un starptautiski pievilcīgi tūrisma pakalpojumi

Rīcības virzieni:

- 6.1. RPR tūrisma mārketinga
- 6.2. Daudzveidīgi un integrēti tūrisma pakalpojumi

Teritoriālais fokuss: Rīgas aglomerācija, reģiona centri, lauku teritorijas, piekraste un iekšējie ūdeņi

Finansējuma avoti: ERAF, ESF, citas atbalsta programmas, pašvaldību budžeti

Pasākumi:

1. RPR zīmola veidošana un integrēšana starptautiskajā tūrisma tirgū
2. Tūrisma attīstības stratēģiju un maršrutu izstrāde
3. Jaunu tūrisma produktu radīšana prioritārajos un starpsezonu tūrisma veidos
4. Tūrisma informācijas centru izveide un popularizēšana
5. Vietējas un starptautiskas nozīmes kultūras un sporta pasākumu organizēšana
6. Dabas teritoriju un kultūrvēsturisko objektu attīstība tūrisma vajadzībām
7. Rīga kā Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014.gadā (Siguldas novads kā partneris)
8. Jūrmalas kā augstvērtīga un moderna kūrorta zīmola veidošana
9. Kūrortu, SPA, veselības tūrisma un ekotūrisma attīstība
10. Specializētu tūrisma objektu un pakalpojumu attīstība pašvaldībās (piemēram, Aktīvās atpūtas un dabas tūrisma objekti Siguldas novadā, Veselības tūrisma pakalpojumi Jūrmalā, Astrofizikas observatorija Baldones novadā, Jaunpils pils Jaunpils novadā, Stārķu muzejs Alojas novadā, Tehnisko sporta veidu komplekss Ropažu novadā u.c.)
11. Ūdenstūrisma un jahtu ostu attīstība
12. Sadarbība ar citiem plānošanas reģioniem un pašvaldībām iekšzemes un pārrobežu tūrisma sadarbības projektu izstrādē un ieviešanā

7. prioritāte: Energoefektīvs reģions

Rīcības virzieni:

- 7.1. Energoefektivitātes pasākumi
- 7.2. Atjaunojamo enerģijas resursu izmantošana

Teritoriālais fokuss: Rīgas aglomerācija, reģiona centri, lauku teritorijas un piekraste

Finansējuma avoti: ERAF, ESF, citas atbalsta programmas, pašvaldību budžeti

Pasākumi:

1. Siltumenerģijas un elektroenerģijas racionāla izmantošana
2. Mājokļu un pašvaldību ēku energoefektivitātes paaugstināšana
3. Ēku zemas enerģijas patēriņa energoefektīva renovācija, izmantojot videi draudzīgus būvmateriālus un izstrādājumus
4. Energoefektīvu mājokļu apkures risinājumu ieviešana
5. Atjaunojamo enerģijas resursu izmantošanas īpatsvara palielināšana

TŪLĪTĒJIE SOĻI LĪDZ 2013.GADAM

1. prioritāte: Pievilcīga dzīves vieta ar augstas dzīves kvalitātes iespējām

Projekts: "E-pakalpojumu attīstība"

Mērķis: Veicināt efektīvu un kvalitatīvu e-pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem un uzņēmējiem

Aktivitātes:

1. Vienotas e-pakalpojumu sistēmas ekonomiskā pamatjoma izstrāde (Personu ID iespēju, pakalpojumu veidi, tehniskie risinājumi)
2. Vienotas e-pakalpojumu bāzes izstrāde (IS, formāti, šabloni/anketveida ar atbildēm, IT un materiāli tehniskās bāzes izveide)
3. Saistīto pakalpojumu piedāvājuma un vienotu pakalpojumu aprakstu izstrāde
4. Vienotas e-instrukcijas izstrāde un vienotu e-pakalpojumu ieviešana reģiona pašvaldībās
5. E-pakalpojumu koordinatoru tīkla izveide RPR
6. Integrēta e-pakalpojuma izveide nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanai
7. Uzņēmējdarbības atļauju elektroniska noformēšana

Projekts: "Sociālo pakalpojumu attīstības modeļa ieviešana"

Mērķis: Koordinēta un līdzsvarota alternatīvo sociālās aprūpes un sociālas rehabilitācijas pakalpojumu attīstība

Aktivitātes:

1. Veikt situācijas monitoringu, datu vākšanu par attīstītajiem sociālajiem pakalpojumiem un sociālo pakalpojumu attīstības regulāru novērtēšanu
2. Piesaistīt starptautiskos finanšu instrumentus sociālo pakalpojumu attīstībai
3. Veicināt starpnozaru sadarbību sociālo pakalpojumu attīstīšanā
4. Veikt informēšanas kampaņas un koordinēt sociālā darba speciālistu apmācību
5. Motivācijas un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu attīstība

Projekts: "Piekrastes plānošana un pārvaldība"

Mērķis: Integrēta piekrastes pārvaldība Baltijas jūrā

Aktivitātes:

1. Pētniecības un plānošanas pasākumi piekrastes dabas aizsardzības plānu izstrādei, piekrastes infrastruktūras attīstības plānu izstrādei, tehnisko projektu un labiekārtojuma projektu sagatavošanai, kā arī iedzīvotāju plūsmu analīze un ģeoloģiskā priekšizpēte
2. Infrastruktūras attīstība, kas nodrošinātu pielāgošanos klimata pārmaiņu radītajai ietekmei piekrastē, ko izraisa jūras un upju ieteku krastu erozija, vējuzplūdi un teritoriju applūšana
3. Infrastruktūras attīstība, lai novērstu antropogēnās slodzes negatīvo ietekmi uz jūtīgo piekrastes ekosistēmu

Projekts: “ Ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana”

Mērķis: Izstrādāt un aprobēt ilgtspējīgu ūdens resursu apsaimniekošanas pieeju un risinājumus applūstošajās un pārmitrojošās teritorijās Pierīgas pašvaldībās

Aktivitātes:

1. Izanalizēt pieļautās nepilnības likumdošanā un plānošanā, kas novedusi līdz pašreizējām gruntsūdeņu līmeņa celšanās un pārmitrošanās problēmām ar sekojošām vides problēmām
2. Veikt priekšizpēti virszemes ūdeņu notecēm un gruntsūdeņu līmeņa izmaiņām lokālā un reģionālā līmenī, kas ietvertu ūdens līmeņa celšanās iemeslus pēdējo gadu laikā
3. Izpētīt un izanalizēt ārvalstu pieredzi ūdens resursu pārvaldībā, optimāli līdzīgā upju deltas reģionā
4. Izstrādāt vadlīnijas un rekomendācijas ilgtspējīgai ūdens resursu apsaimniekošanai applūstošajās un pārmitrojošās teritorijās
5. Priekšlikumu un konkrētus tehnisku risinājumu (skiču, tehniskos projektus) izstrāde virszemes ūdeņu noteces regulācijai un applūstošo teritoriju apsaimniekošanai
6. Pozitīvo piemēru (pilotteritoriju) izveide, kas paredzētu investīcijas infrastruktūrā un apliecinātu problēmas risinājuma vides kvalitātes ekonomisko un sociālo ilgtspēju
7. Izglītošana par ekoloģiskiem risinājumiem applūstošajās un pārmitrojošās teritorijās

2. prioritāte: Nozīmīgs valsts un starptautisks transporta mezgls

Projekts: “ RPR ilgtermiņa attīstības stratēģijas ar telpisko perspektīvu izstrāde”

Mērķis: RPR attīstības stratēģijas izstrāde, nosakot ilgtermiņa attīstības prioritātes un virzienus, kā arī ietverot telpiskās attīstības perspektīvu

Aktivitātes:

1. Noteikt RPR ilgtermiņa attīstības vīziju, mērķus un prioritātes
2. Izstrādāt RPR telpiskās attīstības perspektīvu
3. Izstrādāt un īstenot ar nacionālo plānojumu un reģionu plānojumiem saskanīgas ilgtermiņa telpiskās struktūras attīstības stratēģijas satiksmes, enerģētikas, mežsaimniecības, lauksaimniecības nozarēm un apakšnozarēm
4. Izstrādāt un uzturēt vienotu apdzīvoto vietu klasifikāciju
5. Izstrādāt un uzturēt reģiona un nacionālā līmeņa – īpaši vērtīgo, ainavekoloģiski jūtīgo, ekoloģiskā un rūpnieciskā riska areālu / teritoriju monitoringu un apsaimniekošanas plānus
6. Izstrādāt mājokļu un sabiedriskā transporta attīstības politiku policentriskā apdzīvoto vietu tīklā

3. prioritāte: Uz lietotājiem orientēta inovāciju un jaunrades vide

Projekts: "Starptautiskais biznesa inkubatoru tīkls"

Mērķis: Izveidot un nostiprināt starpvalstu biznesa inkubatoru sadarbības tīklu, lai sekmētu jaunu, inovatīvu un uz eksportu vērstu uzņēmumu veidošanos

Aktivitātes:

1. Izpēte un rekomendāciju izstrāde par biznesa inkubatoru attīstības un starpvalstu sadarbības virzieniem, lai nodrošinātu tādu pakalpojumu sniegšanu, kas veicina inovatīvu, uz eksportu orientētu jaunu uzņēmumu veidošanos
2. Biznesa inkubatoru tīkla – izveide, apvienojot inkubatorus Baltijas jūras reģionā un nodrošinot starptautisku sadarbību starp vadības un uzņēmējdarbības atbalsta struktūrām pieredzes apmaiņai un labās prakses piemēru pārņemšanai citam no cita;
3. Biznesa inkubatoru darbības ilgtspējas priekšnosacījumu izpēte un to ieviešana, it īpaši jomās, kas skar biznesa inkubatoru finansēšanas mehānismus
4. Biznesa inkubatoru kapacitātes attīstības pasākumi, apmācot speciālistus dažādu biznesa atbalsta instrumentu pielietošanā, lai veicinātu inovatīvu un eksportspējīgu uzņēmumu attīstību
5. Finansiāli ilgtspējīga darbības mehānisma izstrāde biznesa inkubatoru attīstībai Baltijas jūras reģionā

Projekts: "Mazās inovatīvās uzņēmējdarbības atbalsta tīkls"

Mērķis: Veicināt jaunu uzņēmumu veidošanos, izstrādājot atbalsta instrumentus jaunajiem komersantiem posmā starp akadēmisko un izglītojošo jomu un reģionos izvietotajiem biznesa inkubatoriem

Aktivitātes:

1. Izveidot, tā dēvētos, pirms-inkubatorus
2. Organizēt ideju darbnīcas, kā arī darba grupas vajadzību un iespēju koordinēšanai starp uzņēmējiem, pašvaldībām, valsts struktūrām un reģioniem
3. Organizēt investoru forumus un seminārus Latvijā un ārvalstīs
4. Izveidot vairākus finansēšanas mehānismu modeļus, kas attiecīgi piemērojami projekta norises teritorijās
5. Veikt speciālistu apmācības un pieredzes pārņemšanas pasākumus, lai pilnveidotu prasmes uzņēmējdarbības atbalsta instrumentu izstrādē, plānošanā un ieviešanā

Projekts: “ Videi draudzīgu produktu un pakalpojumu attīstība”

Mērķis: Paaugstināt inovatīvu videi draudzīgu produktu un pakalpojumu izaugsmes iespējas mazos un vidējos uzņēmumos

Aktivitātes:

1. Reģionālās tīro tehnoloģiju industrijas izpēte
2. Starpreģionu pētījums par tīro tehnoloģiju uzņēmumiem
3. Tīro tehnoloģiju industrijas izaugsmes barjeru un finansiālo izaicinājumu identificēšana
4. Jaunu tirdzniecības modeļa izstrāde tīro tehnoloģiju industrijā

4. prioritāte: Augstas kvalitātes izglītība visa mūža garumā

Projekts: “Mūžizglītības attīstības programmas izstrāde”

Mērķis: Izstrādāt vidēja termiņa mūžizglītības programmu laikam no 2014. līdz 2020.gadam, lai pilnveidotu mūžizglītības pakalpojumus un to pieejamību

Aktivitātes:

1. Veikt nodarbinātības problēmu un vajadzību analīzi par mūžizglītības pakalpojumiem Rīgā un Jūrmalā, un novados
2. Izvērtēt esošo piedāvāto mūžizglītības pakalpojumu daudzveidību un atbilstību iedzīvotāju un darba tirgus vajadzībām
3. Identificēt iespējamus risinājumus optimāla mūžizglītības tīkla izveidei
4. Izstrādāt mūžizglītības pakalpojumu attīstības modeļus laika posmam no 2014. līdz 2020.gadam

5. prioritāte: Mājvieta strauji augošiem un eksportspējīgiem uzņēmumiem

Projekts: “Vienota investoru piesaistes platforma”

Mērķis: Paaugstināt potenciālo investoru informētību par investīciju piesaistes iespējām reģionā, kā arī mazināt šķēršļus investīciju piesaistei

Aktivitātes:

1. Īpašumu inventarizācija un piedāvājuma apzināšana novados
2. Investoru vajadzību/interesu apzināšana
3. Investīciju platformas izveide – īpašumu un resursu datu bāzes izveide
4. Tieša sadarbība ar pašvaldībām ārpus LV investoru piesaistei
5. Dalība investoru gadatirgos un izstādēs
6. Metodisku materiālu izstrāde pašvaldībām darbam ar investīciju piesaisti

Projekts: "Klāsteru attīstība"

Mērķis: Stiprināt uzņēmumu savstarpējas saites to eksportspējas un konkurētspējas kāpināšanai

Aktivitātes:

1. Idenificēt RPR esošos uzņēmumu klāsterus (pudurus)
2. Veicināt sadarbību starp maziem un lieliem uzņēmumiem un pētniecības iestādēm intelektuālo īpašumu tiesību jomā, tehnoloģiju pārnēsē
3. Piesaistot nozarei jaunus kvalitatīvus darbiniekus un uzņēmējus
4. Īstenot klāsteru marketinga aktivitātes

6. prioritāte: Daudzveidīgi un starptautiski pievilcīgi tūrisma pakalpojumi

Projekts: "Integrētas tūrisma attīstības veicināšana"

Mērķis: Sekmēt tūristu piesaisti RPR, pozicionējot reģionu kā kvalitatīvu, unikālu un interesantu tūrisma pakalpojumu sniegšanas vietu/galamērķi

Aktivitātes:

1. RPR integrētas tūrisma stratēģijas izstrāde
2. Jaunu tūrisma pakalpojumu izveide
3. Vienotas infrastruktūras izveide
4. Reģiona kā tūrisma galamērķa atpazīstamības veicināšana
5. Tūrisma veicināšanas kampaņu īstenošana

Projekts: "Baltijas jūras piekrastes kopīgā identitāte"

Mērķis: Nodrošināt zināšanu un informācijas pieejamību par senajām svētvietām, veicinot vides sakārtošanas aktivitātes, popularizēt senās kulta vietas/svētvietas kā tūrisma galamērķi un veicināt vietējās uzņēmējdarbības attīstību, ietverot tūrisma piedāvājumā jaunus produktus un nodrošinot to popularizēšanu sabiedrībā

Aktivitātes:

1. Seno kulta vietu vēsturiskās izveidošanās, izmantošanas un esošā stāvokļa aspekti Baltijas jūras reģionā – kopējās vēsturiskās identitātes jautājumu izpēte
2. Kopējās seno kulta vietu attīstības un apsaimniekošanas stratēģijas izstrāde
3. Maršrutu izstrāde un atpazīstamības nodrošināšana
4. Baltijas jūras reģiona kopējās identitātes festivāla organizēšana

Projekts: "Ūdenstūrisma attīstība"

Mērķis: Veicināt ūdenstūrisma attīstību RPR, izmantojot reģionā pieejamos upju resursus

Aktivitātes:

1. Upju posmu tīrīšanas pasākumi laivošanas / kuģošanas apstākļu uzlabošanai
2. Mazgabariņa un lielgabariņa laivu piestātņu izveide
3. Nometņu un atpūtas vietu izveide
4. Dabas apskates objektu pieejamības nodrošināšana
5. Informācijas sistēmas attīstība
6. Pētniecības un plānošanas pasākumi upju izpētei, ūdenstūrisma attīstības plānu izstrādei un maršrutu plānošanai
7. Ūdenstūrisma resursu un iespēju reklamēšana nacionālā un starptautiskā līmenī

7. prioritāte: Energoefektīvs reģions

Projekts: "Atjaunojamo un alternatīvo energoresursu izmantošanas un ražošanas tehnoloģiju veicināšana"

Mērķis: Sekmēt jaunu energoefektīvu tehnoloģiju radīšanu un ieviešanu, kas balstīta tieši uz RPR pieejamajiem resursiem un optimālākajiem tehnoloģiskajiem risinājumiem

Aktivitātes:

1. RPR enerģētiskās patstāvības analīze un plānošana
2. Rīcības plāna izstrāde ar priekšlikumiem par atjaunojamo energoresursu izmantošanu reģionā, ņemot vērā katra novada specifiku
3. Sadarbības veicināšana ar zinātniekiem, universitātēm un uzņēmumu asociācijām tehnisko projektu izstrādei
4. Investoru piesaiste tehnisku projektu īstenošanai

RPR DARBĪBAS EFEKTIVITĀTES PAAUGSTINĀŠANA

Rīcības virziens:

R.1. Reģiona pārvaldības kapacitātes paaugstināšana

Mērķis: Uzlabot RPR pārvaldības kapacitāti

Aktivitātes:

1. Reģionā ietilpstošo pašvaldību sadarbības koordinācija vienotas politikas veidošanā
2. Sadarbības platformas attīstīšana dažādu mērķgrupu aktuālo jautājumu risināšanā
3. Sekmēt reģiona un vietējo pašvaldību sadarbības efektivitāti

Rīcības virziens:

R.2. Sadarbības paplašināšana valsts un starptautiskā līmenī

Mērķis: Veicināt RPR sadarbības saites valsts un starptautiskā līmenī

Aktivitātes:

1. Sekmēt RPR kā administratīva reģiona izveidi
2. Sadarbība ar citiem Latvijas reģioniem un valsts institūcijām
3. Sadarbība ar dažādām ieinteresētajām pusēm (augstskolas, pētniecības iestādes, uzņēmumi) reģiona attīstības veicināšanai
4. Sekmēt starptautisko sadarbību
5. Izveidot un popularizēt vienotu reģiona tēlu
6. Reģiona nozīmes projektu sagatavošana un īstenošana

5. Ieviešana un uzraudzība

Aktualizētās RPR Attīstības programmas Rīcību sadaļas Stratēģiskās rīcības līdz 2020.gadam ir noteiktas balstoties uz reģionā ietilpstošo pašvaldību vajadzībām. Šajā sadaļā iekļauto pasākumu ieviešēji ir vietējās pašvaldības. Tūlītējie soļi līdz 2013.gadam ietver RPR administrācijas un vietējo pašvaldību sadarbības projektus, ko plānots realizēt līdz ar esošās programmas darbības termiņu.

RPR attīstības uzraudzība ir uzsākta 2007.gadā, sagatavojot metodisko pamatu uzraudzības pasākumu veikšanai reģionā. 2008.-2010.gadā tika izstrādāti ikgadējie Rīgas plānošanas reģiona Attīstības uzraudzības ziņojumi, kas ir izveidojušies kā regulāra attīstības procesu un attīstības plānošanas dokumentu uzraudzības forma. Uzraudzības ziņojumos tiek analizētas reģiona attīstības tendences un pieejamie rādītāji, apkopoti veikto pētījumu rezultāti un iezīmēti paredzamie plānotie darbi.

Par RPR Attīstības programmas īstenošanas uzraudzību ir atbildīga Rīgas plānošanas reģiona Telpiskās plānošanas nodaļa, kas katru gadu sagatavo uzraudzības ziņojumu Rīgas plānošanas reģiona Attīstības padomei.

RPR Attīstības programmas aktualizācijas ietvaros tika veikts RPR Attīstības programmas 2005.-2011.gadam izvērtējums, pārskatot noteiktos uzraudzības rādītājus un analizējot pieejamo kvantitatīvo un kvalitatīvo informāciju. Atsevišķu rīcību uzraudzībai un pieejamo datu kvalitatīva izvērtējuma veikšanai reģionam trūkst kapacitātes.

Ņemot vērā, ka RPR Attīstības programmas aktualizācijas ietvaros dokumenta stratēģiskais ietvars paliek nemainīgs, tad līdz programmas darbības termiņam (2013.gads) tiks izmantots līdzšinējais ieviešanas un uzraudzības mehānisms, par pamatu ņemot jau definētos mērķu un rīcību uzraudzības rādītājus (skatīt *3.pielikumu*). Aktualizētajā Attīstības programmā līdz 2013.gadam iekļauto rīcību (projektu) ieviešana tiks uzraudzīta izmantojot ikgadējo attīstības uzraudzības pārskata formu – Uzraudzības ziņojumu.

Nākošais RPR Attīstības programmas izvērtējums tiks veikts līdz ar jaunas RPR Attīstības programmas izstrādi, kurai tiks izstrādāts jauns dokumenta ieviešanas un uzraudzības mehānisms.

6. Sabiedrības līdzdalība

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas aktualizācija tika uzsākta balstoties uz Rīgas plānošanas reģiona Attīstības padomes 2009.gada 27.februāra lēmumu Nr.8 „Par Rīgas reģiona attīstības programmas 2005.-2011.gadam aktualizāciju”.

Izstrādājot aktualizēto Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmu, sabiedrības pārstāvji tika aicināti līdzdarboties tās izstrādē:

- 1) piedaloties attīstības programmas aktualizācijas darba sanāksmēs, kas notika Rīgas plānošanas reģiona administrācijā (Rīgā)
- 2) piedaloties attīstības programmas aktualizācijas semināros, kas notika Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās (Rīgā, Jūrmalā)
- 3) piedaloties attīstības programmas publiskajā apspriešanā, kas notika 4 Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās – reģiona nozīmes centros (Tukumā, Ogrē, Siguldā, Limbažos)

Paziņojums uzsākot attīstības programmas aktualizāciju

Uzsākot attīstības programmas aktualizāciju, tika publicēts paziņojums Rīgas plānošanas reģiona interneta mājas lapā www.rpr.gov.lv

Attīstības programmas aktualizācijas darba sanāksmes

Attīstības programmas aktualizācijas procesā tika organizētas vairākas darba sanāksmes un semināri, aicinot tajās piedalīties Rīgas plānošanas reģiona pārstāvjus, pašvaldību vadītājus un speciālistus, piesaistītos ekspertus, uzņēmējus, nevalstisko organizāciju pārstāvjus, ministriju pārstāvjus un citus speciālistus.

Attīstības programmas aktualizācijas ietvaros notika šādas darba sanāksmes:

- 19.05.2009. – I sanāksme „Inovāciju attīstība”
- 21.05.2009. – II sanāksme „Tautas attīstība”
- 27.05.2009. – III sanāksme „Attīstības programmas ieviešana un uzraudzība”

Attīstības programmas aktualizācijas ietvaros (tajā skaitā RPR Ekonomikas profila izstrādes ietvaros) notika šādi semināri:

- 26.11.2009. – Seminārs „Pieejamie resursi un nozīmīgākās nozares uzņēmējdarbības attīstībā Rīgas plānošanas reģionā”
- 27.11.2009. – Seminārs „Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas koncepcija”
- 15.06.2010. – Seminārs „Rīgas plānošanas reģiona Ekonomikas profila izstrāde – rezultāti un iespējas”
- 17.11.2010. – Seminārs „Rīgas plānošanas reģiona Ekonomikas profils – perspektīvie attīstības virzieni”

Informācija par Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas aktualizācijas procesu, darba sanāksmju un semināru darba materiāli, prezentācijas un rezultāti attīstības programmas aktualizācijas laikā bija pieejami RPR interneta mājas lapas www.rpr.gov.lv sadaļā [Darbības jomas -> RPR attīstība un plānošana -> Attīstības programmas aktualizācija](#)

Attīstības programmas publiskā apspriešana

Attīstības programmas publiskā apspriešana notika no 2011.gada 20.oktobra līdz 20.novembrim. Uzsākot publisko apspriešanu RPR interneta mājas lapā www.rpr.gov.lv sadaļā [Sabiedrības līdzdalība](#) 2011.gada 19.oktobrī tika publicēts paziņojums par Rīgas plānošanas reģiona aktualizētās attīstības programmas līdz 2013.gadam 1.redakcijas publisko apspriešanu (skatīt *4.pielikumu*).

Publiskās apspriešanas laikā ar aktualizēto attīstības programmu varēja iepazīties Rīgas plānošanas reģiona administrācijā Rīgā, Zigfrīda Annas Meierovica bulvārī 18, 3.stāvā un Rīgas plānošanas reģiona interneta mājas lapā www.rpr.gov.lv sadaļā [Sabiedrības līdzdalība](#)

Sabiedriskās apspriedes sanāksmes notika 2011.gada novembrī. Kopumā tajās piedalījās 93 cilvēki, galvenokārt pārstāvējot RPR vietējās pašvaldības, sabiedriskās organizācijas un teritorijas attīstības plānošanas uzņēmumus.

- 03.11.2011. Tukumā, plkst. 11:00
Tukuma ledus hallē, Stadionā ielā 3
Dalībnieku skaits: 19
- 04.11.2011. Ogrē, plkst. 10:00
Ogres novada pašvaldības administrācijas ēkā, Brīvības ielā 33
Dalībnieku skaits: 21
- 10.11.2011. Limbažos, plkst. 11:00
Limbažu novada pašvaldības ēkā, Rīgas ielā 16
Dalībnieku skaits: 19
- 15.11.2011. Siguldā, plkst. 10:00
Siguldas pagasta kultūras namā, Zinātnes ielā 7
Dalībnieku skaits: 34

Priekšlikumi par attīstības plānošanas dokumentu

RPR aktualizētās attīstības programmas līdz 2013.gadam 1.redakcijas sabiedrisko apspriežu laikā tika saņemti priekšlikumi dokumenta pilnveidošanai, kas tika apkopoti, izvērtēti un ņemti vērā, izstrādājot RPR attīstības programmas līdz 2013.gadam gala redakciju (skatīt *5.pielikumu*).

Pielikumi

1. Attīstības stratēģiskās vadlīnijas – Rīgas plānošanas reģiona, valsts un starptautisko dokumentu sasaite
2. Rīgas plānošanas reģions Baltijas jūras reģionā
3. RPR Attīstības programmas 2005-2011 izvērtējums /rādītāji/
4. Paziņojums par RPR Attīstības programmas līdz 2013.gadam publisko apspriešanu
5. RPR Attīstības programmas līdz 2013.gadam sabiedrisko apspriežu kopsavilkums

1. Attīstības stratēģiskās vadlīnijas – Rīgas plānošanas reģiona, valsts un starptautisko dokumentu sasaite

Reģiona plānošanas dokumenti

Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000.-2020.gadam (RPR AS), kas aktualizēta 2008.gadā, iezīmē galvenās reģiona attīstības prioritātes ilgtermiņā. RPR AP pārskatīšana balstās uz šīm prioritātēm. Ņemot vērā RPR AS ilgtermiņa raksturu RPR AP konkretizē un prioritizē minētos stratēģijas uzstādījumus attiecībā uz īstermiņa risinājumiem.

Rīgas plānošanas reģiona telpiskais (teritorijas) plānojums 2005.-2025.gadam (RPR TP) nosaka ilgtermiņa telpiskās prioritātes. RPR AP attīsta RPR telpisko skatījumu teritoriālās pieejas projektos un projektu paketēs.

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma 2005.-2011.gadam (RPR AP) ir pamata dokuments, kas tiek aktualizēts. Tai pat laikā, programmā minētās prioritātes tiek ņemtas vērā aktualizētajā programmā. Jaunā RPR AP redakcija tiek piesaistīta programmēšanas periodam (2013. gads), tādējādi padarot dokumentu saistītu ar finansējuma avotiem.

Rīgas plānošanas reģiona inovatīvās attīstības programmas 2005.-2010.gadam (RPR IAP) rīcības tiek integrētas RPR AP. Formāli tās darbības laiks ir beidzies un netiek paredzēta jauna dokumenta izstrāde. RPR IAP īstenošana notika balstoties uz nacionāla un vietēja līmeņa pasākumiem. Sistemātisks uzraudzības darbs netika veikts.

Nacionālie plānošanas dokumenti

RPR AP jaunā redakcija ņem vērā valsts plānošanas dokumentus, kas iezīmē gan ilgtermiņa gan īstermiņa risinājumus.

LIAS ir ilgtermiņa attīstības stratēģija, kas iezīmē nacionālās attīstības vadlīnijas tuvākajiem 20 gadiem. Kā tāda, tā nav konkrēta mērķos, tai pat laikā, piedāvā ievirzes to sasniegšanai. LIAS pieeja balstās uz dažādu jomu kapitalizāciju. LIAS izvirza 7 prioritātes saistot ilgtermiņa attīstību ar kultūras telpu, cilvēka kapitālu, radošumu un inovāciju pieeju ražošanā un pārvaldībā, dabu, telpas līdzsvarotu attīstību.

NAP ir pašlaik spēkā esošs attīstības dokuments, kas paredzēts līdz 2013. gadam. NAP iezīmē valsts attīstības vidēja termiņa mērķus, kas krietni vien pārsniedz paredzēto plānošanas periodu. NAP centrēta uz cilvēku kā galveno ieguvēju (attīstības modelis – cilvēks pirmajā vietā) un dzīves kvalitāti kā sasniedzamo mērķi. Tiek izvirzīti 6 mērķi, kas centrēti uz cilvēka radošumu, uzņēmumu izcilību, zinātnei, pārvaldību un plānošanu, teritoriju attīstību, infrastruktūru un pakalpojumiem, cilvēka dzīves vidi.

LSAP ir īstermiņa plānošanas dokuments 2010.-2013.g., kas risina krīzes laika problēmas. LSAP izvirza virsmērķi – saglabāt dzīves kvalitāti Latvijas iedzīvotājiem kā mērķi izvirzot konkurētspējas kāpināšanu. Ir noteiktas prioritātes un rīcības – ekonomikas izaugsmē, sociālajā drošībā un publiskajā pārvaldē. Valsts politika tuvākajiem gadiem ietver rīcības uzņēmējdarbības atbalstam, izglītības, preču eksportam un vietējā patēriņa veicināšanai, teritoriālo atšķirību mazināšanai, ekonomiskās krīzes sociālo seku mazināšanai, veselības un izglītības kultūras pieejamībai, drošības un komunālo pakalpojumu uzlabošanai, publiskās pārvaldes efektivitātes uzlabošanai. Pašlaik LSAP pilda NAP īstenošanas lomu līdz 2013. gadam.

Tuvākie attīstības mērķi un finansējums ir noteikti Valsts stratēģiskajā ietvardokumentā (VSID) un darbības programmās ES struktūrfondi un kohēzijas fondam un Latvijas lauku attīstības valsts stratēģijas plānā (LLAVSP), Latvijas lauku attīstības programmā 2007.-2013. gadam (LLAP) – Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai pasākumiem un Zivsaimniecības nozares Nacionālajā stratēģiskajā plānā (ZNNSP), Rīcības programmā Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007.-2013.gadam (RP EZF) - Eiropas Zivsaimniecības fonda pasākumiem.

Nozīmīgākais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments ir Latvijas nacionālās reformu programmas „ES 2020” stratēģijas īstenošanai /projekts/. Dokuments fokusē politikas rīcības, kas saistītas ar Eiropas stratēģiju ES-2020 ieviešanu. Ir sagatavotas konkrēti pasākumi 2011.-2013.gadam /projekts/, kas balstās uz pieejamiem finanšu instrumentiem un līdzekļiem. Pieeja balstās uz makroekonomisko un strukturālo šķēršļu mazināšanu un izvirzītajiem attīstības mērķiem:

1. Makro-strukturālie šķēršļi

- 1.1 Pārmērīga budžeta deficīta samazināšana
- 1.2 Labi funkcionējoša un stabila finanšu sektora nodrošināšana, ņemot vērā augstās privātā sektora parādsaistības
- 1.3 Sabalansētas tautsaimniecības attīstības nodrošināšana, veicinot tirgojamo nozaru attīstību un ceļot produktivitāti
- 1.4 Strukturālā bezdarba mazināšana, nodrošinot labāku kvalifikācijas un prasmju atbilstību darba tirgus prasībām
- 1.5 Uzņēmējdarbības vides uzlabošana, efektīva ES fondu izmantošana, uzņēmumu pieejas finansēm nodrošināšana ar mērķi atbalstīt produktīvās investīcijas

2. Mērķi

- 2.1. Nodarbinātības līmeņa mērķis
- 2.2. Ieguldījumu pētniecībā un attīstībā (R&D) palielināšanas mērķis
- 2.3. Augstāko izglītību ieguvušo īpatsvara palielināšanas mērķis
- 2.4. Skolu nepabeigušo skolēnu īpatsvara samazināšanas mērķis
- 2.5. Nabadzības līmeņa samazināšanas mērķis
- 2.6. Energoefektivitātes palielināšanas mērķis
- 2.7. Atjaunojamo energoresursu īpatsvara palielināšanas mērķis
- 2.8. Siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanas mērķis

Starptautiskie plānošanas dokumenti

Eiropas Savienības Baltijas jūras reģiona stratēģija (BJRS) ir pirmais Eiropas savienības makroreģionālais attīstības dokuments, kas iezīmē jaunu kohēzijas politikas virzienu ES. Stratēģija virzīta uz starpvalstu, pašvaldību, NVO, uzņēmēju sadarbību makroreģionā, lai panāktu izvirzītos mērķus. Tā bāzējas uz 4 pīlāriem (uzdevumiem): veicināt vides ilgtspēju reģionā; kāpināt Baltijas jūras reģiona ekonomisko izaugsmi un labklājību; sekmēt Baltijas jūras reģiona pieejamību un pievilcību; vairot Baltijas jūras reģiona drošību. Rīcības plānā ir iekļautas 15 prioritātes, kuru ietvaros ir plānots īstenot ap 80 sadarbības projektu. Tie ir

organizēti stratēģiskas, sadarbības un piemēru rīcībās. Līdz 2013.gadam stratēģija tiek finansēta esošo paredzēto finanšu līdzekļu ietvaros.

Vīzijas un stratēģijas apkārt Baltijas jūrai (VASAB) ir Baltijas jūras reģiona telpiskā attīstības stratēģija, kas iezīmē galvenos makroreģiona telpiskās politikas virzienus un veido ES kohēzijas politikas teritoriālo satvaru. Viļņas 2009.gada 16.oktobra deklarācija, akcentējot vietas plānošanas, daudzsektorālas telpiskās plānošanas nozīmi, uzsver urbāno tīklu un lauku un pilsētu sadarbības nepieciešamību palielinot metropoļu atbildību par visa makroreģiona attīstību; iekšējās un ārējās sasniedzamības nodrošināšanu; un jūras plānošanu un pārvaldību.

Eiropas Komisijas izstrādātā stratēģija – ātrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei (Eiropa – 2020) nosakot prioritātes izejai no krīzes un tālākai attīstībai: ātrai izaugsmei balstoties uz zināšanām un inovācijām; ilgtspējībai - balstoties uz resursu efektīvu, zaļāku, un konkurētspējīgāku ekonomiku; iekļaujošai izaugsmei – ekonomiku ar augstu nodarbinātību, kas dod sociālo un teritoriālo kohēziju. Lai to panāktu, ir noteiktas 7 iniciatīvas – fokusējoties uz inovācijām, jaunatni, digitizāciju, resursiem, rūpniecību, prasmēm un iemaņām, nabadzību. Eiropas padome akcentē nepieciešamību pēc jaunas nodarbinātības un izaugsmes stratēģijas fokusējoties uz Eiropas konkurētspējas, produktivitātes, izaugsmes potenciāla un ekonomiskās konverģences atbalstu. Jaunā stratēģija fokusēsies uz zināšanām un inovācijām, vairāk dzīvotspējīgu ekonomiku, augstu nodarbinātību un sociālo iekļaušanu.

Eiropa – 2020 kontekstā tiks izstrādāta stratēģija 5 virzienos: zinātne un attīstība, investīcijas, izglītība, enerģija un klimata izmaiņas, nodarbinātības līmenis, nabadzības samazināšana, balstoties uz pieeju: ātri, ilgtspējīgi un iekļaujoši.

2006. gadā atjaunotā Eiropas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (EIAS) ietver šādus galvenos mērķus: Vides aizsardzība, sociālā vienlīdzība un kohēzija, ekonomiskā labklājība, atbildība par starptautiskajām saistībām. EIAS Integrē Lisabonas stratēģiju un citu nozaru dokumentus vienotā pieejā.

2. Rīgas plānošanas reģions Baltijas jūras reģionā

Rādītājs	Rīgas reģions (LV)	Viļņas reģions (LT)	Harju reģions (EE)	Ūsimā reģions (FI)	Stokholmas reģions (SE)
Galvaspilsēta	Rīga	Viļņa	Tallina	Helsinki	Stokholma
Platība km ²	10 435	9 731	4 333	6 805	6 488
Iedzīvotāju skaits galvaspilsētā (2008)	717 400	554 400	397 287	588 195	829 417
Iedzīvotāju skaits reģionā (2008)	1 097 718	848 097	552 282	1 425 440	2 011 047
Iedzīvotāju blīvums, cilv./km ² (2008)	105	87	127	209	310
Iedzīvotāju skaita īpatsvars galvaspilsētā, % no valsts iedzīvotāju kopskaita (2008)	31,5	16,9	29,3	11,4	8,7
Iedzīvotāju skaita izmaiņas, % (2003-2008)	-0,1	-0,4	0,9	0,9	2,1
IKP uz 1 iedzīvotāju, LVL (2007)	8 986 LVL	9 180 LVL	12 347 LVL	33 993 LVL	26 588 LVL
Kopējā pievienotā vērtība uz 1 iedzīvotāju, indekss, EU 27 = 100 (2007)	72	47	70	210	215
Konkurētspējas indekss, EU 27 = 100 (2007)	42,7*	45,7*	49,4*	188,3	177,8
Iedzīvotāju īpatsvars ar augstāko izglītību, %, 15-64 gadu vecumā (2008)	24,1	31,4	31,6	33,4	29,6
Darbspējīgo iedzīvotāju īpatsvars, %, 15 – 64 gadu vecumā (2008)	66,1	66,5	66,8	67,2	65,5
Nodarbināto īpatsvars ražošanas jomā, % no nodarbināto kopskaita (2007)	23,3	32,8	30,7	18,0	13,9
Vidējā bruto darba samaksa mēnesī, LVL (2009)	511 LVL	421 LVL	613 LVL	1 728* LVL	2 322* LVL
Pasažieru apgrozījums galvaspilsētas lielākajā lidostā, miljonos gadā (2009)	4,0	1,3	1,3	12,6	16,1

Avots: Eurostat; LR Centrālā statistikas pārvalde; Statistics Lithuania; Statistics Estonia; Statistics Finland; Statistics Sweden; Urban Audit

Skaidrojumi: IKP un darba samaksas rādītāji LVL pēc valūtas kursa 31.12.2010. * - rādītājs valstī kopā

3. RPR Attīstības programmas 2005-2011 izvērtējums /rādītāji/

1.mērķis

Augsta cilvēkresursu kvalitāte un attīstība

1.1. Demogrāfiskās situācijas uzlabošana

1.1.1. Motivēt iedzīvotāju dabiskā pieauguma palielināšanos reģionā

- Iedzīvotāju skaita palielināšanās

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
1 096 948	1 095 683	1 097 718	1 098 523	1 095 706	⇒

- Dzimstības līmeņa paaugstināšanās (dzimušo skaits uz 1000 iedz.)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
10,1	10,5	11,2	11,5	10,5	⇒

- Iedzīvotāju līdz darbaspējas vecumam īpatsvara palielināšanās (īpatsvars, %)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
13,4	13,2	13,2	13,4	13,6	⇒

- Migrācijas līmeņa paaugstināšanās (ilgtermiņa kopējās migrācijas saldo uz 1000 iedz.)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
2,6	2,0	4,5	2,4	-0,7	↓

- Emigrācijas līmeņa pazemināšanās (ārējā ilgtermiņa migrācija Latvijā, cilv.)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
2 450	5 252	4 183	6 007	47 366	↓

- Pirmsskolas izglītības iestāžu vietu pieprasījuma nodrošinājums ar piedāvājumu

Apraksts	Vērtējums
Laika posmā no 2005.-2010.gadam gan Rīgas pilsētā, gan Rīgas plānošanas reģionā kopumā uz dzimstības līmeņa paaugstināšanās rēķina ir palielinājies pirmsskolas vecuma izglītojamo skaits. Proporcioniāli pieaudzis arī pirmsskolas izglītības iestāžu skaits, taču reģiona teritorijās ar straujāku iedzīvotāju skaita pieaugumu (īpaši Pierīgā) vērojama pirmsskolas izglītības iestāžu vietu pieprasījuma pārsvars pār nodrošinājumu – veidojas rindas. Līdz ar to papildus slodzi izjūt arī Rīgas pilsētas pirmsskolas izglītības iestādes. Izteikta tendence – sekojot pieprasījumam, veidojas privātās pirmsskolas izglītības iestādes ar relatīvi plašāku pakalpojumu piedāvājumu un lielākām izmaksām.	⇒

1.2. Veselības, sociālās, izglītības un kultūras infrastruktūras un pakalpojumu attīstība

1.2.1. Sekmēt veselības aprūpes kvalitātes paaugstināšanu un pieejamību

- Iedzīvotāju veselības stāvokļa pašnovērtējuma rādītāju uzlabošanās

Apraksts	Vērtējums
Kopš 2005.gada LR Centrālā statistikas pārvalde pievienojusies Eiropas Kopienas statistikas apsekojumam par iedzīvotāju ienākumiem un dzīves apstākļiem (EU-SILC) kā ietvaros daudzu citu jautājumu vidū tika noskaidrots cilvēku subjektīvais viedoklis par savu veselību. Veiktais apsekojums liecina, ka ir palielinājies iedzīvotāju īpatsvars, kuriem nav pamata sūdzēties par savu veselību. Kaut arī tikai neliels apsekojuma respondentu īpatsvars savu veselību raksturo kā "ļoti labu", tomēr šādam veselības stāvokļa pašvērtējumam ir tendence palielināties. Savukārt, ir samazinājies iedzīvotāju īpatsvars, kuri savu veselības stāvokli novērtē kā "sliktu" vai "ļoti sliktu". Apsekojuma dati neparāda būtiskas atšķirības veselības stāvokļa pašvērtējumos dažādos Latvijas reģionos, tomēr Pierīgas reģionā un galvaspilsētā dzīvojošo iedzīvotāju veselības stāvokļa pašvērtējums ir nedaudz labāks, nekā citos Latvijas reģionos.	↑

- Iedzīvotāju veselības stāvokļa rādītāju uzlabošanās

Apraksts	Vērtējums
Sabiedrības veselības aģentūras 2008.gadā veiktais pētījums liecina, ka Latvijā ir vissliktākie veselības stāvokļa rādītāji Eiropas savienībā. Paredzamais mūža ilgums vīriešiem desmit gadu laikā audzis par pusgadu un sasniedzis 64,7 gadus, savukārt sievietēm paredzamais mūža ilgums audzis par 1,5 gadiem un pašlaik ir 76 gadi. Reģionālā griezumā šāda informācija nav pieejama.	⇒

- Iedzīvotājiem ērti pieejams kvalitatīvu primārās veselības aprūpes (PVA) pakalpojumu tīkls

Apraksts	Vērtējums
Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav pieejama. Bieži vien pats tīkls negarantē kvalitatīvu pakalpojumu. Tas ir pasākumu komplekss, kas ietver profilaksi, prevenciju un ārstēšanu ir tikai viens no veselības uzlabošanas veidiem. 2004.-2006.g. plānošanas periodā izmantojot ES struktūrfondu finansējumu, īstenoti 6 projekti aktivitātes „Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) sistēmas infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana” (1.4.2.) ietvaros. Projekti īstenoti Rīgā, no tiem viens – Veselības ministrijas Katastrofu medicīnas centra realizētais projekts – paredzēja neatliekamās medicīniskās palīdzības atbalsta brigāžu izveidi reģionālajos vadības un dispečeru centros.	–

- Modernas, kvalitatīvas sekundārās un terciārās veselības aprūpes iestādes

Apraksts	Vērtējums
Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav pieejama. /Rādītāji ir reģionālās un lokālās slimnīcas un to izvietojums/ Modernas aprīkotas medicīnas iestādes pašas par sevi sniedz tikai nepieciešamo augstas kvalifikācijas iejaukšanos/palīdzību, tomēr nepieciešama arī pārēja ārstēšanas un rehabilitācijas procedūra, kas darbotos vienotā sasaistē.	–

1.2.2. Sekmēt sporta un atpūtas infrastruktūras pieejamību

- Visās reģiona pamatskolās, vidusskolās sporta zāles

Apraksts	Vērtējums
Precīza informācija par sporta zāļu esamību visās reģiona vispārīgglītojošās skolās nav pieejama. Nacionālās sporta attīstības programmas 2006. – 2012.gadam sporta būvju attīstības sadaļā ir minēts uzdevums izveidot un attīstīt valsts un pašvaldību sporta bāzu celtniecības un apsaimniekošanas modeli, tajā skaitā vispārīgglītojošo dienas skolu nodrošinājumam ar sporta bāzēm. Laika posmā no 2007.-2009.gadam Rīgas reģionā ir realizēti ES fondu finansēti kompleksi investīciju projekti, kas sastāv gan no ēku renovācijas, siltināšanas, gan arī telpu labiekārtošanas un sporta zāles rekonstrukcijas/būvniecības izdevumiem.	⇒

- Katrā reģiona nozīmes centrā publiski pieejams peldbaseins, sporta laukums un citas sporta nodarbību iespējas

Apraksts	Vērtējums
Reģiona nozīmes centros (Tukums, Ogre, Sigulda, Limbaži) ir pieejamas plašas sporta nodarbību iespējas, attīstīta sporta un atpūtas infrastruktūra – stadioni, peldbaseini, skeitparki, treniņu zāles, fitnesa klubi un dažādas specializācijas sporta kompleksi (vieglatlētika, riteņbraukšana, basketbols, volejbols, futbols, florbols, hokejs u.c.). Visattīstītākais reģiona nozīmes centrs šajā jomā ir Sigulda, kur papildus pieejami vairāki unikāli aktīvās atpūtas objekti („Aerodium”, piedzīvojumu parki u.c.), kā arī kamanīņu un bobsleja trase.	↑

1.2.3. Sekmēt sociālo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu, daudzveidības paplašināšanu un pieejamību

- Visām sociālā riska grupām atbilstoši sociālie pakalpojumi

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu aktivitātei „Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana” (1.4.6.1.), Rīgas domes Labklājības departaments īstenoja projektu „Sociālo pakalpojumu infrastruktūras un pakalpojumu attīstīšana klientu rehabilitācijai, integrācijai sabiedrībā un darba tirgū Rīgas reģionā.” 2007.-2013.g. plānošanas periodā aktivitātes “Sociālās rehabilitācijas un institūcijām alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumu attīstība reģionos” (1.4.1.2.4.) ietvaros Rīgas plānošanas reģionā 2009.gadā tika veikta sociālo pakalpojumu izvērtēšana un sociālo pakalpojumu saņēmēju vajadzību izpēte. Rezultātā tika izstrādāta „Rīgas plānošanas reģionā sociālo pakalpojumu attīstības programma alternatīviem sociālās aprūpes un sociālās	⇒

rehabilitācijas pakalpojumiem 2010.- 2016.gadam” (programma pieejama RPR mājas lapā), lai pilnveidotu sociālas atstumtības riskam pakļauto mērķa grupu sociālo funkcionēšanu, veicinātu nodarbinātību un iesaistīšanos sabiedrībā. Atbilstošu pakalpojumu pieejamības izvērtējumu būs iespējams veikt līdz ar programmas ieviešanas uzraudzības rezultātiem sākot ar 2011.gadu. Ar ES struktūrfondu finansējumu atbalstīti 5 projekti arī aktivitātes „Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai” (3.1.4.4.) ietvaros - Carnikavas, Ķekavas, Lielvārdes, Salacgrīvas un Tukuma novados.	
--	--

- Sociālo darbinieku ar augstāko izglītību īpatsvara palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu līdzfinansējumu īstenoti 12 projekti aktivitātes „Sociālā darba speciālistu apmācības” (3.3.4) ietvaros.	-

- Sociālo darbinieku specializācija

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> Sociālo darbinieku specializācija noteiktā sociālo pakalpojumu jomā ir nepieciešama un atbalstāma, taču lai to nodrošinātu trūkst normatīvas atbalsta sistēmas. Šobrīd vērojama negatīva tendence lauku pagastos, kur viens sociālais darbinieks apkalpo dažādas sociālo pakalpojumu ņēmēju mērķgrupas. Lai uzlabotu situāciju, LR Labklājības ministrija pieņēmusi lēmumu (06.05.2011.) par vidēja termiņa plānošanas dokumenta „Pamatnostādnes profesionālā sociālā darba attīstībai 2012.-2017.gadam” izstrādi un līdz 2014.gadam plānots pieņemt „Sociālā darba likumu”.	-

- Publiskās iestādes pieejamas personām ar kustības traucējumiem

Apraksts	Vērtējums
Apvienības „Apeirons” mājas lapā http://www.apeirons.lv atrodama informācija par iestādēm Rīgā un Jūrmalā, kurās nodrošināta vides pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Taču Latvijā vēl arvien nav būvniecības paraugobjekta, kur vides pieejamība būtu ievērota pilnībā, atbilstoši Latvijas likumdošanai un ar to saistītajiem normatīvajiem aktiem. Pēc „Apeirons” apsekojuma datiem, apmēram 60% objektu nav nodrošināta pieejamība, savukārt objektos, kur vides pieejamība formāli risināta, pusē no tiem risinājumi ir neatbilstoši (stāvas uzbrauktuves, šauras durvis, zvanu poga, kas nav aizsniiedzama, utt.).	⇒

1.2.4. Sekmēt izglītības kvalitātes paaugstināšanu

- Darba tirgus pieprasījumam atbilstoša kvalitatīva iedzīvotāju izglītība

Apraksts	Vērtējums
Veicinot darba tirgus pieprasījumam atbilstošas izglītības ieguvu, 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitāšu „Izglītības programmu uzlabošana sākotnējā profesionālajā izglītībā ekonomikā svarīgās nozarēs” (3.2.1.) un „Profesionālās orientācijas un konsultēšanas pasākumi izglītības iestādēs” (3.2.7.2.) ietvaros kopā īstenoti 83 projekti. Saskaņā ar „Profesionālās izglītības iestāžu tīkla optimizācijas pamatnostādņem 2010.–2015.gadam” (MK rīkojums Nr. 5, 06.01.2010.), Izglītības ministrijas vadībā tiek īstenota izglītības sistēmas strukturālās reformas, optimizējot izglītības iestāžu skaitu un izvietojumu reģionos ar mērķi izveidot modernu, mūsdienīgu prasībām atbilstošu profesionālās izglītības materiāli tehnisko nodrošinājumu, sekmēt visu veidu resursu efektīvāku izmantošanu, paaugstinot profesionālās izglītības kvalitāti un pieejamību. 2009.gadā IZM padotībā bija 16 no 28 RPR profesionālās izglītības iestādēm, ko līdz 2015.gadam plānots samazināt līdz 13. Profesionālās izglītības iestāžu tīkls tiks optimizēts atbilstoši tautsaimniecības nozaru attīstības tendencei, prognozējamai demogrāfiskajai situācijai un nodrošinās reģionu un nozaru vajadzībām nepieciešamo speciālistu sagatavošanu.	-

- Pedagogu profesionalitātes paaugstināšanās

Apraksts	Vērtējums
Līdztekus pedagogu ar augstāko pedagogisko izglītību skaita pieaugumam, viens no veidiem, kā vēl notikusi pedagogu profesionalitātes paaugstināšanās, bija ES struktūrfondu finansējuma apguve. 2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitātē „Atbalsts akadēmiskā personāla un profesionālās izglītības pedagogu tehnoloģiskai praksei uzņēmumos, skolotāju un akadēmiskā personāla pedagogisko, profesionālo, tehnoloģisko un informācijas tehnoloģijas kompetenču paaugstināšanai” (3.2.5.2.), RPR tika īstenoti 48 projekti. Pēc Izglītības ministrijas datiem, RPR (tai skaitā Rīgā) mācību iestādēs 2010./2011.mācību gadā strādā 10 385 no valstī kopā 26 264 pedagogiem ar augstāko pedagogisko izglītību.	↑

- Visās reģiona pamatskolās moderna materiāli tehniskā bāze

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	—

1.2.5. Sekmēt kultūras un kultūrizglītības infrastruktūras attīstību un pasākumu pieejamību

- Vienkopus pieejama informācija par kultūras pasākumiem reģionā

Apraksts	Vērtējums
Vienkopus pieejama informācija par kultūras pasākumiem reģionā pieejama vairākās interneta vietnēs - http://www.e-novads.lv , http://www.latvia.travel.lv . Lai iegūtu informāciju par lokāliem, novada nozīmes kultūras pasākumiem, kuru norise piesaistīta konkrētiem datumiem, jāapmeklē attiecīgā novada interneta mājas lapa. Visām 30 RPR ietilpstošajām vietējām pašvaldībām ir izveidota un ikvienam interesentam pieejama interneta mājas lapa.	↑

- Visās bibliotēkās datorizētas informācijas sistēmas, pieejams internets

Apraksts	Vērtējums
Visām 30 Rīgas plānošanas reģiona vietējām pašvaldībām 2010.gadā piešķirta valsts budžeta mērķdotācija (kopā 62 tūkst. LVL apjomā) bezmaksas interneta un datoru nodrošināšanai pašvaldību bibliotēkās.	↑

1.3. Mājokļu nodrošinātības uzlabošana

1.3.1. Veidot dažādām vajadzībām atbilstošu mājokļu politiku

- Dažādu iedzīvotāju grupu iespējām atbilstošs mājokļu piedāvājums

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> Formāli pastāv atšķirības mājokļu piedāvājumā, kas balstās uz atšķirīgām iedzīvotāju grupu iespējām. Tomēr vērtējot iespējas iegādāties mājokļus par samērīgām cenām pēdējos gados bija ierobežotas pastāvot milzīgam spekulācijas piedāvājumam.	-

- Izdevumu par mājokļu uzturēšanu īpatsvara samazināšanās māsaimniecību izdevumos mazāk nodrošinātām iedzīvotāju grupām (mājokļa uzturēšanas izdevumi vidēji mēnesī Latvijā, Ls)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
48,7	60,2	78,2	89,8	84,6	↓

- Saskaņota, videi draudzīga drošu jaunu mājokļu celtniecība

Apraksts	Vērtējums
Jauno mājokļu celtniecība ir notikusi haotiski balstoties nevis uz pārdomātu un plānotu teritoriju izmantošanu, bet gan atbalstot attīstītāju vēlmes. Rezultātā – jaunās daudzstāvu dzīvojamās zonas ir gan jau esošajās apbūves teritorijās, gan veido nevienmērīgu, bieži nepabeigtu raksturu individuālajā privātajā būvniecībā. Šāda attīstība nav uzskatāma par ilgtspējīgu.	↓

1.4. Nodarbinātībai labvēlīgu priekšnosacījumu radīšana

1.4.1. Nodrošināt aktīvas nodarbinātības politiku reģionā

- Nodarbinātības līmeņa paaugstināšana reģionā kopumā un tā atsevišķās teritorijās (nodarbināto īpatsvars reģionā 15-74 gadu vecuma grupā, %)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
64,9	65,7	65,9	57,9	54,8	↓

- Bezdarbnieku skaita samazināšanās atsevišķās reģiona teritorijās (bezdarba līmenis reģionā, %)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
3,4	3,2	2,6	4,2	10,3	↓

- Bezdarba līmenis tuvs dabiskam bezdarbam reģionā kopumā un tā atsevišķās teritorijās

Apraksts	Vērtējums
Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota. Bezdarba rādītāji pedējos gados palielinājušies. Īpaši tas ir skāris tās teritorijas, kas tika uzskatītas par tuvu dabiskajam bezdarbam – Piemēram, Rīgu.	–

1.4.2. Sekmēt mūžizglītības kvalitātes un pieejamības paaugstināšanu

- Pieaugušo apmācību programmās piedalījušos dalībnieku īpatsvars reģionā

Apraksts	Vērtējums
Pieaugušo apmācības programmas primāri saistītas ar strādājošo vai bezdarbnieku pārkvalifikāciju, kvalifikācijas paaugstināšanu, tālākizglītību. 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējumu realizēti projekti šādās aktivitātēs: „Nodarbināto pārkvalifikācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas veicināšana” (3.1.1.1.) – 157 projekti, Bezdarbnieku pārkvalifikācija un tālākizglītība (3.1.2.1.) 3 projekti, ko īstenojusi Nodarbinātības valsts aģentūra, „Tālākizglītības iespēju paplašināšana ekonomikā svarīgās nozarēs” (3.2.4.2.) – 17 projekti. RPR mājas lapā netiek apkopota un izvietota vienota informācija par pieejamiem pieaugušo mācību kursiem reģionā.	↑

1.5. Informācijas sabiedrības veidošana

1.5.1. Sekmēt informācijas sabiedrības attīstību reģionā

- Ātrāk, lētāk, ērtāk pieejama informācija

Apraksts	Vērtējums
RPR mājas lapā ir izvietotas saites uz visām reģiona pašvaldību mājas lapām. 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējumu aktivitātē „Sabiedrisko informācijas un elektroniskas pārvaldes sistēmu attīstība” (1.3.1.) realizēti 11 projekti. Informācijas digitalizācija, plaša interneta pieejamība nodrošina ātrāku informācijas apriti. Tai pat laikā valstī kopumā un līdz ar to arī reģionā pilnvērtīgi nedarbojas elektronisko dokumentu aprīte, nav visur pieejama digitālā televīzija.	-

- Datoru lietotāju īpatsvara palielināšanās publiskās iestādēs, privātos uzņēmumos, mājāsniecībās (Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri lieto datoru, %)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
59,7	63,8	68,9	70,4	72,9	↑

- Interneta lietotāju skaita palielināšanās (Latvijas iedzīvotāju īpatsvars, kuri lieto internetu, %)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
55,5	60,9	66,4	68,5	71,1	↑

- Katrai pašvaldībai mājas lapa vai portāls internetā

Apraksts	Vērtējums
Visām 30 Rīgas plānošanas reģiona vietējām pašvaldībām ir izveidota sava interneta mājas lapa, kas regulāri tiek atjaunināta, ievietojot tajā aktuālo informāciju. Taču Rīgas plānošanas reģiona pašvaldību interneta mājas lapās nav atrodama saite uz Rīgas plānošanas reģiona mājas lapu.	↑

1.6. Pilsoniskas sabiedrības veidošana

1.6.1. Sekmēt iedzīvotāju sadarbību ar valsts un pašvaldību institūcijām

- Pozitīvs iedzīvotāju vērtējums par pašvaldību darbu (aptaujas dati)

Apraksts	Vērtējums
Nav veikts informācijas apkopojums ar mērķi uzzināt iedzīvotāju viedokli par reģiona pašvaldību darbu.	-

- Pašvaldībās sagatavoti uzskatāmi informācijas materiāli iedzīvotājiem

Apraksts	Vērtējums
Informācijas materiāli iedzīvotājiem tiek sagatavoti un izvietoti pašvaldību interneta mājas lapās. Iedzīvotājiem regulāri pieejams drukāts novadu domes izdots mēnešraksts par aktualitātēm pašvaldībā. Mēnešraksta digitālā versija pieejama arī pašvaldību mājas lapā.	-

1.6.2. Sekmēt nevalstisko organizāciju darbību reģionā

- Nevalstisko organizāciju skaita palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Rīgā koncentrējas 46% NVO, Pierīgā 16% no Latvijas NVO. 2011. gadā 6048 Rīgā, 2088 Pierīgā (tai skaitā 329 Jūrmalā, 202 Ogres novadā, 128 Tukuma novadā, 122 Ķekavas novadā, 118 Limbažu novadā, 113 Siguldas novadā, 111 Salaspils, 102 Mārupes novadā) NVO skaita pieaugums 2005-2011 veido 70 % no Latvijas NVO skaita pieauguma, Rīgā 69%	↑

- Organizācijās iesaistījušos personu skaita palielināšanās (Rīga un Pierīga)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
10 732	11 976	12 894	12 641	11 167	⇒
1 373	1 467	1 588	1 578	1 571	

- Vienkopus pieejama informācija par nevalstiskajām organizācijām (NVO) reģionā

Apraksts	Vērtējums
2006.gada februārī biedrība „Latvijas Pilsoniskā alianse” izveidoja Rīgas reģiona NVO resursu centru (RRRC), kā mērķis ir stiprināt pilsonisko sabiedrību un veidot labvēlīgu vidi, uz rezultātu orientētai neformālu grupu, biedrību un nodibinājumu darbībai Rīgas plānošanas reģionā. Rīgas, Ādažu, Babītes, Carnikavas, Garkalnes, Inčukalna, Krimuldas, Mālpils, Mārupes, Ropažu, Saulkrastu, Sējas, Siguldas un Stopiņu novados strādā reģionālie RRRC koordinatori. Interneta vietnē www.nvo.lv pieejama Rīgas reģiona NVO datubāze.	↑

2.mērķis

Ērta reģiona starptautiskā un vietējā sasniedzamība

2.1.Transporta un transporta infrastruktūras attīstība

2.1.1.Sekmēt daudzveidīgas, drošas un kvalitatīvas transporta infrastruktūras attīstību reģionā

- Droša, ērta, daudzveidīga transporta infrastruktūra reģionā

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> 2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu, īstenoti projekti vairākās aktivitātēs ar mērķi uzlabot satiksmes drošību un sakārtot un modernizēt transporta infrastruktūru - aktivitātē „Transporta sistēmas organizācijas optimizācija un satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās” (1.2.2.1.) realizēti 27 projekti, aktivitātē „Rīgas pilsētas satiksmes vadības, satiksmes drošības infrastruktūras un sabiedriskā transporta vadības elementu uzlabošana” (1.2.2.2.) realizēti 6 projekti, aktivitātē „Rīgas piepilsētas dzelzceļa pasažieru pārvadājumu ritošā sastāva modernizācija” (1.2.4.) A/S „Pasažieru vilciens” izstrādājis jaunu elektrovilcienu iegādes priekšizpētes projektu. 2007. – 2013.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējuma atbalstu transporta infrastruktūras uzlabošanai aktivitātē „Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas” (3.2.1.3.1.) realizēti 4 projekti (Kandavas, Mālpils un Ogres novados). ES finansējumu mazo ostu infrastruktūras attīstībai visaktīvāk apguvis Saulkrastu novads, realizējot Skultes ostā projektus Dienvidu mola rekonstrukcijai (aktivitāte „Jūras ostu infrastruktūras un jūras pieejamības uzlabošana” (1.2.3.) 2004.-2006.g. plānošanas periodā) un ostas akvatorijas un kanāla padziļināšanai (aktivitāte „Mazo ostu infrastruktūras uzlabošana” (3.2.1.4.) 2007.-2013.g.plānošanas periodā).	-

- Satiksmes negadījumos bojā gājušo skaita samazināšanās (bojā gājušo skaits reģionā)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
198	191	198	138	115	↑

2.1.2. Sekmēt vienotas videi draudzīgas reģiona transporta sistēmas izveidi

-Videi draudzīgu transporta sistēmu nodrošināšana

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

- Vienota reģiona transporta sistēma

Apraksts	Vērtējums
Nav izveidota vienota reģiona transporta sistēma, kurā būtu saskaņotas visu transporta sistēmas dalībnieku – gan pārvadātāju, gan pasažieru - intereses. Rīgas plānošanas reģions, saskaņā ar „Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumu” pārzina un organizē tikai sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālajā vietējās nozīmes maršrutu tīklā. Kopējā Rīgas plānošanas reģiona maršrutu tīklā apvienoti Pierīgas, Limbažu, Tukuma un Ogres maršrutu tīkli. Sabiedriskā transporta pakalpojumus reģiona maršrutu tīklā veic seši pārvadātāji: A/S „CATA”, A/S „Rīgas Taksometru parks”, SIA „Ekspress Ādaži”, SIA „GALSS BUSS”, SIA „Tukuma auto”, SIA „Ogres Autobuss”.	↓

2.1.3. Veidot vienotu reģiona transporta un transporta infrastruktūras attīstības politiku

- Pieņemta vienota reģiona transporta politika

Apraksts	Vērtējums
Nav vienotas reģiona transporta politikas. Par transporta politiku atbildīga ir valsts Satiksmes ministrijas personā.	↓

2.2. Sakaru infrastruktūras attīstība

2.2.1. Sekmēt modernu un pieejamu elektronisko sakaru nodrošinājuma pārklājumu visa reģiona teritorijā

- 100% publiskā fiksētā telefonu tīkla ciparizācija visā reģionā

Apraksts	Vērtējums
Visā reģiona teritorijā fiksētajos telekomunikācijas tīklos ir nodrošināta analogo tālruna abonentu līniju pārslēgšanu uz ciparu tehnoloģijām	↑

- Vienots un ES vidējam līmenim atbilstošs vietējo sarunu tarifs

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> Latvijā publisko elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasības nosaka un uzrauga Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (Regulators). Informāciju par elektronisko sakaru pakalpojumu kvalitātes prasību izpildi Regulators apkopo ikgadējā kvalitātes pārskatā, kurā parādīti pakalpojumu kvalitātes rādītāji un to salīdzinājums starp dažādiem pakalpojumu sniedzējiem.	-

- Elektronisko sakaru tehnoloģiskās bāzes esamība visā reģiona teritorijā

Apraksts	Vērtējums
Visā reģiona teritorijā nodrošināts pieslēgums publiskajam fiksētajam telekomunikāciju tīklam un internetam. Sākot ar 2009.gadu vērojams straujš platjoslas interneta pieslēgumu skaita pieaugums un ātrgaitas interneta infrastruktūras izvēršana, piedāvājot klientiem ātrāko internetu Eiropā – līdz 500 Mbit/sekundē. Optiskais tīkls gada laikā izvērsts 11 Rīgas mikrorajonos. Visā Latvijā uzsākta virszemes apraide ciparu formātā, kā ietvaros tiek piedāvāti arī digitālās televīzijas pakalpojumi. Pieejami dažādi datu pārraides (mobile, bezvadu) un IT infrastruktūras risinājumi.	↑

- Publisko interneta piekļuves punktu izveide

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitātē „Publisko interneta pieejas punktu attīstība”(1.3.2.), Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībās uzstādīti 97 publiskie interneta pieejas punkti.	↑

3.mērķis

Konkurētspējīga tautsaimniecība, daudzveidīga un aktīva uzņēmējdarbība

3.1. Inovāciju paplašināšana uzņēmējdarbībā

3.1.1. Īstenot Rīgas reģiona inovatīvās attīstības programmu

- Inovatīvo uzņēmumu īpatsvara palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu inovatīvi strādājošu uzņēmumu atbalstam aktivitātē „Atbalsts paraugu un pilotmodeļu izstrādāšanai” (2.1.2.) realizēti 32 projekti. 2007.-2013.g. plānošanas periodā ES struktūrfondu finansējums inovatīviem uzņēmumiem pieejams aktivitātēs „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde” (2.1.2.2.1.) un „Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde – atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā” (2.1.2.2.2.). Rīgas plānošanas reģionā atbalstu šo aktivitāšu ietvaros saņēmuši attiecīgi 38 un 11 projekti.	
--	--

- Pievienotās vērtības palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.	-

3.1.2. Sekmēt sadarbību starp pašvaldībām, uzņēmējiem un augstskolām un pētniecības institūcijām reģionā

- Regulāras uzņēmēju, pašvaldību un zinātnieku tikšanās

Apraksts	Vērtējums
Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.	-

- Uzņēmēju pasūtīto lietišķo pētījumu skaita palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.	-

3.2. Produktivitātes paaugstināšana

3.2.1. Sekmēt produktivitātes paaugstināšanu teritoriju tradicionālās nozarēs un perspektīvās nozarēs

Piezīme. Analizējot šos rādītājus jāņem vērā, ka saskaņā ar CSP pieejamo informāciju sākot ar 2009.gadu iekšzemes kopprodukta apjoms valsts mērogā ir ievērojami samazinājies, kas skar visus zemāk norādītos rādītājus. Reģiona attīstības tendenču vērtējums šajā jomā ir jāuzlūko kritiski.

- IKP uz vienu iedzīvotāju pieaugums (iekšzemes kopprodukts faktiskajās cenās, Ls)

2004	2005	2006	2007	2008	Vērtējums
4 594	5 649	6 971	8 986	9 840	↑

- IKP pieauguma tempa palielināšanās (% pret iepriekšējo gadu)

2004	2005	2006	2007	2008	Vērtējums
119,2	123,0	123,4	128,9	109,5	⇒

- Pievienotās vērtības palielināšanās (kopējā pievienotā vērtība faktiskajās cenās, milj. Ls)

2004	2005	2006	2007	2008	Vērtējums
4 521,0	5 494,7	6 708,6	8 707,6	9 692,2	↑

- Produktivitātes paaugstināšanās (darbspēka produktivitāte – pievienotā vērtība/strādājošos skaits tūkst. Ls)

2004	2005	2006	2007	2008	Vērtējums
9,77	11,25	13,56	16,89	19,07	↑

3.3. Uzņēmējdarbības aktivitātes paaugstināšana

3.3.1. Sekmēt uzņēmējdarbībai labvēlīgu vidi, sevišķi attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem

- Uzņēmumu skaita palielināšanās reģionā un atsevišķās teritorijās (ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits uz 1000 iedzīvotājiem)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
50,6	55,7	61,0	60,2	62,9	⇒

- Darbību pārtraukušo uzņēmumu skaita un īpatsvara samazināšanās reģionā un atsevišķās teritorijās (likvidēto uzņēmumu skaits)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
1612	9108	3349	4016	6444	↓

- MVU radītās pievienotās vērtības palielināšanās reģionā

Apraksts	Vērtējums
Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.	-

3.3.2. Sekmēt konkurētspējīgu produktu ražošanu un pakalpojumu sniegšanu

- MVU radītās pievienotās vērtības palielināšanās reģionā

Apraksts	Vērtējums
Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.	-

- Eksporta produkcijas apjoma un īpatsvara palielināšanās (Latvijas eksporta apjoms, milj. Ls)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
2 888,2	3 293,2	4 040,3	4 428,9	3 602,2	⇒

3.4. Tūrisma attīstība

3.4.1. Sekmēt tūrisma infrastruktūras uzlabošanu

- Ārvalstu tūristu skaita un apmeklējuma laika palielināšanās (apkalpoto personu skaits reģionā)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
973 172	1 073 388	1 123 600	856 435	977 851	⇒

- Lauku viesu namu (lauku māju) apmeklējuma palielināšanās (Latvijas lauku tūrisma mītnēs apkalpotie cilvēki)

2006	2007	2008	2009	Vērtējums
77 283	156 069	131 327	58 095	↓

- Ārvalstu tūristu iztērēto līdzekļu palielināšanās (Viena ārzemju ceļotāja Latvija vidējie izdevumi diennaktī, Ls)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
39	47	51	56	54	⇒

- Tūrisma industrijas apgrozījuma palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Rīgas reģionā izveidots konkurētspējīgs tūrisma infrastruktūras tīkls, kas tomēr pagaidām atpaliek no citu Baltijas jūras valstu metropoļu reģionu tūrisma infrastruktūras. Pamazām līdzsvarojas izejošā un ienākošā tūrisma apjomi. Nepietiekami attīstīts vietējais iekšzemes tūrisms. Kopumā tūrisma nozare ir nozīmīga Latvijas valsts tautsaimniecībā: Latvijas kopējais pakalpojumu eksports 2008. gadā sasniedza 2,2 mljrd. latu, no kuriem 384,4 milj. latu (17,6%) ir ar tūrisma saistītie pakalpojumi. Latvijā tūrisma nozares īpatsvars IKP (pēc CSP viesnīcu un restorānu datiem) 2008. gadā bija 1,5 % (2007. gadā - 1,6 %). Pēc ekonomiskās krīzes valstī arī tūrisma industrijas apgrozījuma rādītāji samazinājušies. Saskaņā ar CSP datiem - ar tūrisma pakalpojumu sniegšanu saistīto komersantu (izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi) neto gada apgrozījums samazinājies gandrīz uz pusi (2007.gadā - 406.5, 2008.gadā - 373.8, 2009.gadā - 274.1 milj.latu).	↓

3.4.2. Īstenot aktīvu tūrisma mārketingu

- Ārvalstu tūristu skaita un apmeklējuma laika palielināšanās (apkalpoto personu skaits reģionā)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
973 172	1 073 388	1 123 600	856 435	977 851	⇒

- Lauku viesu namu (lauku māju) apmeklējuma palielināšanās (Latvijas lauku tūrisma mītnēs apkalpotie cilvēki)

2006	2007	2008	2009	Vērtējums
77 283	156 069	131 327	58 095	↓

- Ārvalstu tūristu iztērēto līdzekļu palielināšanās (Viena ārzemju ceļotāja Latvija vidējie izdevumi diennaktī, Ls)

2006	2007	2008	2009	2010	Vērtējums
39	47	51	56	54	⇒

- Tūrisma industrijas apgrozījuma palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
Pēc ekonomiskās krīzes valstī arī tūrisma industrijas apgrozījuma rādītāji samazinājušies. Saskaņā ar CSP datiem - ar tūrisma pakalpojumu sniegšanu saistīto komersantu (izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi) neto gada apgrozījums samazinājies gandrīz uz pusi (2007.gadā – 406.5, 2008. 373.8, 2009. - 274.1 milj.latu). Lai veicinātu Rīgas atpazīstamību starptautiskajā tūrisma tirgū, 2009.gadā tika izveidots zīmols „Live Rīga”. Zīmola ieviešanas mārketinga stratēģija paredzēja to virzīt svarīgākajos Rīgas mērķa tirgos – Vācijā, Zviedrijā, Somijā, Norvēģijā, Krievijā, Ukrainā, kā arī Lietuvā un Igaunijā.	↓

4.mērķis

Augstas kvalitātes dzīves vide

4.1. Efektīvas enerģijas un vides infrastruktūras attīstība

4.1.1. Atbalstīt efektīvas videi draudzīgas enerģijas infrastruktūras attīstību

- Droša un efektīva elektroapgādes sistēma reģionā

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

- Centralizēta gāzes apgāde visos reģiona nozīmes centros

Apraksts	Vērtējums
Visos reģiona nozīmes centros nav nodrošināta centralizēta gāzes padeve - nav īstenots mērķis izbūvēt maģistrālo gāzes vadu līdz Tukumam un Limbažiem.	⇒

4.1.2. Sekmēt efektīvas ūdenssaimniecības sistēmas attīstību reģionā

- Dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanās atbilstoši kvalitātes prasībām

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 118 5. pielikumu, Latvijā ir 2 dzeramā ūdens ieguvei izmantojami virszemes ūdensobjekti - Daugava (ūdens attīrīšanas stacija "Daugava") un Mazais Baltezers (ūdens sūkņu stacija "Baltezers"). Ūdeņu paraugus testē SIA „Rīgas ūdens” Apvienotā ūdens kvalitātes kontroles (AŪKK) laboratorijā. Saskaņā ar dzeramā ūdens kvalitātes rādītāju monitoringu, pēc ūdeņu attīrīšanas ŪS „Daugava” iegūtā dzeramā ūdens un no visām pazemes ūdensgūtnēm Baltezers rajonā padotā ūdens kvalitāte atbilst LR MK noteikumu Nr.235 prasībām.	-

- Novadīto neattīrīto ūdeņu īpatsvara samazināšanās

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.g. plānošanas periodā, izmantojot ES struktūrfondu finansējumu, aktivitātē „Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar cilvēku ekvivalentu līdz 2000” (1.1.1.) īstenoti 9 projekti, kuru ietvaros ūdenssaimniecība tikusi sakārtota Limbažu novada Viļķenes, Umurgas, Tūjas ciemos un Baumaņu Kārļa Viļķenes pamatskolā, Salacgrīvas novada Korģenes, Kuivižu, Svētciena un Vecsalacas ciemos, Mārupes novada Jaunmārupē, Kandavas novada Matkules ciemā, Krimuldas novada Raganas, Inciema un Sunišu ciemos, Alojās novada Staiceles pilsētā.	↑

4.1.3. Sekmēt modernas atkritumu saimniecības izveidošanu

- Savākto sadzīves atkritumu uz vienu iedzīvotāju apjoma palielināšanās

(Latvijā savākto sadzīves atkritumu daudzums uz 1 iedz., t)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
0,43	0,70	0,75	0,76	0,69	⇒

- Sadzīves atkritumu šķirošana

Apraksts	Vērtējums
2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitātē „Dalītās atkritumu vākšanas punktu izveide” (1.1.2.) īstenoti trīs projekti, kuru ietvaros Limbažos izveidots dalīto bioloģiski noārdāmo atkritumu vākšanas punkts un iegādāts nepieciešamais aprīkojums, Alojā izveidots dalītās atkritumu vākšanas punkts (kompostēšanas laukums), izveidoti dalītās atkritumu vākšanas punkti Rīgā.	↑

Šobrīd interneta mājas lapa www.atkritumi.lv , kurā iedzīvotājiem iespējams ērti atrast dalītās atkritumu vākšanas punktus un šķirotu atkritumu savākšanas laukumus. 02.08.2011. apstiprināti MK noteikumi Nr.598 „Noteikumi par atkritumu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”, kas paredz, ka līdz 2014.gada 31.decembrim pašvaldībām sadarbībā ar atkritumu apsaimniekotājiem būs jānodrošina sadzīves atkritumu šķirošana savās teritorijās.	
---	--

- Pārstrādāto atkritumu īpatsvara palielināšanās
(Latvijā pārstrādāto sadzīves atkritumu daudzums uz 1 iedz., t)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
0,18	0,26	0,21	0,26	0,21	⇨

4.1.4. Sekmēt energoefektīvas un videi draudzīgas siltumapgādes infrastruktūras attīstību

- Energoefektīvu (siltinātu) ēku īpatsvara palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
2007.-2013.g. plānošanas periodā ēku energoefektivitātes paaugstināšanai pieejams ES struktūrfondu finansējums aktivitātēs „Daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi”(3.4.4.1.) un „Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi” (3.4.4.2.). Rīgas plānošanas reģionā daudzdzīvokļu māju siltumnoturības uzlabošanai realizēti 14 projekti (Limbažu novads – 3, Mārupes novads – 1, Ogres novads – 2, Ropažu novads – 1 un Rīga – 7 projekti), sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanai 3 projekti (Ogres novads – 1, Tukuma novads – 2 projekti). Pieejama Latvijā renovēto daudzdzīvokļu māju e-karte: http://maps.google.com/maps/ms?msid=21322271689586106991.0004a8f95b35872d3242a&msa=0	⇧

- Efektīvas siltuma sistēmas reģiona apdzīvotajās vietās

Apraksts	Vērtējums
Lai uzlabotu siltuma sistēmu efektivitāti reģiona apdzīvotajās vietās, 2004.-2006.g. plānošanas periodā bija pieejams ES struktūrfondu finansējums aktivitātē „Siltumapgādes sistēmu modernizācija atbilstoši vides prasībām un energoefektivitātes paaugstināšana gan siltumapgādes sistēmas ražošanas un sadales pusē, gan gala patērētāja pusē” (1.1.4.2.), kuras ietvaros Rīgas plānošanas reģionā realizēti 6 projekti – Engures novada Smārdes pagastā, Kandavas novada Cēres pagastā, Jūrmalā, Tukumā, Siguldā un Mālpilī. 2007.-2013.g. plānošanas periodā pieejams ES struktūrfondu finansējums aktivitātē „Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai” (3.5.2.1.), ko izmantojušas Rīgas, Tukuma un Siguldas pilsētas.	⇧

4.2. Pilsētvides kvalitātes uzlabošana

4.2.1. Atbalstīt mūsdienīgas publiskās telpas veidošanu

Katrā reģiona pilsētā ir:

- pulcēšanās vietas un vietas publiskiem pasākumiem

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> Reģiona pilsētās ir izveidotas jaunas vai atjaunotas jau esošās publiskās pulcēšanās vietas – gan kultūras centri (kultūras nami, bibliotēkas, interešu centri), gan publiskās ārtelpas objekti (laukumi, skvēri, parki). Pievilcīgu pilsētvidi raksturo daudzveidīgas urbānās telpas izmantošanas iespējas dažādām iedzīvotāju grupām, atbilstoši to interesēm un vajadzībām. Mēģināts nodrošināt bērnu laukumu izveidi dažādās pilsētas vietās, lai veicinātu ģimeņu ar bērniem palikšanu pilsētā nevis pārvākos uz piepilsētu.	-

- daudzveidīgas, sociāli pievilcīgas satikšanās vietas

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> Arvien aktuālāk kļūst radošo industriju infrastruktūras attīstība pilsētvidē, ko raksturo atvērtība un pieejamība dažādām sabiedrības grupām. Šobrīd notiek aktīva radošo kvartālu attīstība – īpaši Rīgas pilsētā. Pilsētas radošos kvartālus raksturo daudzfunkcionālas un inovatīvas aktivitāšu formas, tie veidojas kā dažādu kultūras un radošo industriju pārstāvju mājvieta, radošās uzņēmējdarbības telpa, kultūras un radošās izglītības telpa. Šobrīd Rīgā jau darbojas vairāki radošie un kultūras kvartāli – Kalnciema ielas kvartāls, Spiķeru kvartāls, Andrejsala, „Totaldabže” mākslinieku rezidence VEF teritorijā, Miera ielas kvartāls.	-

4.2.2. Atbalstīt dzīvojamo teritoriju infrastruktūras uzlabošanu

- Kvalitatīvu sabiedrisko pagalmu infrastruktūra

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

- Kvalitatīva iekškvartāla ceļu infrastruktūra

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

4.2.3. Atbalstīt drošu un efektīvu ielu infrastruktūras veidošanu

- Gājējs ir galvenais satiksmes dalībnieks pilsētā

Apraksts	Vērtējums
Vēl arvien prevalē autotransporta loma, organizējot satiksmes sistēmu pilsētas, taču arvien vairāk uzmanība tiek pievērsta arī citiem satiksmes dalībniekiem – gājējiem, velobraucējiem. Ar mērķi uzlabot satiksmes drošību – līdz ar to arī gājēju drošību - 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējuma atbalstu aktivitātē „Transporta sistēmas organizācijas optimizācija un satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās” (1.2.2.1.) atbalstīti 27 projekti, kas īstenoti ne tikai pilsētās, bet arī novadu pagastos un ciemos. Īpaša uzmanība pievērsta satiksmes sistēmas uzlabošanai Rīgas pilsētā, kur aktivitātē „Rīgas pilsētas satiksmes vadības, satiksmes drošības infrastruktūras un sabiedriskā transporta vadības elementu uzlabošana” (1.2.2.2.) realizēti 6 projekti. 2007.-2013.g. plānošanas periodā ES struktūrfondu aktivitātē „Satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotās vietās ārpus Rīgas” (3.2.1.3.1.) atbalstīti 4 projekti – Kandavā, Mālpilī, Ogres novada Ogresgalā un Meņģeles pagastā.	⇒

- Velosipēdisti ir neapdraudēti satiksmes dalībnieki

Apraksts	Vērtējums
Vairākās RPR pašvaldībās realizēti vai tiek īstenoti projekti, kas paredz jaunas, no autosatiksmes dalītas veloinfrastruktūras izveidi vai velosatiksmes integrēšanu esošajā ceļu tīklā, tā sekmējot velosipēdistu pārvietošanās drošību un samazinot satiksmes negadījumu skaitu. ES struktūrfondu apakšaktivitātes “Nacionālās nozīmes velotūrisma produktu attīstība” (3.4.2.1.2.) ietvaros finansējums 2007.-2013.g.plānošanas periodā piešķirts četrām Rīgas plānošanas reģiona pašvaldībām – Tukuma, Siguldas, Garkalnes novadiem un Rīgas pilsētai.	↑

4.3. Daudzveidīga lauku teritoriju attīstība

4.3.1. Sekmēt saimnieciski un bioloģiski daudzveidīgas zemes lietošanas struktūras attīstību

- Nenotiek esošo zemes lietojumu veidu maiņa aizaugšanas vai nesaskaņotas apbūves procesā

Apraksts	Vērtējums
Pierīgā ir izteikta zemes lietojuma veidu maiņa aizaugšanas un nesaskaņotas apbūves procesā. Vislielākās LIZ neizmantotās platības atrodas Pierīgas pašvaldībās	↓

- Katra pašreiz esošās zemes lietojumu veida transformācija citā veidā reģionā vidēji nepārsniedz 10% no atbilstošā lietojuma platības

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

- Netradicionālās un bioloģiskās lauksaimniecības īpatsvara pieaugums

(bioloģisko lauksaimniecību skaits Latvijā)

2005	2006	2007	2008	2009	Vērtējums
2873	4105	4120	4179	3977	⇒

4.3.2. Sekmēt daudzveidīgas lauku uzņēmējdarbības, apdzīvojuma un kvalitatīvas dzīves vides attīstību

- Uzņēmumu absolūtā skaita palielināšanās lauku teritorijās

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> 2004.-2006.g. plānošanas periodā ar ES struktūrfondu finansējums bija pieejams vairākās ar	-

lauksaimniecības uzņēmumu atbalstu saistītās aktivitātēs – „Lauksaimniecības uzņēmuma dibināšana pirmo reizi” (4.2.1.) (RPR atbalstīti 39 projekti), „Lauksaimniecisko un lauksaimniecībai tuvu aktivitāšu dažādošana” (4.4.3.) (2 projekti), „Lauku tūrisma un amatniecības veicināšana” (4.4.5.) (58 projekti), „Investīcijas jaunu iekārtu, aprīkojuma, informācijas tehnoloģiju un programmu nodrošinājuma iegādei un uzstādīšanai, kas paredzēti lauksaimniecības produktu ražošanai” (4.1.1.) (109 projekti).	
---	--

- Uzņēmumu skaita uz 1000 iedzīvotājiem palielināšanās lauku teritorijās

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

- Bezdarbnieku skaita samazināšanās laukos

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

- Lauku iedzīvotāju ienākumu palielināšanās

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> Valstī kopumā ienākumu līmenis samazinājies ekonomiskās krīzes iespaidā. Daudzas mājsaimniecības ir apgrūtinātas ar kredītparādu maksājumiem.	-

4.4. Piekrastes integrēta attīstība

4.4.1. Sekmēt piekrastes vērtību saglabāšanu un attīstību

- Nesamazinās smilšaino pludmaļu platība un kvalitāte

Apraksts	Vērtējums
Nav kvalitatīvu datu, tomēr smilšaino pludmaļu kvalitāte ir atkarīga gan no cilvēku darbības gan dabas procesiem. Dabas procesi ir nozīmīgi, jo notiek noskalošanas procesi, kas samazina pludmales teritorijas. Nozīmīgs faktors pludmaļu kvalitātes uzturēšanā ir nesakārtotā īpašumtiesību joma, kas šobrīd kavē vietējām pašvaldībām likumīgi apsaimniekot pludmaļu teritorijas, ieguldot to uzturēšanā un attīstīšanā budžeta līdzekļus.	-

- Saglabāta bioloģiski daudzveidīgā kāpu struktūra

Apraksts	Vērtējums
Nav kvalitatīvu datu, tomēr kopumā daudzveidīgā kāpu teritorija ir saglabāta pateicoties stingrajiem dabas aizsardzības un aizsargjoslu ierobežojumiem.	➡

- Saglabāta tradicionālā zvejnieku ciemu vide

Apraksts	Vērtējums
Sakarā ar ES prasībām zvejnieku ciemu vide lielā mērā zudusi, zaudējot to pastāvēšanas ekonomisko pamatu – piekrastes zvejniecību.	⬇

- Iespēja piekļūt pie jūras ik pēc 200-300m apdzīvotās vietās, ik pēc 1 km retāk apdzīvotās vietās

Apraksts	Vērtējums
Iespēja netiek nodrošināta, jo nav instrumentu, kā MK noteikumos un teritorijas plānojumā noteiktās prasības ieviest.	⬇

4.4.2. Sekmēt daudzveidīgas saimnieciskās darbības attīstību piekrastē

- Uzņēmumu absolūtā skaita palielināšanās piekrastes pašvaldību teritorijās

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i> Ekonomiski aktīvo individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits piekraste pašvaldībās ir atšķirīgs no 18 Salacgrīvas novadā līdz 30 Carnikavas novadā (bez Rīgas un Jūrmalas) 2009.	-

- Uzņēmumu skaita uz 1000 iedzīvotājiem palielināšanās piekrastes pašvaldību teritorijās

Apraksts	Vērtējums
<i>Objektīvai rādītāja izvērtēšanai kvantitatīva vai kvalitatīva informācija nav apkopota.</i>	-

5.mērķis

Rīgas reģiona lomas un ietekmes pieaugums nacionālā un starptautiskā līmenī

5.1. Reģiona pārvaldes efektivitātes paaugstināšana

5.1.1. Koordinēt reģionā ietilpstošo pašvaldību sadarbību vienotas politikas veidošanā

- Saskaņota plānošanas reģiona institūciju darbība

Apraksts	Vērtējums
Reģionā nav izveidota teritoriāli un organizatoriski vienota institūciju sadarbības platforma.	↓

- Plaša informācijas bāze reģiona pašvaldību griezumā

Apraksts	Vērtējums
Trūkst kvantitatīvu un kvalitatīvu datu, kas pēc teritoriālās piederības būtu attiecināmi tieši uz RPR un tajā ietilpstošajām teritoriālajām vienībām – pilsētām, novadiem, pagastiem.	↓

- Aptuveni 20 projektu pieteikumu izstrāde ik gadu (iesniegto projektu pieteikumu skaits)

2008	2009	2010	Vērtējums
3	13	12	↓

5.1.2. Aktīvi iesaistīties un pārstāvēt reģiona intereses sadarbībā ar valsts institūcijām

- Saskaņota plānošanas reģiona institūciju darbība

Apraksts	Vērtējums
Reģionā neveidojas teritoriāli un organizatoriski vienota institūciju kopība.	↓

- Plaša informācijas bāze par reģiona pašvaldībām

Apraksts	Vērtējums
RPR netiek veidota informācijas bāze par reģiona pašvaldībām, ietverot kvantitatīvus un kvalitatīvus teritoriālus datus.	↓

5.1.3. Sekmēt reģiona un reģiona pašvaldību darbības efektivitātes paaugstināšanu

- Profesionāli reģiona aģentūras darbinieki

Apraksts	Vērtējums
Rīgas reģiona attīstības aģentūra 2009.gadā tika likvidēta. Rīgas plānošanas reģions savas kompetences ietvaros pārņēma aģentūras funkcijas un veic valsts normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, darbinieku profesionalitāte nav vērtēta.	—

- Ik gadu tiek izstrādāti reģiona mēroga projekti un piesaistīts tiem finansējums (reģionāla mēroga iesniegto projektu pieteikumu skaits)

2008	2009	2010	Vērtējums
3	3	3	⇒

- Pašvaldības ar iedzīvotāju skaitu virs pieciem tūkstošiem

Apraksts	Vērtējums
Konkrētais uzdevums (5.1.3.) ietver rīcības, kas vērstas uz atbalstu novadu veidošanai reģionā. 2009.gadā tika pabeigta administratīvi teritoriālā reforma, kuras rezultātā Rīgas plānošanas reģionā ietilpst 30 vietējās pašvaldības. Atsevišķās pašvaldībās (Jaunpils un Sējas novadi) iedzīvotāju skaits ir tikai aptuveni 2500 iedzīvotāju.	↓

- Decentralizēta Rīgas pilsētas pārvalde

Apraksts	Vērtējums
Vietējo kopienu politika, kas veidojas pēdējo gadu laikā, ir ļāvusi paraudzīties uz teritoriju kā cilvēku ikdienas dzīves vietu. Pašlaik ir pirmais solis – informācijas apzināšana, turpmāk būtu jāaktivizē uz vietu centrētas darbības. Rīgas Pilsētas attīstības departaments īsteno „Apkaimju projektu” (www.apkaimes.lv), kā mērķis ir „radīt priekšnoteikumus līdzsvarotas sociāli – ekonomiskās un telpiskās politikas ieviešana Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.”	↑

5.2. Sadarbības paplašināšana valsts un starptautiskā līmenī

5.2.1. Sekmēt administratīva reģiona statusa noteikšanu

- Administratīva reģiona statuss ar tieši vēlētu lēmējinstāciju (reģionālā pašvaldība) vai ieceltu pārvaldi (valsts reģions)

Apraksts	Vērtējums
Pašlaik nav vienota un skaidri definēta viedokļa par reģiona statusu, kompetenci un funkcijām valsts pārvaldes sistēmā.	↓

5.2.2. Aktīvi sadarboties ar citiem Latvijas reģioniem

- Reģionu attīstības aģentūru sadarbība

Apraksts	Vērtējums
Rīgas reģiona attīstības aģentūra 2009.gadā tika likvidēta. Plānošanas reģionu kompetencē esošo funkciju ietvaros (attīstības plānošana, projektu izstrāde, valsts tiesību aktu projektu izvērtēšana u.c.) notiek sadarbība ar citiem Latvijas plānošanas reģioniem.	⇒

- Vairāku reģionu attīstības projektu izstrāde un īstenošana

(iesniegto projektu pieteikumu skaits sadarbībā ar citiem Latvijas reģioniem)

2008	2009	2010	Vērtējums
0	1	2	⇒

5.2.3. Noteikt galvenos starptautiskās sadarbības virzienus un īstenot tos

- Rīgas reģiona dalība dažādos starptautiskos projektos

(iesniegto starptautisko projektu skaits)

2008	2009	2010	Vērtējums
0	9	7	↑

- Rīgas reģions pārstāvēts dažādās starptautiskās organizācijās

Apraksts	Vērtējums
Rīgas plānošanas reģions ir pārstāvēts Centrālās Baltijas jūras reģiona pārrobežu sadarbības programmas 2007. – 2013. gadam Uzraudzības un vadības komitejā, Latvijas un Igaunijas pārrobežu sadarbības veicināšanas darba grupas Transporta, vides un enerģētikas tematiskā apakšgrupā.	⇒

5.3. Vienota reģiona tēla virzīšana

5.3.1. Izveidot vienota reģiona tēlu

- Viennozīmīga valsts institūciju un sabiedrības izpratne par Rīgas plānošanas reģionu

Apraksts	Vērtējums
Nav izveidojusies viennozīmīga valsts institūciju un sabiedrības izpratne par Rīgas plānošanas reģionu	↓

- Atpazīstama vienota Rīgas reģiona simbolika

Apraksts	Vērtējums
Izveidota Rīgas reģiona simbolika (logo), kas tiek lietota komunikācijā starp valsts institūcijām, pašvaldībām un projektu partneriem. Rīgas plānošanas reģiona vizuālā identitāte plašākai sabiedrībai vāji vai vispār nav atpazīstama.	⇒

5.3.2. Popularizēt reģiona iespējas dažādām mērķa grupām

- Reģiona mājas lapā dažādās valodās pieejama aktuāla informācija par iespējām reģionā

Apraksts	Vērtējums
Informācija par Rīgas reģionu interneta vidē pieejama tikai latviešu un angļu valodā. Mājas lapas angļu valodas versija sniedz vispārēju informāciju par reģionu un ieviešanas procesā esošajiem projektiem, taču nav aktuālas informācijas par attīstības iespējām reģionā.	⇒

- Sagatavoti un dažādām grupām pieejami informācijas materiāli par reģionu

Apraksts	Vērtējums
Sagatavoti un publicēti materiāli mājas lapā - RSIC, teritorijas attīstības plānošanas dokumentu datu bāze, projektu datu bāze, teritorijas attīstības uzraudzības dokumenti. Pārsvārā informācija ir domāta speciālistu auditorijai. Nav vai ir ļoti maz materiālu vispārējai iedzīvotāju auditorijai.	⇒

- Rīgas reģiona pārstāvji piedalās un prezentē reģiona iespējas dažādos pasākumos (konferencēs, gadatirgos, izstādēs u.c.)

Apraksts	Vērtējums
Pašlaik maz tiek izmantotas iespējas prezentēt reģionu pasākumos. Plānošanas reģions tiek pārstāvēts zinātniskajās konferencēs. RPR Struktūrfondu informācijas centrs, veicot informatīvu un konsultatīvu darbu ar klientiem, popularizē reģionu. Galvenais komunikācijas kanāls, kur reģions tiek pārstāvēts starptautiski, ir projekti, kas ir nepietiekoši.	⇒

Attīstības rādītāju vērtējuma skaidrojums:

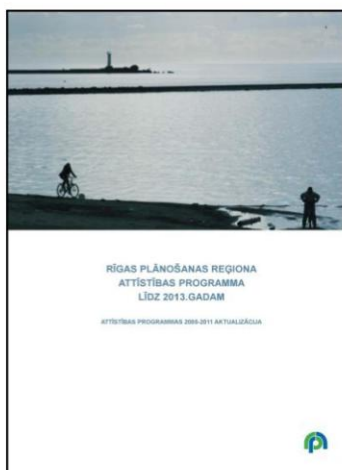
- ↑ - pozitīva tendence
- ⇒ - nemainīga tendence
- ↓ - negatīva tendence
- - informācijas trūkuma vai nekonkrēti noteikta uzraudzības rādītāja dēļ objektīvs vērtējums nav iespējams

Informācijas avoti: LR Centrālās statistikas pārvalde, PMLP Iedzīvotāju reģistrs, Rīgas plānošanas reģions, Ekonomikas ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Zemkopības ministrija, Sabiedrības veselības aģentūra, SIA „Lattelecom”, Rīgas Pilsētas attīstības departaments, Lauku atbalsta dienests, apvienība “Apeirons”, IZM PKD Politikas plānošanas nodaļa, Biedrība “Latvijas Pilsoniskā alianse”, Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Valsts reģionālās attīstības aģentūra, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra

4. Paziņojums par RPR Attīstības programmas līdz 2013.gadam publisko apspriešanu

Paziņojums par Rīgas plānošanas reģiona aktualizētās attīstības programmas līdz 2013.gadam 1.redakcijas publisko apspriešanu

No 2011.gada 20.oktobra līdz 20.novembrim publiskai apspriešanai tiek nodota Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas līdz 2013.gadam 1.redakcija (Rīgas reģiona attīstības programmas 2005.-2011.gadam aktualizācija).

Rīgas plānošanas reģiona attīstības programma līdz 2013.gadam ir reģionālās politikas plānošanas dokuments. Rīgas plānošanas reģiona attīstības programmas aktualizācijas mērķis ir izveidot darboties spējīgu, laika satvaram atbilstošu attīstības dokumentu, kas kalpotu kā vadlīnijas vietējo attīstības plānošanas dokumentu izstrādei un paustu reģionālās intereses valsts plānošanas dokumentu izstrādei.

Materiāli pieejami apskatei:

- ✓ Rīgas plānošanas reģiona administrācijā, Rīgā, Zigfrīda Annas Meierovica bulvārī 18, 3.stāvā
- ✓ Rīgas plānošanas reģiona interneta mājas lapā www.rpr.gov.lv sadaļā „Sabiedrības līdzdalība”

Atsauksmes iesniedzamas:

- ✓ Rīgas plānošanas reģiona administrācijā Rīgā, Zigfrīda Annas Meierovica bulvārī 18, 3.stāvā
- ✓ Rakstiski priekšlikumi sūtāmi elektroniski Rīgas plānošanas reģiona speciālistam Rūdfam Cimdiņam rudolfs.cimdins@rpr.gov.lv vai pa pastu (adrese: Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 18, Rīga, LV-1050)

Sabiedriskās apspriedes:

- ✓ 2011.gada 3.novembrī, Tukumā, plkst. 11:00
Tukuma ledus hallē, Stadionā ielā 3
- ✓ 2011.gada 4.novembrī, Ogrē, plkst. 10:00
Ogres novada pašvaldības administrācijas ēkā, Brīvības ielā 33, Lielajā zālē, 3.stāvā
- ✓ 2011.gada 10.novembrī, Limbažos, plkst. 11:00
Limbažu novada pašvaldības ēkā, Rīgas ielā 16
- ✓ 2011.gada 15.novembrī, Siguldā, plkst. 10:00
Siguldas pagasta kultūras namā, Zinātnes ielā 7, 1.stāvā

Par līdzdalību sanāsmēs lūgums informēt elektroniski, sūtot ziņu uz e-pastu rudolfs.cimdins@rpr.gov.lv vai zvanot pa tālruni 67559822

Rīgas plānošanas reģions

5. RPR Attīstības programmas līdz 2013.gadam sabiedrisko apspriežu kopsavilkums

Priekšlikumi un komentāri	
2011.gada 3.novembrī, Tukums, Tukuma ledus halle, Stacijas iela 3	
Kandavas novads	<ul style="list-style-type: none"> - Veidojas absurda situācija – novads AP izstrādā pirmais, un tikai pēc tam tiek izstrādāta plānošanas reģiona AP. Būtu jābūt otrādi. - Kandava tiek uzskatīta par “Kurzemes Šveici”, taču Kandava netiek integrēta Kurzemes tūrisma tīklā, jo tā atrodas Rīgas plānošanas reģionā.
Jūrmalas pilsēta	<ul style="list-style-type: none"> - Reģiona visaptverošajā AP, stratēģiskajā dokumentā jāakcentē tas, ko vietējās pašvaldības gribētu saņemt no ES finansējuma. Reģionam, apzinot vietējo pašvaldību vajadzības, jāveido reģiona telpiskās attīstības perspektīva, uzrādot savstarpēji saskaņotu attīstības teritoriju un objektu izvietojuma tīklu. - Tūrismam jābūt kā reģiona ES struktūrfondu apguves prioritātei, kurai pretī vietējai pašvaldībai jāpiedāvā konkrētas projektu idejas. Jautājums – kāds tiešais labums pašvaldībai no tūrisma uzņēmējdarbības? Būtu labi, ja daļa tūrisma jomā strādājošo uzņēmumu maksāto nodokļu paliktu pašvaldībā, piemēram, PVN no maksas par naktsmītni. - Jāveicina īpašumtiesību sakārtošana piekrastes un jūras teritorijām. Šobrīd nav skaidrs arī tas, kura būvvalde ir tiesīga izsniegt būvatļauju objekta (piemēram, laivu steķis) izbūvei jūrā. - Jūrmalas pilsētas attīstības uzsvars likts uz veselības tūrisma, kūrorttūrisma jomu, ko būtu nepieciešams iekļaut un definēt Tūrisma likumā. - Jāveicina iekšējo ūdeņu resursu izmantošanas iespējas. Jūrmalai būtisks jautājums ir Lielupes ūdens telpas integrēšana pilsētas attīstībā, tāpēc tiek izstrādāts Lielupes ūdeņu apsaimniekošanas plāns.
Engures novads	<ul style="list-style-type: none"> - Lūdz reģiona AP īpaši uzsvērt Tukuma (Smārdes) lidostu kā reģiona nozīmes infrastruktūras objektu. - Līdz 2012.gadam jāsakārto jautājums, kas saistīts ar īpašumtiesībām piekrastes teritorijā, jo šobrīd tas kavē LEADER programmas projektu realizāciju. - Engures novada attīstības prioritārā joma ir tūrisms, galvenie investīciju objekti – Smārdes industriālais parks un Tukuma (Smārdes) lidosta. - Engures novada “odziņa” ir mazie zivju produkcijas pārstrādātāji. Taču ar zvejniecību nodarbojas retais (SIA “Unda”, SIA “Mauriņi”), pašu nozvejotajam nepieciešams produkciju piepirkt, lai atmaksātos pārstrādāt. Zvejniecību vajadzētu saglabāt, tieši stimulējot mazās zvejsaimniecības.

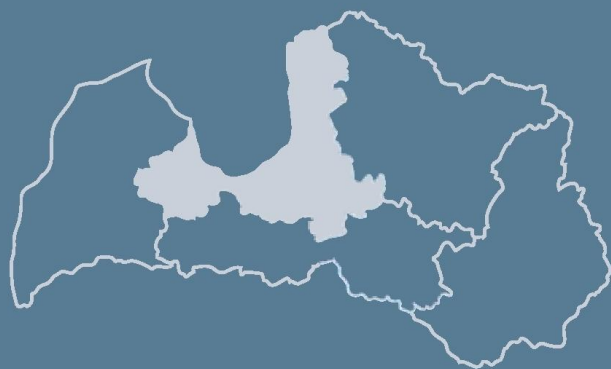
Jaunpils novads	<ul style="list-style-type: none"> - Jaunpils novada galvenā attīstības prioritāte ir tūrisms. Tūrisma objekts – Jaunpils pils – ir novada atpazīstamības zīme. Taču ar tūrisma jomu saistītos projektus kavē reģionālais teritoriju sadalījums – piemēram, Jaunpils novadam saistošāk būtu dalība Lietuvas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmā nevis Igaunijas – Latvijas programmā. Reģionam būtu jālobē pašvaldību iespējas dalībai projektos. - Galvenie attīstības objekti – Jaunpils pienotava un Tukuma (Smārdes) lidosta.
Tukuma novads	<ul style="list-style-type: none"> - Reģiona AP nav tas dokuments, kur būtu jāuzrāda katras vietējās pašvaldības intereses un prioritātes. - Tukuma novada prioritārie attīstības virzieni saistīti ar ražošanu un inovācijām; galvenās uzņēmējdarbības attīstības nozares - lauksaimniecība, metālapstrāde, kokapstrāde. - Nepieciešams integrēt upju baseinu apsaimniekošanas plānus vietējo pašvaldību attīstības plānošanā. - Būtisks reģiona uzdevums ir virzīt videi draudzīgu piekrastes teritoriju attīstību un apsaimniekošanu.
2011.gada 4.novembris, Ogre, Ogres novada pašvaldības administrācija, Brīvības iela 33	
Stopiņu novads	<ul style="list-style-type: none"> - Uzsver jautājumu par lauku teritoriju definēšanu reģionā: vai Pierīgas lielās teritorijas būtu definējamas kā lauku teritorijas? - Par Rīgas plānošanas reģiona AP – katrai no septiņām dokumentā izvirzītajām prioritātēm pretī jābūt rīcībām, pamatotām ar praktiskiem piemēriem.
Ķekavas novads	<ul style="list-style-type: none"> - Pozitīvi vērtējams tas, ka AP kļuvusi projektu orientēta. - Rīgas plānošanas reģiona AP dokumenta forma – mozaīkveida, haotiska. AS un AP jāveido, pamatojoties uz ilgtermiņa mērķiem un Nacionālās attīstības programmu, kuras nav. Vienīgais mērķis, kas Latvijas nacionālās attīstības jomā nosprausts – Eiro ieviešana. - Ķekavas novada sadarbība ar Rīgu uzlabojusies, lai gan – sektoriāli. Reģiona niša ir veidot praktisko platformu pašvaldību sadarbībai. - Jautājums par to, kāda jēga citām reģiona pašvaldībām no reģiona telpiskajā perspektīvā izvirzītajiem reģiona nozīmes attīstības centriem. Nepieciešams līdzsvarot visu reģiona teritoriju attīstību. - 21.11.2011. Ķekavas novada pašvaldības vēstulē Nr. 1-7/11/3223 minēts, ka Ķekavas novada pašvaldība neiebilst pret RPR AP 1.redakcijas saturu un neizvirza priekšlikumus dokumenta pilnveidošanai.
Ķeguma novads	<ul style="list-style-type: none"> - Izstrādājot Ķeguma novada AP, sekosim Rīgas plānošanas reģiona izvirzītajām prioritātēm, zem tām liekot savu interešu projektus un rīcības to realizēšanai.

Rīga	<ul style="list-style-type: none"> - Tuvākajā perspektīvā plānojams darbs pie jaunas Rīgas pilsētas AP. Jāmēģina risināt jautājums par sadarbības platformas izveidi Rīgai ar Pierīgas pašvaldībām. - AP ieviešanā liela loma ir politiķiem, to vēlmei īstenot dokumentā iestrādātos attīstības virzienus.
Ogres novads	<ul style="list-style-type: none"> - Problēma – trūkst komunikācijas platformas vietējo pašvaldību sadarbībai, tāpat tas attiecas uz plānošanas reģioniem. Visaktīvākā un produktīvākā sadarbība Ogres novadam šobrīd veidojas ar agrākajā Rīgas rajona teritorijā esošajām pašvaldībām (Ķeguma, Lielvārdes, Ikšķiles un Salaspils novadiem) ar kurām tiek īstenoti pārrobežu attīstības projekti (piem., veloceļa izbūve, ūdenssaimniecību attīstība). - RPR sagatavotā AP 1.redakcijas dokuments metodiski sagatavots ļoti labi. - RPR jāpierāda savas darbības efektivitāte, virzot AP iestrādātās četras prioritārās projektu koncepcijas (E-pakalpojumi, Energoresursi, Investori, Tūrisms, kas tika identificētas ESF projekta „ES fondu un citu ārvalstu finanšu palīdzības projektu īstenošanas un vadības pilnveide Rīgas plānošanas reģionā” 1DP/1.5.2.2.3/10/APIA/SIF/012/14 ietvaros).
Salaspils novads	<ul style="list-style-type: none"> - Šobrīd procesā jauna novada AP izstrāde. Jautājums, kā efektīvāk iesaistīt pašvaldības struktūrvienību vadītājus AP izvirzīto mērķu īstenošanā. Vietējo pašvaldību attīstībai jānoris vienoti ar reģionu.
Mārupes novads	<ul style="list-style-type: none"> - Uzsver komunikācijas platformas izveides nepieciešamību – gan sadarbībai ar vietējām pašvaldībām, jo īpaši – ar Rīgu, gan reģionu, gan VARAM.
2011.gada 9.novembris, Limbažu novada pašvaldības administrācija, Rīgas iela 16	
Limbažu novads	<ul style="list-style-type: none"> - Jautā, vai plānoti saimnieciskās aktivitātes ekonomiski uzlabojumi reģionā. Kā vērtējama līdzšinējā RPR AP realizācija? RPR min, ka aktualizētajā RPR AP iestrādāts iepriekšējās programmas izvērtējums, taču būtiskāks ir jautājums par to, cik reģions vispār var ietekmēt AP noteikto mērķu realizāciju, kādas ir reģiona funkcijas un loma. - RPR ietilpstošās pašvaldības ir ļoti dažādas, būtiski atšķiras Pierīgas pašvaldības un novadi reģiona perifērijā, to aktuālās problēmas, nepieciešamie risinājumi. Limbažu novadā primāri nepieciešams radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības vides attīstībai lauku teritorijās. - Ceļu infrastruktūras attīstība un saskaņota investīciju projektu ieviešana būtu jārisina reģiona līmenī. Limbažu novadam nav dzelzceļa infrastruktūras, tāpēc investīciju daļa, kas paredzēta dzelzceļa attīstībai būtu novirzāma ceļu tīkla sakārtošanai novadā.

	<ul style="list-style-type: none"> - Vai lieli uzņēmumi – Latvenergo, Lattelekom – izstrādājot savu uzņēmumu stratēģijas, saskaņo tās ar RPR attīstības programmu, vadlīnijām? Piemēram, Vidrižu Gravas ciemā būtu visi priekšnoteikumi, lai attīstītu lielogu dzērveņu audzēšanu un pārstrādi, taču produkcijas ražošanu kavē nepietiekamās elektrojaudas. - Vietējo pašvaldību attīstībai jāmeģina apgūt visus iespējamus ES atbalsta finansējuma fondus, taču tā ir komplicēta un birokrātiska, jo finansējums sadalīts vairākos fondos, ko administrē dažādas institūcijas. Pašvaldībām mākslīgi jāpiemēro savas vajadzības fondu apguves prasībām. Nepastāv plānošana valstiskā līmenī – atbalsta programmas netiek ieviestas koordinēti (piem., ielu sakārtošana). Attīstības plānošana nav starpnozaru virzīta, bet tiek īstenota sektoriāli. Nav sasaistes starp pašvaldību AP un zemes izmantošanas plānošanu.
SIA “Reģionālie projekti”	<ul style="list-style-type: none"> - Jautājums par apdzīvojuma un pakalpojumu centru plānošanu, vai noteikti novada nozīmes attīstības centri. RPR norāda, ka šis jautājums jāskata kontekstā ar reģionālās attīstības pamatnostādņem, kādas būs valsts rīcības ar mērķi nodrošināt iedzīvotājus ar šiem pakalpojumiem.
2011.gada 15.novembris, Siguldas novada Siguldas pagasta kultūras nams, Zinātnes iela 7	
Salacgrīvas novads	<ul style="list-style-type: none"> - AP svarīgi iekļaut esošo pretrunīgo situāciju – īpaši attiecībā uz piejūras un aizsargājamām dabas teritorijām – starp sabiedrības un īpašnieku interesēm, uzrādot iespējamus šo interešu salāgošanas, sabalansēšanas risinājumus. Šobrīd vadošā ir dabas sargāšanas tēma, izslēdzot iespēju runāt attīstīt šīs vietas. - Nepiekrīt Carnikavas novada ieteikumam izvirzīt RPR AP “Dabas aizsargājamās teritorijas” kā atsevišķu sadaļu, jo tas dos iespēju “zaļajam lobijam” atkal priekšplānā izvirzīt dabas aizsardzības jautājumu kā primāro. Taču tematiski noteikti būtu integrējams dokumentā, lai diskutējot ar dabas aizsardzības institūcijām uz to varētu atsaukties. Šobrīd diskusija parasti ir vienvirziena – privātpašnieks (teritorijas attīstītājs) automātiski ir slikts. - Norāda, ka problemātika ir reģionu robežas un tajās ietilpstošo pašvaldību sadalījums. Būtu loģiskāk, ja RPR būtu koncentrēts Pierīgas telpiskajās robežās. - Jāintegrē piekrastes teritoriju un jūras plānošana – zvejniecības infrastruktūras izvietojums, aizsardzības pasākumi pret applūšanu. Pastāv pretruna – šodien nevar likumiski izmantot piekrasti attīstībai, ne arī veikt pasākumus šī attīstības resursa saglabāšanai. Atzīst, ka šis ir ilgtermiņā risināmās rīcības, taču būtu vēlams iekļaut norādi uz šo jautājumu prioritāti arī aktualizētajā AP.

	<ul style="list-style-type: none"> - Piekrastes teritoriju attīstība būtu jāskata arī valstu pārrobežu griezumā, piemēram, Vidzemes piekraste un Pērnavas reģions, kopīgas tūrisma telpas veidošana. Latvijā piekrastes tūrisma infrastruktūru kavē “Aizsargjoslu likuma” prasības. - Būtiskākais ir panākt, lai RPR AP noteiktais atspoguļojas arī nacionāla līmeņa attīstības plānu, likumu izstrādē.
Carnikavas novads	<ul style="list-style-type: none"> - Ja teritoriālais fokuss iet ārpus reģionālās politikas pamatnostādnēm un parādās jēdziens “iekšējie ūdeņi”, kas nacionālā līmenī netiek izdalīts, bet RPR tas tiek darīts, nepieciešams AP papildināt ar vēl vienu sadaļu – “Dabas aizsargājamās teritorijas”. Tajā būtu jāuzsver līdzsvarotā attīstība starp uzņēmēju, iedzīvotāju, tūristu vēlmēm. Vides faktors šajā aktualizētās RPR AP redakcijā ir ļoti maz apspriests. - AP piekraste parādās tikai apdzīvojuma plānošanas kontekstā, bet trūkst sadaļas par zvejniecību, ES zivju fonda apgūšanu. Tāpat piekrastes sadaļā būtu jāapskata iespējamie risinājumi uzņēmējdarbības dažādošanai, lai izvairītos no sezonālās negatīvajām sekām. - Līdztekus aplūšanai jārunā par teritoriju pārmitrošanos, kas skar ne tikai piekrastes pašvaldības, bet praktiski visas RPR pašvaldības.
SIA “Nagla IF”	<ul style="list-style-type: none"> - Reģioniem būtu jārisina savstarpējas sadarbības jautājumi – ārkārtīgi maz mēs runājam par reģionu sadarbību Latvijā. Ņemot vērā, faktu, ka RPR ir “okupējis” Vidzemes jūrmalu, tā telpisko izvietojumu un saiknes Vidzemes attīstības nenoklātām teritorijām – Rūjienu, Ērgļiem – AP būtu akcentējama tieši starpreģionālās sadarbības nepieciešamība. Īpaši to varētu uzsvērt AP sadaļā par iekšējiem ūdeņiem, piemēram, Salacas upe – ietilpst gan Rīgas, gan Vidzemes plānošanas reģionā. - Vidzemes piekrastes jūrmala nav pieejama, nav izmantots šīs teritorijas attīstības potenciāls. Pastāv situācija, ka Latvijas iedzīvotāji, vēloties izmantot atpūtas iespējas pie jūras, labāk dodas uz Igauniju, jo tur tā ir labāk pieejama, izveidota ērta un draudzīga tūrisma infrastruktūra. - Piekrastes attīstības plānošanā būtu jāiesaista ne tikai piekrastes pašvaldības, bet tās pašvaldības, iedzīvotāji, kam nav tiešas pieejas jūrmalai, tās rekreācijas telpai. - Pozitīvi, ka RPR AP veidota kā kompakts, ērti lietojams dokuments.
Biedrība “Mores muzejs”	<ul style="list-style-type: none"> - Norāda uz problemātisko situāciju, ka nepastāv kvalitatīva, asfaltētu ceļu sasaiste novada centram (Sigulda) ar apdzīvotajām vietām pagastos (More). AP būtu iestrādājams mērķis nodrošināt, ka visas RPR pašvaldībās starp novada centru un novada apdzīvotajām vietām ir izveidots asfaltētu ceļu tīkls.

	<ul style="list-style-type: none"> - Iesaka papildināt AP noteiktās 2.prioritātes rīcības virzienus, izsakot stratēģisko rīcību līdz 2020.gadam 2.2.punktu šādā redakcijā: “Iedzīvotāju mobilitātes iespēju paaugstināšana, izbūvējot asfaltētus ceļus uz pagastu centriem”. Tūlītējos soļos līdz 2013.gadam paredzēt ceļu tehnisko projektu izstrādi. - Nesakārtotā ceļu infrastruktūra kavē īstenot izaugsmes iespējas jau izveidotiem, unikāliem tūrisma produktiem (Mores kauju muzejs, briežaudzētava, strausu audzētava un mini zoodārzs), kuru attīstībā turklāt ieguldīta ES struktūrfondu nauda. - Augstākminētie priekšlikumi rakstiski iesniegti arī biedrības „Mores muzejs” 17.11.2011. vēstulē Nr.1-3/44/11.
Saulkrastu novads	<ul style="list-style-type: none"> - Iesaka izvirzīt un noteikt Saulkrastus kā reģiona nozīmes attīstības un pakalpojumu centru. Telpiskais novietojums, saiknes ar maģistrālajiem autoceļiem (ViaBaltica), iedzīvotāju kustības plūsmu virzieni iezīmē Saulkrastus kā RPR piekrastes teritoriju attīstības centru. - Vidzemes piekraste, kas būtu atpūtas teritorija pusei Latvijas iedzīvotāju, šobrīd netiek pilnvērtīgi izmantota. Lai veicinātu šīs teritorijas attīstību, nepieciešams, RPR iniciēts un aizstāvēts, nacionāla līmeņa atbalsts. - Jautā, kādam mērķim tiek izstrādāta RPR AP? Cik ieinteresētas ir ministrijas redzēt ne tikai šo RPR AP, bet vispār reģionu attīstības dokumentus un cik ministrijas arī ņem vērā šajos attīstības dokumentos iestrādāto? Aicina RPR vairāk uz proaktīvu rīcību attiecībās ar nozaru ministrijām.
Siguldas novads	<ul style="list-style-type: none"> - Problemātisks attīstības faktors ir ne tikai jūra, bet arī mežu teritorijas, jo īpaši, ja tās ietilpst dabas aizsardzības parka – Gaujas nacionālā parka – teritorijā. - Galvenais, lai RPR AP dokuments “netraucē dzīvot” – īstenot savus attīstības plānus vietējām pašvaldībām.

RĪGAS PLĀNOŠANAS REĢIONS
www.rpr.gov.lv